International
Social Research and Behavioral Sciences
Symposium
April 28 - 30, 2018 / Antalya, Turkey

Özet Kitapçığı
Abstract Book

ISBN NO: 978-605-68435-0-1
APRIL 2018

29 Nisan 2018

ORGANİZASYON KURULU (ORGANIZATION COMMITTEE)

Prof. Dr. Keneş Usenov, Celalabad Devlet Üniversitesi, Kırgızistan.

Prof. Dr. Hamza Çakır, Erciyes Üniversitesi, Türkiye.

Prof. Dr. Makbule Sabziyeva, Anadolu Üniversitesi, Türkiye.

Prof. Dr. Sema Etikan, Ahi Evran Üniversitesi, Türkiye.

Doç. Dr. Erol Yıldır, İstanbul Gelişim Üniversitesi, Türkiye.

Doç. Dr. Gülcamal Rıskulova, Celalabad Devlet Üniversitesi, Kırgızistan.

Doç. Dr. Rukiye Akdoğan, Çukurova Üniversitesi, Türkiye.

Doç. Dr. Gulnar Kozgambaeva, Farabi Kazak Milli Üniversitesi, Kazakistan.

Doç. Dr. Mehmet Topal, Anadolu Üniversitesi, Türkiye.

Doç. Dr. Reyhan Çelik, Erciyes Üniversitesi, Türkiye.

Doç. Dr. Sezer Cihaner Keser, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye.

Dr.Öğr.ÜyesiSezen Karabulut, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye.

Dr.Öğr.ÜyesiHatice Baysal, Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye.

Dr.Öğr.ÜyesiFikret Fatih Gülşen, Çukurova Üniversitesi, Türkiye.

Dr.Öğr.ÜyesiKhalida Devrisheva, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye.

Arş. Gör. Özgür Türker, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Türkiye.

Sekreterya

Engin Yılmaz

BİLİM KURULU (SCIENTIFIC COMMITTEE)

Prof. Dr. Nergis Biray, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye.

Prof. Dr. Keneş Usenov, Celalabad Devlet Üniversitesi, Kırgızistan.

Prof. Dr. Hamza Çakır, Erciyes Üniversitesi, Türkiye.

Prof. Dr. Sema Önal, Kırıkkale Üniversitesi, Türkiye.

Prof. Dr. Bakıt Atantaeva, Şakarim Semey Devlet Üniversitesi, Kazakistan.

Prof. Dr. Halil Türker, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye.

Prof. Dr. Hanife Dilek Batislam, Çukurova Üniversitesi, Türkiye.

Prof. Dr. Valeri Modebadze, Caucasus Üniversity, Georgia.

Prof. Dr. Hatice Derya Can, Ankara Üniversitesi, Türkiye.

Prof. Dr. Bürküt Darbanov, Celalabad Devlet Üniversitesi, Kırgızistan.

Prof. Dr. Makbule Sabziyeva, Anadolu Üniversitesi, Türkiye.

Prof. Dr. Ferhad Mehdiyev, UYSAD, Azerbaycan.

Prof. Dr. Cevat Başaran, Atatürk Üniversitesi, Türkiye.

Prof. Dr. Sema Etikan, Ahi Evran Üniversitesi, Türkiye.

Prof. Dr. Siti Mashitoh Mahamood, University of Malaya, Malaysia.

Prof. Dr. Abdurrahman Acar, Dicle Üniversitesi, Türkiye.

Prof. Dr. Hakeem Kasem, Deakin Üniversitesi, Australia.

Doç. Dr. Gülcamal Rıskulova, Celalabad Devlet Üniversitesi, Kırgızistan.

Doç. Dr. Gulnar Kozgambaeva, Farabi Kazak Milli Üniversitesi, Kazakistan.

Doç. Dr. Erol Yıldır, İstanbul Gelişim Üniversitesi, Türkiye.

Doç. Dr. Ahmet Üstün, Amasya Üniversitesi, Türkiye.

Doç. Dr. Gülsen Baş, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye.

Doç. Dr. Mehmet Yolcu, İnönü Üniversitesi, Türkiye.

Doç. Dr. Pervana Memmedli, Azerbaycan Bilim Akademisi, Azerbaycan.

Doç. Dr. Naile Rengin Oyman, Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye.

Doç. Dr. Erlan Bakıev American University of Central Asia, Kırgızistan.

Doç. Dr. Kenan Güllü, Erciyes Üniversitesi, Türkiye.

Doç. Dr. Rukiye Akdoğan, Çukurova Üniversitesi, Türkiye.

Doç. Dr. Mehmet Topal, Anadolu Üniversitesi, Türkiye.

Doç. Dr. Mihai Voda, Dimitrie Cantemir University, Romanya.

Doç. Dr. Reyhan Çelik, Erciyes Üniversitesi, Türkiye.

Doç. Dr. Fatma Ünal, Akdeniz Üniversitesi, Türkiye.

Doç. Dr. Kemal Erol, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye.

Doç. Dr. Sinan Aytekin, Balıkesir Üniversitesi, Türkiye.

Doç. Dr. Adem Bayar, Amasya Üniversitesi, Türkiye.

Doç. Dr. Bilal Gök, İnönü Üniversitesi, Türkiye.

Doç. Dr. Sezer Cihaner Keser, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye.

Dr. Öğr. Üy. Senem Altan, Okan Üniversitesi, Türkiye.

Dr. Öğr. Üy. Selim Serkan Ükten, Aksaray Üniversitesi, Türkiye.

Dr. Öğr. Üy. Neslihan Çetinkaya, Atatürk Üniversitesi, Türkiye.

Dr. Öğr. Üy. Füsun Yalçın, Akdeniz Üniversitesi, Türkiye.

Dr. Öğr. Üy. Remzi Bulut, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye.

Dr. Öğr. Üy. Abdolvahid Soofizadeh, Aksaray Üniversitesi, Türkiye.

Dr. Öğr. Üy. Fikret Fatih Gülşen, Çukurova Üniversitesi, Türkiye.

Dr. Öğr. Üy. Vahap Önen, Okan Üniversitesi, Türkiye.

Dr. Öğr. Üy. Mehmet Macit Sevgili, Siirt Üniversitesi, Türkiye.

Dr. Öğr. Üy. Leyla Derviş, Akdeniz Üniversitesi, Türkiye.

Dr. Öğr. Üy. Tariyel Aliyev, UYSAD, Azerbaycan.

Dr. Öğr. Üy. Sezen Karabulut, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye.

Dr. Öğr. Üy. İbrahim Caner Türk, Erzincan Üniversitesi, Türkiye.

Dr. Öğr. Üy. Mustafa Turhan, Okan Üniversitesi,Türkiye.

Dr. Öğr. Üy. Hatice Baysal, Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye.

Dr. Öğr. Üy. Bedri Mermutlu, İstanbul Ticaret Üniversitesi, Türkiye.

Dr. Öğr. Üy. Nuray Hilal Tuğan, Başkent Üniversitesi, Türkiye.

Dr. Öğr. Üy. Khalida Devrisheva, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye.

Dr. Öğr. Üy. Erdoğan Bozkurt, Amasya Üniversitesi, Türkiye.

Dr. Öğr. Üy. Kıyal Kamchybekova Abdiraim, Dicle Üniversitesi, Türkiye.

Dr. Öğr. Üy. Sabina Abid, Artvin Çoruh Üniversitesi, Türkiye.

Dr. Öğr. Üy. Nermin Kişi, Bülent Ecevit Üniversitesi, Türkiye.

Öğr. Gör. Nesli Tuğban Yaban, Başkent Üniversitesi, Türkiye.

Dr. Mohammad Abu Lail, Ürdün Üniversitesi, Ürdün.

Dr. Bruno Surdel, Renmin University, Beijing, China.

Dr. Gülmira Satıbaldieva, Celalabad Devlet Üniversitesi, Kırgızistan.

Dr. Emre Yılmaz, DİB, Türkiye.

Dr. Gülbarçın Orozbaeva, Celalabad Devlet Üniversitesi, Kırgızistan.

Dr. Kadir Tutkavul, Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye.

İçindekiler

HAVAYOLU İŞLETMELERİNDE KABİN MEMURLARININ İŞE ALIM SÜREÇLERİ: ONUR AİR ÖRNEĞİ 14

ALGILANAN GÜÇLENDİRMENİN ÇALIŞANLARIN PERFORMANS VE ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞLARI ÜZERİNE ETKİSİ 15

İZLENİM YÖNETİMİ DAVRANIŞININ İŞE TUTKUNLUĞA ETKİSİNDE SOSYAL GÖRÜNÜŞ KAYGISININ ARACILIK ROLÜ 16

OPTİMAL SİSTEM TASARIMINDA MÜPHEM KÜMELERİN KULLANIMI VE BİR UYGULAMA 17

İÇ KONTROL KAPSAMINDAKİ RİSK DEĞERLENDİRMESİNDE BULANIK ÇIKARIM SİSTEMLERİNİN KULLANIMI VE BİR ÖRNEK 18

DERS KİTAPLARINI GÖRSEL TASARIM BOYUTUNDA İNCELEYEN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İÇERİK ANALİZİ 19

FEN BİLGİSİ DERS KİTAPLARIYLA İLGİLİ YAPILAN ARAŞTIRMALARIN İÇERİK ANALİZİ 20

KNOWLEDGE WORKERS' JOB PERFORMANCE: THE ROLES OF EMOTIONAL INTELLIGENCE AND AFFECTIVE COMMITMENT 21

AVRUPA VE GÖÇ: SURİYELİ SIĞINMACILAR PERSPEKTİFİNDEN AVRUPA BİRLİĞİ'NİN GÖÇ OLGUSUNA YAKLAŞIMI 22

GÖÇLE MÜCADELE STRATEJİSİ KAPSAMINDA AB SINIR GÜVENLİĞİ AJANSI FRONTEX VE AVRUPA SINIR GÖZETİM SİSTEMİ EUROSUR'UN ANALİZİ 23

KOZMETİK SEKTÖRÜNDE AMBALAJLAMANIN TASARIM VE PAZARLAMA AÇISINDAN ÜRÜN VE TÜKETİCİ İLİŞKİSİ: VİCTORİA SECRET MARKASININ VÜCUT LOSYONLARININ İNCELENMESİ 24

ŞİRKETLERDE KAR PAYI DAĞITIM KARARI İLE MUHASEBEDE MUHAFAZAKARLIK KAVRAMI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ANALİZİ: BIST100 ÖRNEĞİ 25

EĞİTİMDE BİLİŞİM TEKNOLOJİSİ KULLANIMINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ: METAFOR ÇALIŞMASI 26

SAĞLIK SEKTÖRÜ AÇISINDAN REKABET GÜCÜNÜN BÖLGESEL ANALİZİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ 27

DELİRİYORUM ÖYLEYSE VARIM: POSTMODERN EDEBİYATTA DELİLİK, MÜBALAĞA VE HAKİKAT ARAYIŞI 28

RUSYA FEDERASYONU EKONOMİSİ VE TÜRK GİRİŞİMCİLERE SUNDUĞU FIRSATLAR 29

SOVYETLER BİRLİĞİ SONRASI RUSYA FEDERASYONU'NUN TÜRK CUMHURİYETLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ 30

MERHAMETİN MUTLULUK ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA 31

FEN BİLİMLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ KAZANIMLARIN WEBB'İN BİLGİ DERİNLİĞİ SEVİYELERİNE GÖRE ANALİZİ 32

ORTAÖĞRETİM FİZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ KAZANIMLARIN YENİLENMİŞ BLOOM TAKSONOMİSİNE GÖRE ANALİZİ 33

GÜNCEL SANATTA MELEZ YAKLAŞIMLAR 34

TÜKENMİŞLİĞİN ÖRGÜTSEL YABANCILAŞMA ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: GAZİANTEP ADLİYESİNDE BİR ALAN ARAŞTIRMASI 35

Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastaları Üzerinde Sanatla Terapi Çalışmalarının Olumlu Etkisi Üzerine Deneysel Bir Çalışma 36

KONAKLAMA İŞLETMELERİNDE ERKEK KÜLTÜR VE DİŞİ KÜLTÜR BOYUTLARININ İRDELENMESİ 37

KONAKLAMA İŞLETMELERİNDE ÖRGÜTSEL SESSİZLİK BOYUTLARININ ORTAYA KONULMASI 38

TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİ ÜZERİNDEN SEMBOLİK ŞİDDET: TÜRK ATASÖZLERİ VE DEYİMLERİNDE ANNELİK-BABALIK CİNSİYET ROLLERİNİN KÜLTÜR KODLARINA DAYALI BİR İNCELEME 39

İSTANBUL'UN BARAKA HALİ: YOL ALTI BARAKALAR SOKAK 40

KOBİ YÖNETİCİLERİNİN BİREYSEL YENİLİKÇİLİK ÖZELLİKLERİ* 41

ER-RAĞIB EL-ISFEHANİ ve KUR'AN KAVRAMLARINA İLİŞKİN "EL-MUFREDAT" ADLI YAPITININ ARAPÇA ve KUR'AN TEFSİRİNE KATKILARI 42

ZİLZÂL SURESİNDEKİ KIYAMET SAHNESİ VE DEPREMLERİN YOL AÇTIĞI PSİKOLOJİK HALLER 43

İSLÂM COĞRAFYACILARIN BABASI SAYILAN İBN HURDÂZBEH'İN İLMİ KİŞİLİĞİ VE İSMİNDEKİ İHTİLAFLAR 44

İBN HURDÂZBEH'İN "EL-MUHTÂR"I İLE EL-MUFADDAL B. SELEME'NİN "EL-MELÂHÎ" ADLI ESERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI 45

ZİHİN FELSEFESİNİN ZOR PROBLEMİ 46

KİŞİSEL SATIŞTA NLP (NEURO LINGUISTIC PROGRAMMING) TEKNİĞİNİN HİZMET SEKTÖRLERİNDE KULLANIMI 47

KOÇLUK FAALİYETLERİNİN BİREYSEL PERFORMASA VE İSTİHDAMA ETKİSİ: TEORİK BİR ARAŞTIRMA 48

SİGORTACILIK SEKTÖRÜNÜN GÜNCEL SORUNLARININ BELİRLENMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA 49

KENTLERDE YEREL KALKINMA VE YAŞANABİLİRLİK İLİŞKİSİ 50

KIRAAT ALİMİ EL-MİNTÛRÎ'NİN FEHRESE'Sİ 51

TR222 ÇANAKKALE BÖLGESİ KÜMELENME POTANSİYELİ ANALİZİ 52

HEİDEGGER'DE VARLIK'IN TRAJİK GÖRÜNÜŞÜ 53

HEİDEGGER'İN FUNDAMENTAL ONTOLOJİSİNDE VARLIK VE ZAMAN 54

SOVYET EDEBİYATINDA "KÖY NESRİ" DÖNEMİNİN OLUŞUM AŞAMALARI 55

STALİN'İN MİLLİYETLER POLİTİKASI IŞIĞINDA GÜNEY KAFKASYA HALKLARININ SÜRGÜNÜ (1944) 56

EXPLORING PERCEIVED ONLINE DESTINATION IMAGE OF ANTALYA 57

BORİS PİLNYAK'IN ANIMSAMA DURAĞI: "ESKİ EV" 58

ÇAĞDAŞ TÜRK RESMİNDE ULUSAL KİMLİK: 1930–1950 59

ETNOGRAF SANATÇI OLARAK TURGUT ZAİM 60

FELSEFE'NİN KADİM BİR KONUSU OLARAK AHLÂK ve AHLAKÎ EYLEMİN AMACI OLARAK MUTLULUK 61

SOSYAL MEDYANIN ANLAM VE ÖNEMİNİN CİNSİYETLER BAĞLAMINDA İNCELENMESİ 62

TURİSTİK DEĞERLERİN LİSANS ÖĞRENCİLERİ TARAFINDAN BİLİNİRLİĞİ: AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ 63

TÜRKİYE'DE HEMŞİRELİK ALANINDA YAPILMIŞ AİLE ODAKLI DOKTORA TEZLERİNİN İNCELENMESİ 64

YABANCI DİL OLARAK RUSÇA ÖĞRETİMİNDE OKUMA BECERİSİ VE METİN OKUMANIN ÖNEMİ 65

BANKALARDA OPERASYONEL RİSKLERİN ÖNLENMESİNDE İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ İŞLEVLERİNE İLİŞKİN SİSTEMİN VARLIĞI KONUSUNDA BANKA ÇALIŞANLARININ GÖRÜŞLERİ 66

GENÇ CUMHURİYETİN DÜNYAYA AÇILAN YÜZÜ: "SERGİ VAPURU" 66

ÖĞRENEN ÖRGÜT KÜLTÜRÜNÜN İNOVASYONA ETKİSİ: LOJİSTİK SEKTÖRÜNDE BİR UYGULAMA 68

HAYAT BOYU ÖĞRENME PROGRAMLARINA KATILAN YETİŞKİNLERİN KURSLARA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ 68

YENİ MEDYADA MARKA YÖNETİMİ ÜZERİNE BİR İNCELEME: TESLAMOTORS ÖRNEĞİ 69

MESLEKİ BENLİK SAYGISI, SÜREKLİ KAYGI VE YAŞAM DOYUMU DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ 70

EKOLOJİK DENGE BAĞLAMINDA HZ. PEYGAMBER'İN SÜNNETİ İLE HAYVAN HAKLARI EVRENSEL BEYANNÂMESİ'NİN KARŞILAŞTIRILMASI 72

TÜRKİYE EKONOMİSİNDE HAVA YOLU TAŞIMACILIK SEKTÖRÜNÜN GİRDİ–ÇIKTI ANALİZİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ 73

MARCEL THEROUX'NUN FAR NORTH (UZAK KUZEY)'İNDE İNSAN DOĞASI 74

FOOTBALL MANAGER OYUNUNU OYNAYAN BİREYLERİN OYUNA BAĞIMLILIK DÜZEYLERİ 75

İŞTEN AYRILMA EĞİLİMİNDE ÜCRETTE ALGILANAN EŞİTLİK VE DEMOGRAFİK FARKLILIĞIN İNCELENMESİ: ANTALYA OTEL İŞLETMELERİNDE BİR ARAŞTIRMA... 76

1950-2016 YILLARI ARASI TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETLERİNİN EĞİTİM POLİTİKALARI (HÜKÜMET PROGRAMLARINA GÖRE) 77

SİNOP AYANCIK GÖYNEK YAKALARININ YENİ TASARIMLARDA MODERNİZASYON ÖRNEĞİ 79

MODERN TASARIMLARDA KUTNU KUMAŞ 80

TÜRKİYE'DE HEMŞİRELİK ARAŞTIRMALARINDA MOTİVASYON: ARAŞTIRMA EĞİLİMLERİ 81

TELEVİZYONDA KADIN KUŞAĞI PROGRAMLARINDAKİ DÖNÜŞÜM: "ESRA EROL'DA" ÖRNEĞİ 82

ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA DİSİPLİN KURULU İŞLEMLERİNİN YÜRÜTÜLMESİ İÇİN ÖRNEK BİR YAZILIM MODELİ GELİŞTİRİLMESİ 83

MODERN GENÇLERİN ETNOPEDİKOJİK TEMELLERDE EĞİTİMİ 84

METİNLERARASILIK BAĞLAMINDA ERDEM BAYAZIT'IN ŞİİRİ 85

ÇERÇEVELEME ETKİSİ VE RASYONEL KARAR VERME TARZLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ 86

KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK VE KURUMSAL İTİBARIN ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK VE İŞ TATMİNİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ 87

TÜRKİYE'DE HEMŞİRELİKTE PROFESYONELLİK ÇALIŞMALARINDAKİ EĞİLİMLER . 88

İŞ DOYUMU ARACILIĞIYLA TURİZM SEKTÖRÜNDEKİ ENFORMEL İSTİHDAMIN İNCELENMESİ: BİR ARAŞTIRMA 89

EĞİTİM BİLİŞİM AĞI SİSTEMİNİN FAKTÖR ANALİZİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ 90

ÖĞRENİLMİŞ GÜÇLÜLÜĞÜN GİRİŞİMCİLİK ÜZERİNE ETKİSİ: BİR ALAN ARAŞTIRMASI 91

PRESENTEESİM İLE SOSYAL DESTEK, TÜKENMİŞLİK ARASINDAKİ İLİŞKİ 92

AVRUPA BİRLİĞİ KURUMSAL YAPISINDA YEREL VE BÖLGESEL YÖNETİMLERİ TEMSİL EDEN BİR ORGAN: BÖLGELER KOMİTESİ 93

KAMU YÖNETİMİNDE ŞEFFAFLIK DÖNÜŞÜMÜ 94

CİNSİYETE DAYALI KUZNETS EĞRİSİ: TÜRKİYE'DE KADIN İŞ GÜCÜ KATILIM ORANININ YÜKSELMEMESİNİN NEDENLERİ 95

KAYSERİ SİYASETİNDE BİR ULEMA: KIZIKLI HACI KASIM EFENDİ 96

KAYSERİ'NİN MİLLİ MÜCADELE'YE İŞTİRAKİ 97

THE DOG AND THE WOLF: PSYCHOLOGY OF INDEPENDENCE OR SLAVERY THROUGH TWO FABLES 98

NIGHTMARE ROOTED IN THE SUBCONSCIOUS: DOSTOEVSKY'S MEMOIRS FROM THE HOUSE OF THE DEAD AND CONRAD'S HEART OF DARKNESS 99

AHISKA TÜRKLERİNDE AİLE KÜLTÜRÜ 100

KOHLBERG'İN BİLİŞSEL AHLAK GELİŞİMİ VE DİNLERİN HEDEFLEDİĞİ İDEAL İNSAN 101

İŞ-AİLE VE AİLE-İŞ ÇATIŞMALARININ BANKA ÇALIŞANLARININ İŞ TATMİNLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ 102

İŞ TATMİNİ İLE ÖRGÜTSEL SİNİZM ARASINDAKİ İLİŞKİ: HİZMET SEKTÖRÜNDE BİR ARAŞTIRMA 103

SOSYAL MEDYANIN KULLANICILAR ÜZERİNDE SİYASİ BİLİNÇ OLUŞTURMA ETKİSİ 104

TÜRKİYE EKONOMİSİNİN MAKROEKONOMİK DEĞİŞKENLERİ ÜZERİNE YAPISAL KIRILMALI VE MEVSİMSEL BİRİM KÖK ANALİZİ 105

KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK KAVRAMININ KARLILIK İLE İLİŞKİSİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA: BİST-100 ÖRNEĞİ 106

PAYLAŞIM EKONOMİSİNİN ULAŞIM SEKTÖRÜNE YANSIMALARI: UBER ÖRNEĞİ ... 107

HİSSE SENEDİNE YATIRIM YAPARKEN FİNANSAL ANALİZ İLE TEKNİK ANALİZ YÖNTEMLERİNİN BİRLİKTE KULLANILMASININ ÖNEMİ VE BİST'DE BİR UYGULAMA 108

DISEMBODIED MASSES, SUFFERING SPIRITS; THE UNBEARABLE WEIGHTINESS OF THE "BEING" IN NEW TURKISH FILMS 109

TÜRK SİNEMASI'NDA CELLADINA AŞIK OLAN KADINLAR 110

SİNEMA, TELEVİZYON VE EDEBİYAT İLİŞKİSİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME 111

YEREL YÖNETİM HİZMETLERİNE KADINSAL BAKIŞ 112

AYAKKABI SEKTÖRÜNDE VİTRİN ve MAĞAZA İÇİ TASARIMLARI ÜZERİNE TÜKETİCİ GÖRÜŞLERİ 113

ÇİZGİ ROMANDAN BEYAZ PERDEYE CENNET CEHENNEM KAVRAMI ÜZERİNE BİR İNCELEME: CONSTANTINE ÖRNEĞİ 114

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN OTOMATİK DÜŞÜNCE VE DEPRESYON DÜZEYLERİNİN BAZI SOSYO-DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ . 115

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ÖZ ETKİLİLİK-YETERLİK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ 116

MİMAR RESSAMLARIMIZ; CİHAT BURAK, NURİ ABAÇ, RUZİN GERÇİN, EROL AKYAVAŞ* 117

2016 VE 2017 YILINDAKİ DÜZENLEMELERE GÖRE 5746 SAYILI KANUN KAPSAMINDAKİ SGK PRİMİ İŞVEREN PAYI DESTEĞİNİN TMS 20 UYARINCA MUHASEBELEŞTİRİLMESİ 118

TÜRKİYE'DE HEMŞİRELERİN PROFESYONELLİK ALGISI: DURUM ANALİZİ 119

TÜRKİYE'DEKİ HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN PROBLEM ÇÖZME DÜZEYLERİNE CİNSİYETİN ETKİSİ: BİR META ANALİZ ÇALIŞMASI 120

EĞİTİM İDEOLOJİ İLİŞKİSİNDE ULUS DEVLETİN TARİHSEL BELİRLEYİCİLİĞİ 121

MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUKTA KAMU DÜZENİ 122

YABANCILARIN TAŞINMAZLAR ÜZERİNDE MİRAS HAKKI 123

2008 KRİZİNİN BULAŞMA ETKİSİ: BİR FİNANSAL KRİZ GÖSTERGESİ OLARAK HİSSE SENEDİ FİYAT ENDEKSİ ÜZERİNE BİR ANALİZ 124

OSMANLI DÖNEMİ'NDE İDEAL KADIN İMGESİNİN "HANDAN" ROMANI ÜZERİNDEN ANALİZİ 125

ESKİ METİNLERE BUGÜNDEN BAKMAK: MÜELLİF KENDİNİ NASIL YÜCELTİR? 126

"HAYALLER" VE "GERÇEKLER": BANKA REKLAMLARINDA ÇOCUK İMGESİ 127

YAPISALCILIĞIN LİSE ÖĞRENCİLERİNİN GEOMETRİYE YÖNELİK TUTUMLARINA ETKİSİ 128

ÜSTÜN ZEKALI ÇOCUKLARDA MATEMATİKSEL SOYUTLAMA 129

SİNEMADA KURGUNUN ROLÜ: ONUR ÜNLÜ SİNEMASI 130

S. ZAKİROV'UN DİPLOMATİÇESKİYE OTNOŞENİYA ZOLOTOY ORDI S EGİPTOM (XIII-XIV VV.) ADLI ESERİNİN DEĞERLİNDİRMESİ 131

ÜLKEMİZDE KAMU KURULUŞLARINDA KULLANILAN YAZILIMLARIN YERLİ YAZILIM İLE TEK ÇATI ALTINDA TOPLANMASI 132

GİYİLEBİLİR TEKNOLOJİLER: KULLANIM ALANLARI, KARŞILAŞILAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM YOLLARI 133

ENTELEKTÜEL SERMAYE VE MÜŞTERİ İLİŞKİLERİ YÖNETİMİ 134

AÇISINDAN ÖNEMİ 134

KURUMSAL KAYNAK PLANLAMA SİSTEMİNE GEÇİŞ SÜRECİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLAR ve ÇÖZÜM ÖNERİLERİ 135

ERGENLERİN MADDE BAĞIMLILIĞINDAN KORUNMADA ÖZ YETERLİK DÜZEYLERİ İLE SOSYAL DESTEK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ 136

SOSYAL POLİTİKA AÇISINDAN ATIK/ÇÖP VE ATIK MADDE TOPLAYICILAR 137

SOKAKTA ÇALIŞAN ÇOCUKLAR SORUNU VE SOSYAL POLİTİKA AÇISINDAN BİR ÇÖZÜM ÖNERİSİ: BİZİM ÇOCUKLAR MERKEZİ 138

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMINDA YER ALAN MOTOR GELİŞİM KAZANIMLARININ ÇİZGİ FİLMLERDEKİ SUNUMU 139

DOĞA BİLİMLERİNDE MANTIK: BİYOLOJİ-MANTIK İLİŞKİSİ 140

DİJİTAL ÇAĞDA MCLUHAN'I YENİDEN DÜŞÜNMEK: YENİ MEDYA TEKNOLOJİLERİ İŞİMİZİ Mİ KOLAYLAŞTIRIYOR YOKSA BİZİ AMPÜTE Mİ EDİYOR? 141

EBYS KULLANICILARININ DEMOGRAFİK ANALİZİ 142

ULUSLARARASI HUKUK AÇISINDAN ZEYTİN DALI HAREKÂTININ MEŞRULUĞU SORUNU 143

SEMBOLİZM'DE PİTORESK AKTARIMLAR 144

OSMANLICILIK KAVRAMININ ANLAMI: DİNİ-MİLLİYETÇİLİK 145

DUYGUSAL ZEKA YETKİNLİK ÖLÇEĞİ GELİŞTİRME ÇALIŞMASI 146

DUYGUSAL ZEKA İLE HOLLAND'IN KİŞİLİK TİPOLOJİSİ ARASINDAKİ İLİŞKİ 147

MARKA KENT İMAJI ALGILAMALARI: HATAY İLİ ÖRNEĞİ 148

OSMANLI TÜRKLERİNİN TASAVVUF KÜLTÜRÜYLE BESLENMESİNDE ÖNE ÇIKAN BAZI TÜRKÇE ESERLER 149

BAĞIMSIZLIK SONRASI KAZAKİSTAN'DA MİLLİ BİLİNCİN ARTIRILMASINDA AYTIS GELENEĞİNİN ROLÜ 150

NATO'S ENLARGEMENT AND GEORGIA'S CHANCES OF INTEGRATION INTO THE NORTH ATLANTIC TREATY ORGANIZATION 151

TAKASTAN KRİPTO PARAYA; PARANIN DEĞİŞİM SÜRECİ VE SERÜVENİ 152

الإعداد التربوي للإنسان ضمن مفهوم التربية في القرآن الكريم التربية القرآنية أنموذج 153

مفهوم التَّطابق في اللَّفظ الرّباني لقوله تعالى " السِّرَّ وأَخْفَى" دراسة تفسيريَّةٌ تحليلية. 154

KUR'ANDA VELÂ VE BERÂ 155

REFİK HALİT KARAY'IN COĞRAFYA BETİMLEMELERİNDE ANLATIM TEKNİKLERİ 156

DURUMSAL BENLİK SAYGISININ KOMPULSİF TÜKETİM ÜZERİNDEKİ ETKİSİ 157

SOVYET DİL POLİTİKASI UYGULAMALARININ GÜNÜMÜZDEKİ KIRGIZ TÜRKÇESİNE YANSIMALARI 158

THE IMPORTANCE OF GREEN ECONOMY IN A SUSTAINABLE DEVELOPMENT APPROACH 159

MANAS DESTANINDAKİ ETNONİMLER 160

SEMIOTICS IN KYRGYZ CULTURE 161

PECULIARITIES OF EPIC "MANAS" IN RESEARCHING 162

1916'DAKİ TÜRKISTAN BÖLGESİNDEKİ MİLLİ İSTİKLAL AYAKLANMASI (Jetisu ve Sırderya bölgeleri (illerine) göre) 163

Сүйлөө процессине эмоционалдык чыңалуунун таасир этиши Влияние эмоционального напряжения на процесс речи 164

Роль изобразительного искусства в формировании и развитии личности школьника 165

Глобализация и средства массовой информации 166

Мектептерде класттан тышкаркы окутуу 167

Адам абалын билдирген сезимдин изилдениши Исследование выражения чувства состояния человека 168

Дидактикалык чыгармаларга лингвостилистикалык илик 169

Пути развития предпринимательства в современных условиях Кыргызстана 170

Т. Касымбековдун “Сынгаи кылыч» романындагы адам мүнөзүн көрсөткөн фразеологизмдердин стилистикалык коннатациясы 171

Abstracts
Özetler

HAVAYOLU İŞLETMELERİNDE KABİN MEMURLARININ İŞE ALIM SÜREÇLERİ: ONUR AİR ÖRNEĞİ

Dr.Öğr. Üyesi Seçil Gürün Karatepe[1]
Öğr. Gör. Seda Korkmaz[2]

Özet

Günümüz işletmelerinin verimli bir şekilde işleyişlerinin kilit noktasında insan faktörü rol almaktadır. İşe alım sürecini yürütmekte olan İnsan Kaynakları departmanlarının, bu süreçte yer alan "doğru işe doğru kişinin" yerleştirilmesi hassasiyetle yürütmesi gereken kuşkusuz en önemli işlevidir. İnsan kaynağının iyi yönetilmesi; planlı ve sistemli çalışmanın yürütülmesi ile mümkün olabilir. İşe alımların yapılmasında dikkat edilmesi gereken konuların başında kişinin yetkinliği, iş gereklerine uygunluğu gelmektedir. Sivil havayolu taşımacılığında yolcu sayısının artması, hava araçlarının sayılarının veya kapasitelerinin yükseltilmesini gerektirmektedir. Bu durum sektördeki insan kaynağı ihtiyacının da artmasını gündeme getirmiştir. Bu süreçte işe alımı yapacak olan kişilerin işe alım sürecinde havuz oluşturması ve havuzdan adayları seçmeleri itinayla yapılmalıdır. Günümüzde insan kaynağının yönetilmesi havayolu işletmeleri açısından önemli bir rekabet unsuru olarak görülmektedir. Havayolu işletmelerinin vitrini kabul edilen ve kurumsal itibar ile ilişkili olan kabin memurlarının alımı havayolu işletmelerinde itinayla yapılması gereken son derece zor bir süreçtir.

Özellikle hizmet sektörünün değişik nitelik, yetenek ve kişilik özelliklerini gerektirmesi, işe uygun olan kişilerin istihdamının sağlanmasını beraberinde getirmektedir. Bu çalışmada hizmet sektöründe yer alan havayolu işletmelerinde rekabetin artışıyla birlikte etkin role sahip olan kabin memurlarının, işe alım süreçlerinin yürütülme şekillerinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Çalışmada literatür taraması yapılarak, yüz yüze görüşme yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda kabin memurlarının Onur Havayollarında işe alım teknikleri ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İşe Alım Süreci, Havayolu İşletmeleri, Kabin Memurları, Onur Air, İnsan Kaynakları Yönetimi

[1] İstanbul Arel Üniversitesi.
[2] Altınbaş Üniversitesi.

ALGILANAN GÜÇLENDİRMENİN ÇALIŞANLARIN PERFORMANS VE ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞLARI ÜZERİNE ETKİSİ

Dr.Öğr. Üyesi Meral Bektaş[3]
Şerife Karagöz[4]

Özet

Örgütler, gelişen ve daha da karmaşık hale gelen küresel iş dünyasında rekabetin artmasıyla, hızla değişen çevre koşullarında farklı boyutta fırsat ve tehditlerle karşı karşıya kalmaktadırlar. Yöneticiler çalışanlarından yüksek düzeyde fayda sağlamayı hedefledikleri için, çalışanları yaptıkları işleriyle ve çalıştıkları kurumlarıyla bütünleştirmek amacıyla güçlendirmektedir. Güçlendirme, sürekli değişim ve gelişim içinde olan örgütlerin karar verme sürecinde, etkinlik ve verimliliklerini arttırmada önemli bir unsur olarak düşünülmektedir. Yaptıkları işleri anlamlı bulan, işleri ile ilgili gerekli bilgi, beceri ve tecrübeye sahip, yaptığı iş ile ilgili konularda inisiyatif alabilen ve işler üzerinde bir etkiye sahip olduğunu hisseden çalışanlar daha yüksek performans sergileyeceklerdir. Önemli bir motivasyon unsuru olarak görülen güçlendirme algısı çalışanların, psikolojik olarak kendini örgütün bir parçası olarak hissetmeleri, örgüte bağlılık göstermeleri ve gönüllülük temeline dayanan örgütsel vatandaşlık davranışı gösterme eğilimlerini etkilemektedir. Sosyal değişim kuramı çerçevesinde kendilerini güçlendirilmiş hisseden çalışanların örgütsel vatandaşlık davranışı ile karşılık vermesi muhtemeldir. Böylece, örgütsel vatandaşlık davranışını ortaya koyan çalışanların yeteneklerini sergilemesi ve bu durum karşısında yöneticilerin bu yetenekleri fark etme ihtimalleri artacaktır. Buna göre çalışanların yanlarında, örgütün varlığını hissetmelerine bağlı olarak gelişen algılanan güçlendirme doğrultusunda, örgütsel etkinliğin ve verimliliğin artırılmasında önemli etkileri bulunan performans ve örgütsel vatandaşlık davranışlarının çalışanlar üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu düşünülmektedir. Çalışanların yönetimin uygulamalarına karşı sahip oldukları tutum ve düşüncelerin, beşeri sermayenin son yıllarda artan önemi nedeni ile bu çalışmanın literatürdeki boşluğa katkı sağlayabileceği düşünülmektedir. Bu araştırma, Burdur'da faaliyet gösteren bazı işletme çalışanlarında algılanan güçlendirmenin, performans ve örgütsel vatandaşlık davranışı üzerindeki etkisini incelemek amacıyla yapılmış olup, veri toplama aracı olarak anket yöntemi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, algılanan güçlendirmenin çalışanların performans ve örgütsel vatandaşlık davranışı üzerinde etkiye sahip olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Güçlendirme, Performans, Örgütsel Vatandaşlık, Çalışan.

[3] Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Büro Hizmetleri ve Sekreterlik Bölümü.

[4] Yüksek Lisans Öğrencisi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü SBE.

İZLENİM YÖNETİMİ DAVRANIŞININ İŞE TUTKUNLUĞA ETKİSİNDE SOSYAL GÖRÜNÜŞ KAYGISININ ARACILIK ROLÜ

Dr.Öğr. Üyesi Meral Bektaş[5]
Şerife Karagöz[6]

Özet

Sosyal varlık olan bireyler yaşamın her alanında çevresi ile iletişim haline girerek diğer bireyler ile sosyal etkileşime girmekte, etkileşimde olduğu bireyler hakkında bilgi sağlamakta ve belirli bir izlenim oluşturmaya çalışmaktadır. Bu durumda birey ise, oluşturduğu izlenim ile iletişim halinde olduğu bireyleri etkileyebilmek için davranışlarını kontrol altına alma eğilimi içerisine girebilmektedir. Oluşturulan bu izlenimler bazen bireylerin sosyal görünüşlerine bağlı olarak kaygı yaratabilmekte, bunun yanında çalışanın işe tutkunluğuna ve performansına etki edebilmektedir. İşletme çalışanları yoğun ve sağlıklı sosyal ilişkiler kurarak, performanslarını ve rekabet gücünü arttırmayı hedefleyen gruplardır. Kurumların rekabet avantajı elde edebilmesi, etkinlik ve verimliliğini arttırabilmesi için çalışanın işe tutkunlukları örgütlerde istihdam ilişkilerinin temelinde yer alan ve örgüt başarısı için önemli bir unsur olarak kabul edilmektedir. Bu bağlamda araştırma, Antalya'da faaliyet gösteren bazı işletme çalışanlarında izlenim yönetimi davranışlarının işe tutkunluklarına etkisinde, sosyal görünüş kaygıları üzerindeki aracılık rolünü tespit etmek amacıyla yapılmış olup, veri toplama aracı olarak anket yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucuna göre, çalışanların izlenim yönetimi düzeyinin artması işe tutkunluklarını pozitif yönde etkilemekte ve bunun yanında çalışanların sosyal görünüş kaygıları işe tutkunluklarını ortaya çıkarabilmektedir. Ayrıca hiyerarşik regresyon analizi sonucunda izlenim yönetimi ve işe tutkunluk davranışı arasındaki ilişkide, sosyal görünüş kaygısının tam aracılık rolü üstlendiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İzlenim Yönetimi, İzlenim Yönetimi Taktikleri, İşe Tutkunluk, Sosyal Görünüş Kaygısı.

[5] Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Büro Hizmetleri ve Sekreterlik Bölümü.

[6] Yüksek Lisans Öğrencisi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü SBE.

OPTİMAL SİSTEM TASARIMINDA MÜPHEM KÜMELERİN KULLANIMI VE BİR UYGULAMA

Nurullah UMARUSMAN[7]

Özet

Gerçek dünya problemlerinde işletmeler üretim planlamalarını kısa vadede oluştururken sahip oldukları kaynakları belirlenen kısıtlar, amaçlar ve hedefler doğrultusunda kullanmayı ilke edinmişlerdir. Kısa vadede mevcut kaynakların bazıları sabit olsa bile, optimal şartlar için kaynaklar uzun vadede yeniden yapılandırılmalıdır. Kaynak miktarlarının optimum seviyede belirlenememesi, yeterli optimizasyonun sağlanamamasına ve kıt kaynakların verimli kullanılmamasına yol açar. Optimal Sistem Design olarak da isimlendirilen De Novo Programlama ile kaynakların uzun vadede yeniden yapılandırılmasına, kıt kaynakların daha verimli kullanılmasına ve sistemlerdeki savurganlığı önleyerek bir optimal tasarım mümkün hale gelmektedir. De Novo yaklaşımı, verilen bir sistemi optimize etmek yerine amaçların başarılması mümkün olan en yüksek değerde ve kısıtların tam kapasite ile kullanılmasıyla bir optimal sistemin nasıl oluşturulması gerektiğini belirtir. Bir optimal sistem üretim aşamasına geçilmeden önce tasarımı yapılmalıdır. Çünkü, optimal bir üretim planı, optimal bir üretim için hammadde miktarlarının belirlenmesi ile sağlanabilir. Lütfi Asker Zadeh tarafından yayınlanan "Fuzzy Sets" isimli makale belirsizlik kavramının yeniden değerlendirilmesinde bir dönüm noktası teşkil etmektedir. Daha sonra Bellman ve Zadeh bulanık ortamda karar verebilmek için model geliştirmiştir. Bu temel çalışmalarla birlikte diğer alanlarda olduğu gibi yöneylem araştırması alanında da bulanık küme tabanlı önemli çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bulanık küme teorisinin bir uzantısı olarak kabul edilen önemli bir kavram "müphem küme" dir. Müphem Küme (Vague Sets) doğru üyelik fonksiyonu ve yanlış üyelik fonksiyonu açısından karar verme sürecinde tereddütlü bölge ve karşıt bölgeyi göz önünde bulundurarak karar vericiye farklı bir bakış açısı sağlamaktadır.

Bu çalışmada gerçek bir işletme problemi De Novo varsayımına göre oluşturulup, müphem küme açsısından çözümü gerçekleştirilecektir. De Novo Programlama problemlerinin bulanık karar ortamında birkaç farklı modeli olmakla birlikte, bu çalışmada müphem kümeler açsısından ilk kez bir de novo modeli önerisinde bulunmuştur. Önerilen modelle bir optimal sistem için doğru ve yanlış üyelik fonksiyonlarının sonuca etkisi açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bulanık Kümeler, De Novo Programlama, Müphem Kümeler.

[7] Aksaray Üniversitesi, İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü.

İÇ KONTROL KAPSAMINDAKİ RİSK DEĞERLENDİRMESİNDE BULANIK ÇIKARIM SİSTEMLERİNİN KULLANIMI VE BİR ÖRNEK

Nurullah UMARUSMAN[8]
Dr. Öğr. Üyesi Hakan Seldüz[9]

Özet

Bir kurumun mali ve mali olmayan bütün faaliyetlerini kapsayan iç kontrol kavramı 1990'lı yıllardaki finansal skandalların yanı sıra 2008-2009 küresel ekonomik krizinin muhasebe temelli sebepleri nedeniyle daha da önem kazanmıştır. Risk değerlendirmesi iç kontrolün beş unsurundan biridir. Risklerin tanımlanması ve ölçülmesini içerir. Tanımlanan risk kriterlerinin ortaya çıkma olasılığı ve ortaya çıktığında yaratacağı etkinin şiddeti şeklinde iki bileşeni olduğu kabul edilir. İlgili bireyler tarafından bir oylama formu üzerinde puanlama yapılarak her bir risk kriterinin iki bileşenine ait kesin nümerik değerler elde edilir. Bu girdiler ile oluşturulan risk matrisleri, risk değerlendirmede yaygın olarak kullanılan bir ölçüm mekanizmasıdır. Ancak, risk terim itibariyle belirsizlik ifade ettiğinden; risk bileşenlerine ait girdilere tamamen bireysel önyargılara dayanan kesin nümerik değerlerin doğrudan atanmasının gerçekçi ve güvenilir sonuçlar vermeyeceği yönünde tartışmalar bulunmaktadır.

Kesin olmayan sınırlara sahip elemanların oluşturduğu bulanık küme, belirsizlik kavramının değerlendirilmesinde bir dönüm noktasıdır. Üyelikten üye olmamaya dereceli olarak geçişi açıklama yeteneği sayesinde belirsizlik kavramlarının anlamlı bir şekilde tanımlanmasına ve ölçülmesine imkân vermektedir. Bu nedenle, bulanık küme teorisi temelinde geliştirilmiş olan bulanık çıkarım sistemleri belirsizliklere ve insan davranışına uygundur. Dilsel verilerden sağlanan kalitatif girdilerin, çalıştırılabilir bir kural tabanlı sistem haline getirilmesini mümkün kılmaktadır. Kesin ve/veya bulanık girdiler kullanılarak bulanık çıktılar elde edildikten sonra bulanık kümeyi doğru temsil edecek kesin değerleri belirlemek amacıyla durulaştırma yapılır. Literatürde, bulanık çıkarım sistemlerinin çeşitli mühendislik alanlarından finansa kadar farklı konulardaki risk değerlendirme faaliyetlerine uygunluğunu ispatlayan çok sayıda çalışma bulunmaktadır.

Bu çalışmanın amacı iç kontrol sistemi kapsamındaki risk değerlendirme faaliyetlerinde bulanık çıkarım sistemlerinin kullanılmasının etkinliğinin araştırılmasıdır. Amaç ve kapsam doğrultusunda, öncelikle ilgili literatür incelenmiştir. Ardından bir örnek üzerinde önce geleneksel yöntemle sonra da kabul görmüş bir bulanık çıkarım sistemi olan Mamdani yöntemine başvurularak risk değerlendirmesi yapılıp risk matrisleri oluşturulmuş ve elde edilen sonuçlar karşılaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İç kontrol; risk değerlendirmesi; bulanık çıkarım sistemi; Mamdani yöntemi.

[8] Aksaray Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü.
[9] Aksaray Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü.

DERS KİTAPLARINI GÖRSEL TASARIM BOYUTUNDA İNCELEYEN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İÇERİK ANALİZİ

Doç. Dr. Semra Güven[10]
Aslı Türkmenli[11]
Handan Güler[12]

Özet

Bu çalışmada, ders kitaplarını görsel tasarım boyutunda inceleyen lisansüstü tezlerin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada konuyla ilgili olarak 1997-2017 yılları arasında yapılan ve YÖK Ulusal Tez Merkezi web sitesinden erişime açık olan 2 doktora tezi, 44 yüksek lisans tezi ve 1 sanatta yeterlilik olmak üzere 47 tez içerik analizi yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Tezlerin incelenmesinde kullanılmak üzere bu çalışmayı yürüten araştırmacılar tarafından "Tez İnceleme Formu" hazırlanmıştır. Formda; çalışmaların yayın türü, yayın yılı, araştırmanın yapıldığı üniversite, araştırmalarda incelenen ders kitapları, sınıf düzeyi, incelenen ders kitaplarının yayınevi, görsel tasarım konuları, basım yılı, araştırma yöntemleri, çalışma grubu, veri analizi, çalışmaların sonuçlarıyla ilgili kısımlar yer almaktadır. Yapılan içerik analizi sonucunda aşağıdaki bulgular elde edilmiştir:

- Bu konuda en çok 2008 ve 2010 yıllarında lisansüstü tezlerin yapıldığı görülmüştür.
- Araştırmalarda incelenen ders kitaplarından çoğunun Türkçe ders kitapları olduğu görülmüştür.
- Bu konudaki araştırmalar daha çok 7. ve 8. sınıf ders kitapları üzerinde yapılmıştır.
- Araştırmalarda incelenen kitapların çoğunun yayınevleri belirtilmemiştir.
- Araştırmalarda incelenen ders kitaplarının görsel tasarımı en çok grafik tasarımı ve illüstrasyon (resimleme) konularındadır.
- İncelenen araştırmalarda ders kitaplarının çoğunun basım yıllarının belirtilmediği bulunmuştur.
- İncelenen araştırmalarda en çok tarama yöntemi kullanılmış ve bunu sırasıyla doküman analizi, içerik analizi ve anket izlemektedir.
- İncelenen araştırmalarda en çok kullanılan veri analizi yönteminin betimsel analiz olduğu görülmüştür.
- İncelenen araştırmaların sonuçlarına göre ders kitaplarının görsel tasarımlarının yeterli bulunduğu konular yanında yetersiz bulunan konular ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ders kitapları, görsel tasarım, içerik analizi

[10] Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi.
[11] Tezsiz Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
[12] Tezsiz Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

FEN BİLGİSİ DERS KİTAPLARIYLA İLGİLİ YAPILAN ARAŞTIRMALARIN İÇERİK ANALİZİ

Doç. Dr. Semra Güven[13]
Handan Güler[14]
Aslı Türkmenli[15]

Özet

Bu çalışmanın amacı, Fen Bilgisi ders kitaplarıyla ilgili Türkiye'de 2005-2017 yılları arasında yapılmış tez ve araştırma makalelerini bazı değişkenlere göre incelemektir. Bu kapsamda Fen bilgisi ders kitaplarıyla ilgili 24 tez ve 34 makale incelenmiştir. İncelenen tezlere YÖK Ulusal Tez Merkezinde erişime açık olan tezlerden, makalelere ise ULAKBİM ve Dergi Park veri tabanlarından taranan dergilerden ulaşılmıştır. Belirlenen tez ve makaleler araştırmacılar tarafından geliştirilen "Tez/Makale İnceleme Formu" kullanılarak incelenmiştir. Form, çalışmaların yayın türü, yayın yılı, tezlerin yapıldığı üniversite, makalelerin yayınlandığı dergiler, araştırmalarda kullanılan veri toplama araçları, incelenen ders kitaplarının yayınevi, sınıf düzeyi, basım yılı, incelenme kriterleri, örneklem grubu, araştırma yöntemi ve çalışma sonuçları kısımlardan oluşmaktadır. Araştırmadan elde edilen bazı bulgulara göre;

- Bu konuda yüksek lisans tezlerinin ve araştırma makalelerinin olduğu ancak doktora çalışmalarının olmadığı sonucuna varılmıştır.
- Bu konudaki yüksek lisans tezleri en çok 2012 ve 2017 yıllarında yapılmıştır.
- Araştırmalarda en çok Milli Eğitim Bakanlığının ders kitapları incelenmiştir.
- Araştırmalarda sınıf düzeyi olarak en çok 6, 7 ve 8. sınıfın birlikte ele alındığı ders kitapları incelenmiştir.
- Araştırmalarda incelenen ders kitaplarının çoğunun basım yıllarının belirtilmediği görülmüştür.
- Araştırmalarda incelenen ders kitaplarının daha çok öğrenme, öğretme, ölçme ve değerlendirme boyutunda incelendiği ve sırasıyla içerik, teknik tasarım ve düzenleme boyutu ve dil, anlatım ve üslup boyutlarını ele alan çalışmaların izlediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Fen bilgisi, ders kitabı, içerik analizi

[13] Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi.
[14]Tezsiz Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
[15]Tezsiz Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

KNOWLEDGE WORKERS' JOB PERFORMANCE: THE ROLES OF EMOTIONAL INTELLIGENCE AND AFFECTIVE COMMITMENT

Ceren AYDOGMUS, Ph.D.[16]

Abstract

This study aims to propose and test an integrative model that considers the mediating effects of affective commitment on the relationships between emotional intelligence and job performance of "knowledge workers". Participants are 552 knowledge workers from 37 small and medium-sized companies in Information Technology sector. Wong and Law's Emotional Intelligence Model is used to assess the "self-emotion appraisal", "others' emotional appraisal", "use of emotion" and "regulation of emotion" of knowledge workers. Job performance scores of the knowledge workers are obtained from their immediate managers. Hierarchical regression analyses are used to confirm the hypothesized relationships. Specifically, it is predicted that there exist positive relationships between emotional intelligence constructs and affective commitment of the knowledge workers alike the positive correlation between their commitment and job performance. Furthermore, affective commitment of these knowledge workers is suggested to fully mediate the relationships between their self-emotion appraisal, others' emotional appraisal, use of emotion and regulation of emotion, and job performance levels.

Key words: Knowledge workers, Emotional Intelligence, Affective commitment, Job Performance

[16] Bilkent University, Faculty of Management, Department of Management.

AVRUPA VE GÖÇ: SURİYELİ SIĞINMACILAR PERSPEKTİFİNDEN AVRUPA BİRLİĞİ'NİN GÖÇ OLGUSUNA YAKLAŞIMI

Doç. Dr. Meltem Bostancı[17]

Özet

Suriye'de yaşanan gelişmelerle birlikte dünya, İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana en büyük göç olgusuyla karşı karşıya kalmış durumdadır. Karşı karşıya kalınan sorun, mevcut göç politikalarının da yeniden sorgulanmasını gerektirmiştir. Bu çalışmada, Avrupa Birliği'nin (AB) sığınmacı sorununa yönelik yaklaşımları analiz edilecektir. AB'nin normatif kimliğinin, göç politikası çerçevesinde hayata geçirdiği uygulamalarla anlamını yitirdiği, yerini kısıtlayıcı ve dışlayıcı bir kimlik anlayışına bıraktığı görülmektedir. Schengen sistemiyle iç sınırların kaldırılması, Birlik içerisinde güvenlik kaygılarının artmasına neden olmuştur. AB'ye ulaşan göçmen ve sığınmacı sayılarındaki artış, AB'nin son dönem göç politikasına yön veren unsurlar arasındadır. Bu bağlamda; düzensiz göçü önlemeye yönelik ortak vize politikası geliştirilmesi, dış sınırların güvenliğinin sağlanması, kaynak ülkelerle işbirliğinin arttırılması ve komşuluk politikası çerçevesinde geri kabul anlaşmaları imzalanması konuları, AB göç politikasının ana unsurlarını oluşturmaktadır. Göçmenlerin güvenlik sorunu olarak algılanmaları, Avrupa'da son dönemde yaşanan bazı olaylarla da pekişmektedir. AB'nin sığınmacılara yönelik aldığı önlemlere ve katı kurallara bakıldığında, bu önlemlerin AB'nin normatif değerleri ile bağdaşmayan uygulamalar olduğu görülmektedir. Sığınmacı sorunu, Avrupa için, uzunca bir süre yok sayılan ve ötekileştirilen bir olgu olarak görülmüştür. Bu çalışmada, sığınmacı sorununu sürekli olarak kendi sınırlarının dışına itme ve sorumluluğu üçüncü ülkelere yükleme politikası yürüten Avrupa'nın, bu sorunlu bakış açısına ve uygulamalarına dikkat çekmek amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, göç, sığınmacı, göçmen, Suriye, Avrupa.

[17] İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü.

GÖÇLE MÜCADELE STRATEJİSİ KAPSAMINDA AB SINIR GÜVENLİĞİ AJANSI FRONTEX VE AVRUPA SINIR GÖZETİM SİSTEMİ EUROSUR'UN ANALİZİ

Doç. Dr. Meltem Bostancı[18]

Özet

Avrupa Birliği'nin, Avrupa'nın sınırlarına yönelen istenmeyen nüfusları kontrol, gözetim ve güvenlik teknolojileriyle yönetmeyi amaçlayan, düzenleyici bir iktidar olarak hareket ettiği iddiasından yola çıkan bu çalışma, AB'nin sınır güvenliği ve gözetim mekanizmalarıyla, bugün en tartışmalı politikalardan biri haline gelen göç rejimi üzerine uyguladığı politikalara odaklanmaktadır. Bu çerçevede bu çalışmada, sınır kontrolünde temel kurum ve gözetim mekanizmaları olan Avrupa Birliği Sınır ve Sahil Güvenliği Ajansı (FRONTEX) ve Avrupa Sınır Gözetim Sistemi'nin (EUROSUR) uyguladığı politikaların, AB dış sınırlarında incelenmesi hedeflenmektedir. 2011 yılında başlayan Arap Baharı ve devamında Suriye savaşı sonucu ortaya çıkan kitlesel akınlar, göçü, bugün sadece AB'nin güvenlik gündemindeki en önemli maddelerden biri haline getirmekle kalmamış, aynı zamanda Birliğin, AB değerlerinden ulusal güvenliğe kaymasındaki en önemli etkenlerden biri haline getirmiştir. Göçmenlere yönelik hak ihlalleri, Birliğin üzerine temellendiği ilkelere, uluslararası mülteci hukukuna ve Avrupa insan hakları rejimine aykırılık teşkil etmektedir. Bu bağlamda, göçmenlere yönelik idari gözetim, prosedürel garantiler olmadan sınır dışı edilme, usulsüz geri itmeler (push-backs), orantısız güç kullanımı ve en uç noktada ölüm riski altına almak ya da doğrudan ölümlere neden olmak akla gelen kural dışı önlemler arasındadır. Bütün bu bilgilerden yola çıkarak, bu çalışmada AB'nin göç politikası; FRONTEX ve EUROSUR uygulamaları üzerinden analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Frontex, Eurosur, Avrupa Birliği, sınır güvenliği, sığınmacı, göç, uluslararası hukuk.

[18] İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü.

KOZMETİK SEKTÖRÜNDE AMBALAJLAMANIN TASARIM VE PAZARLAMA AÇISINDAN ÜRÜN VE TÜKETİCİ İLİŞKİSİ: VİCTORİA SECRET MARKASININ VÜCUT LOSYONLARININ İNCELENMESİ

Gökçe CEBECİ[19]
Gamze ŞENTÜRK[20]

Özet

Kozmetik sektörü tüketici piyasasının en fazla rekabet yaratan sektörüdür. Kozmetik sektörünün en önemli müşteri portföyünü oluşturan kadınlar her yıl güzellikleri için önemli bir miktarda para harcamaktadırlar. Artan rekabet sebebiyle, sektördeki birçok firma ürününü piyasaya sürmek amacıyla yüksek miktarda reklam harcamaları yapmaktadır. Ergonomik ambalajlar içinde taşıdığı ürünün raf ömrünü uzatması dışında müşterinin dikkatini çekerek görsel olarak satın almasını arttırıcı albeniye sahip olmalıdır. Tüketici odaklı kozmetik sektöründe estetik ambalajlar ürünün satışında önemli bir rol oynamaktadırlar. Tüketicinin yaşam tarzı değiştikçe, talepleri de değişmektedir. Dolayısıyla ambalajların estetik görünümlerinin yanı sıra ambalaj tasarımlarının da tüketicinin isteklerine cevap verecek nitelikte olmalıdır.

Bu çalışmanın kapsamı Victoria Secret markasının vücut losyonlarının ambalaj tasarımlarının tüketicide satın alma isteğini incelemek ve ambalajın pazarlama stratejisini ele almaktır. Tüketici ve ambalaj unsurlarının incelenmesi ve görsel algının satın alma davranışına etkisinin belirlenmesi bağlamında pazarlama ve ürün kavramından söz edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ambalaj tasarımı, tüketici, satın alma davranışı, grafik tasarım, ambalaj pazarlama.

[19] İstanbul Arel Üniversitesi.
[20] İstanbul Arel Üniversitesi.

ŞİRKETLERDE KAR PAYI DAĞITIM KARARI İLE MUHASEBEDE MUHAFAZAKARLIK KAVRAMI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ANALİZİ: BIST100 ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Bilgehan TEKİN [21]
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf GÖR [22]

Özet

Küreselleşme neticesinde rekabet ortamı uluslararası hale gelmiştir. Küresel rekabet ortamında şirketler varlıklarını ve büyümelerini sürdürebilmek için bir takım politikalar geliştirmek zorunda kalmıştır. Şirketlerin yatırımcılar ve kreditörler nezdinde güven ve itibar kazanmak amacıyla gerçekleştirdikleri faaliyetlerden biri de muhafazakar muhasebe uygulamalarıdır. Muhasebe muhafazakarlık kavramı az da olsa kar etmek ya da zarardan kaçınmak olarak anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda kar dağıtımı ile muhafazakarlık kavramı arasında bir ilişkinin olması beklenmektedir. Bu çalışmada kar dağıtımı ile muhasebede muhafazakarlık kavramı arasındaki ilişki incelenmektedir. Bu doğrultuda BİST 100 Endeksinde yer alan şirketlere ait veriler kullanılarak analiz gerçekleştirilmiştir. Fakat sportif ve finansal şirketler bilançolarının farklılık arz etmesi nedeniyle çalışmanın kapsamı dışında tutulmuştur. Şirketlerden elde edilen veriler panel veri analizi ile incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kar Dağıtımı, Muhasebe, Muhafazakarlık, Kurumsal Yönetim, Lojistik Regresyon Analizi

[21] Çankırı Karatekin Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi.
[22] Çankırı Karatekin Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi.

EĞİTİMDE BİLİŞİM TEKNOLOJİSİ KULLANIMINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ: METAFOR ÇALIŞMASI

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Şahin[23]

Özet

Çalışmanın amacı, eğitimde bilişim teknolojisi kullanımına ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemektir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim çalışması olarak desenlenmiştir. Çalışma grubunun belirlenmesinde kolay ulaşılabilir durum örneklemesi kullanılmıştır. Ancak çalışma grubunda katılımcı çeşitliliğini sağlamak amacıyla tüm öğretim kademelerinden (anaokulu, ilkokul, ortaokul ve lise) ve farklı branşlardan öğretmenler gönüllülük esasına göre çalışmaya dahil edilmiştir. Dolayısıyla katılımcıların belirlenmesinde maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi de esas alınmıştır. Veriler araştırmacı tarafından hazırlanmış yarı-yapılandırılmış görüşme formunun kullanıldığı bireysel yüz yüze görüşmelerle toplanmıştır. Analiz sürecinde betimsel ve tümevarımsal içerik analizleri kullanılmıştır. Öğretmenler bilişim teknolojilerini çoğunlukla öğrenme düzeyini ve kalıcılığını artırma, derslerde zengin içerik kullanımı, öğrencilerin dikkatini çekme, güdüleme ve dersleri eğlenceli hale getirme amacına yönelik eğitim öğretim faaliyetlerinde kullandıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca içerik saklama ve taşıma, idari işleri yürütme, derslere hazırlık, iletişim, ölçe ve değerlendirme, araştırma, bilgiye erişim ve paylaşım, kişisel ve mesleki gelişim alanlarında da bilişim teknolojilerinden yararlanıldığı belirlenmiştir. Sonuç olarak öğretmenler eğitimde bilişim teknolojilerinin kullanımını ağırlıklı olarak faydalı görmekle birlikte yıkıcı etkilerinin olabileceğine de işaret etmektedirler. Ayrıca, bilişim teknolojileri sürekli değişen, gelişen ve genişleyen derin bir alan olarak görülmekte olup teknoloji kullanımı yeterliğinin eğitimde bilişim teknolojilerinin etkililiği açısından belirleyici olduğuna vurgu yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bilişim teknolojileri, eğitim, öğretmen, metafor.

[23] Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü.

SAĞLIK SEKTÖRÜ AÇISINDAN REKABET GÜCÜNÜN BÖLGESEL ANALİZİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Dr. Öğretim Üyesi İsmail SEKİ[24]
Merve KAYA[25]

Özet

Kapitalist ekonomik sistemin varlığını devam ettirmesi için gerekli mekanizmaların başında rekabeti sürekli canlı tutma güdüsü bulunmaktadır. Rekabete dayalı böyle bir ekonomik sistemde, ister mikro ister makro düzeyde olsun tüm ekonomik aktörlerin en önemli başarı göstergesi rekabet gücüdür. Bir ekonomik aktörün rakiplerine oranla ne kadar fazla rekabet gücü var ise o aktör kapitalist ekonomik sistem içerisinde o derece başarılıdır. Rekabet gücünü belirleyen en önemli unsur ise üretim ve yönetim süreçlerindeki verimliliktir. Verimliliği rakiplerine oranla yüksek olan ekonomik aktörlerin rakiplerine oranla daha güçlü olacağı beklenir. Bunun nedeni verimlilik artışı sağlayan ekonomik aktörlerin bu artış sayesinde rakiplerine oranla daha düşük maliyetle üretim yapma becerisi kazanmış olmasıdır. Kaynakların israf edilmeden doğru amaçlarla kullanılma becerisini gösteren etkinlik kavramı da bu bağlamda verimlilikten ayrı düşünülemez zira etkinlik seviyesi düşük olan ekonomik aktörlerin, verimlilik seviyelerini artırması mümkün değildir.

Çalışmada Türkiye'deki sağlık sektörünün rekabet gücü, İBBS 2 seviyesinde, 2012 – 2016 dönemi için analiz edilecektir. Rekabet gücü analizi etkinlik ve verimlilik kavramları üzerinden ölçülmeye çalışılacaktır. Söz konusu analizde Veri Zarflama yöntemi ve Malmquist Toplam Faktör Verimliliği Endekslerinden yararlanılacaktır. Çalışmadan beklenen sonuç ise İBBS 2 seviyesinde, incelenen dönemde, bölgelerin sağlık sektörleri bakımından birbirlerine göre rekabet güçlerinin nasıl değiştiğinin ortaya konulmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Sektörü, Rekabet Gücü, Veri Zarflama Analizi, Etkinlik, Malmquist Toplam Faktör Verimliliği Analizi

[24] Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü.
[25] Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Doğal Afetlerin Risk Yönetimi ABD.

DELİRİYORUM ÖYLEYSE VARIM: POSTMODERN EDEBİYATTA DELİLİK, MÜBALAĞA VE HAKİKAT ARAYIŞI

Gülşen Ertürk EVGİN[26]

Özet

20.yüzyıl sonunda ve 21.yüzyılda, postmodern edebiyatın, disiplinler arası alanda felsefe ile iç içe girdiğini ve birey-toplum ilişkisini metinler arası bir gerçeklikte yeniden kurguladığını görüyoruz. Mutlak doğrular yerini çoğulcu ve çok seçenekli, kimi zaman belirsiz ya da çelişkili görünen tanımlamalara bırakmıştır. Nesnel gerçeklik ve postmodern kurmaca ilişkisi, hakikat kavramını bölmüş, parçalamış ve sınıflandırmıştır. Bu noktada, 'Cogito' eylemi, delilik kavramını olumlayarak 'deliliğin' yaratıcı temel halleri olduğunu vurgular. Olumlanan delilik, dışlanan ve aidiyet sorunu yaşayan öznelerin farklılığını ortaya koymayı başarır. Bu bireylere yepyeni, kendilerini olduğu gibi ortaya koyabilecek yaratıcı bir alan yaratır. Bunun yanı sıra, postmodern romanda delilik, hayal ve kesinlik sınırlarını belirsizleştirir ve bireyin 'gerçeklik' aleminden olasılıklar alemine göçünü zorunlu kılar. Bu anlamda, bireyde kuşku, çelişki ve değişim' nesnel hakikatin' kısıtlayıcısı olarak ortaya çıkar. 'Mübalağa' (abartı), birey ve toplum ilişkilerini gerçek üstü uyaranlarla ortaya koyarken temsil noktasında 'aşırı' kapsayıcı bir kimliğe bürünür. Böylece, postmodern yazında delilik tahlilleri, hakikat arayışlarını mübalağa yoluyla ortaya koyan ve aynı anda bu çıkarımları geçersiz kılan bir kurgu sunar.

Anahtar Kelimeler: Delilik, mübalağa, hakikat, postmodern, gerçeklik

[26] Mersin Üniversitesi.

RUSYA FEDERASYONU EKONOMİSİ VE TÜRK GİRİŞİMCİLERE SUNDUĞU FIRSATLAR

Dr.Öğr. Üyesi Remzi BULUT [27]

Özet

Rusya Federasyonu, yer altı zenginlikleri bakımından dünyada önde gelen ülkelerden biridir. Dünya enerji ihracatının yüzde 7'sine sahiptir. Enerji kaynaklarını oluşturan ham petrol üretiminde ve doğalgaz rezervi sahip olması açısından dünyada ilk sırada yer almaktadır. Bundan dolayı ülke ekonomisi temel enerji kaynaklarını olan petrol ve doğalgaz ihracatına bağlıdır. Aynı şekilde, enerji kaynakları ve değerli madenler Rusya İhracatının temel elemanlarıdır. Ayrıca Rusya Federasyonu Dünyanın en büyük nikel ve elmas üreticisidir. Rusya Federasyonu sahip olduğu zengin kaynaklar sayesinde yabancı girişimcilere çeşitli fırsatlar sunmaktadır.

Bu çalışmada Türk girişimcilerinin yurt dışında üstlendikleri projeler incelenmiştir. Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra Rusya Federasyonunda Türk girişimcilerinin müteahhitlik hizmetleri ele alınmıştır. Bunula beraber Rusya Federasyonu'nun yabancı girişimcilere sunduğu fırsatlara değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Rusya Federasyonu, Türk Girişimciler, Rusya Ekonomisi, Doğal kaynaklar

[27] Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü.

SOVYETLER BİRLİĞİ SONRASI RUSYA FEDERASYONU'NUN TÜRK CUMHURİYETLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Dr.Öğr. Üyesi Remzi BULUT [28]

Özet

1991 yılı sonunda Türk Cumhuriyetlerinin bağımsızlıklarına kavuşması, Rusya açısından büyük kayıp olarak nitelendirilmektedir. Sovyetler Birliği'nin büyük mirası üzerine kurulan Rusya Federasyonu politik ve ekonomi alanlarında önemli itibar kaybetmiştir. Rusya, Sovyetler Birliği'nin itibarını tekrar kazanabilmek için bu ülkelerle stratejik ve ekonomik işbirliği anlaşmaları yapmıştır. Amaç olarak, Türk Cumhuriyetleri üzerinde politik ve ekonomik etki oluşturmaktır.

Bu çalışmada Sovyetler Birliği sonrası Türk Cumhuriyetleri ile Rusya Federasyonu arasında karşılıklı ticari ve politik ilişkiler incelenmiştir. Ayrıca Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla "Türki Cumhuriyetler" olarak adlandırılan Türk Cumhuriyetlerinin bağımsızlık sonrası ekonomik yapıları incelenmiştir. Ülkelerin; dış ticareti, işsizlik, enflasyon, ve kişi başına düşen milli gelir gibi makroekonomik göstergelerine değinilmiştir. Çalışma neticesinde Türk cumhuriyetlerinin birçok alanda Rusya Federasyonu'na bağımlı olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sovyetler Birliği, Rusya Federasyonu, Türk Cumhuriyetler, Dış Ticaret

[28] Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü.

MERHAMETİN MUTLULUK ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Dr. Öğr. Üye. Mehmet ÖZMEN[29]
Bülent Aykut AKGÜN[30]

Özet

Bu araştırmanın temel amacı üniversite öğrencilerinin merhamet duygularının mutlulukları üzerindeki etkisini incelemektir. Ayrıca öğrencilerin merhamet duygularının ve mutluluk düzeylerinin demografik özelliklerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını araştırmaktır. Araştırma Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'nde öğrenim görmekte olan 347 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Nicel araştırma yöntemlerinin uygulandığı araştırmada Pommier (2011) tarafından geliştirilen Merhamet Ölçeği, Oxford Mutluluk Ölçeği ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin merhamet duyguları ile mutlulukları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu, merhamet duygularının mutluluklarını pozitif yönde etkilediği tespit edilmiştir. Genel merhamet ve mutluluklarında öğrencilerin demografik özelliklerine göre anlamlı farklılıklar bulunamamıştır. Ancak merhametin umursamazlık, ilişki kesme ve bağlantısızlık alt boyutlarında cinsiyetlerine göre, sevecenlik, umursamazlık ve ilişki kesme alt boyutlarında ise aylık ortalama harçlıklarına göre anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Merhamet, mutluluk, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

[29] Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi.
[30] Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi.

FEN BİLİMLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ KAZANIMLARIN WEBB'İN BİLGİ DERİNLİĞİ SEVİYELERİNE GÖRE ANALİZİ

Canel EKE[31]

Özet

Bu çalışmanın amacı, fen bilimleri öğretim programı (3,4, 5, 6,7 ve 8. Sınıflar) kazanımlarını Webb'in Bilgi Derinliği Seviyelerine göre analiz etmektir. Fen bilimleri öğretim programında 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıfların her biri için 7 ünite yer almaktadır. 3. sınıf öğretim programında 36, 4. sınıf öğretim programında 46, 5. sınıf öğretim programında 36, 6. sınıf öğretim programında 59, 7.sınıf öğretim programında 67 ve 8.sınıf öğretim programında 61 kazanım olmak üzere, toplamda 305 kazanım yer almaktadır. Kazanımlar döküman analizi yapılarak incelenmiştir. Bu kazanımlar, hatırlama/yeniden üretme, beceriler/kavramlar, stratejik düşünme ve geniş düşünme seviyelerinden oluşan Webb'in bilgi derinliği modeli kullanılarak analiz edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Webb Bilgi Derinliği, Fen bilimleri öğretim programı, Fen bilimleri öğretim programı kazanımları

[31] Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi.

ORTAÖĞRETİM FİZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ KAZANIMLARIN YENİLENMİŞ BLOOM TAKSONOMİSİNE GÖRE ANALİZİ

Canel EKE [32]

Özet

Bu çalışmanın amacı, ortaöğretim fizik dersi öğretim programı (9,10, 11 ve 12. Sınıflar) kazanımlarını yenilenmiş Bloom taksonomisine göre analiz etmektir. Ortaöğretim fizik dersi öğretim programı 2018-2019 yılından itibaren uygulamaya geçirilmiş olup, 9.sınıfta 6 ünite, 10. sınıfta 4 ünite, 11.sınıfta 2 ünite ve 12.sınıfta 5 ünite almaktadir. 9. sınıf öğretim programında 44 kazanım, 10. sınıf öğretim programında 39 kazanım, 11. sınıf öğretim programında 62 kazanım, 12.sınıf öğretim programında 68 kazanım olmak üzere, toplamda 213 kazanım yer almaktadır. Kazanımlar döküman analizi yapılarak incelenmiştir. Bu kazanımlar, bilgi boyutu (olgular bilgisi, kavramlar bilgisi, işlemler bilgisi ve bilişötesi bilgi) ve bilişsel süreç boyutu (hatırlama, anlama, uygulama, analiz, değerlendirme ve oluşturma) olmak üzere iki boyuttan oluşan yenilenmiş Bloom taksonomisine göre analiz edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Yenilenmiş Bloom Taksonomisi, Ortaöğretim fizik öğretim programı, Ortaöğretim fizik öğretim programı kazanımları

[32] Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi.

GÜNCEL SANATTA MELEZ YAKLAŞIMLAR

Arş. Gör. Şule SAYAN[33]

Özet

İçinde yaşadığımız dönemler, çok kültürlü ve eklektik özellikler taşımaktadır. Kültürün değişen ve hızla dönüşen yapısı ve zaman içerisinde yeni sentezlere gidilmesi, küresel bir homojenleşmeye, melez oluşumların ve kimliklerin doğmasına neden olmuştur. Hemen her alanda çoğulcu/birleşimci yaklaşımların meydana gelmesi sonucunda, melezleşmenin sanattaki görünürlüğü günümüz sanatının dinamik noktalarından birisi haline gelmiştir. Kültürel olarak melez deneyimler, sanatta karşılıklı gidiş geliş ve alış verişlerle iyice hızlanmış, kolaylaşmıştır. Bu durum, ister istemez sanatçıların ürünlerine de yansımıştır. Bugün sanatçının kendi varoluşunun ifade biçimi olan sanat, kimlikleri yapı bozumuna uğratarak sanatta melez bir yapının ortaya çıkmasında etkili olmaktadır.

Söz konusu özelliklerden yola çıkılan bu çalışmanın amacı kültürün değişen, dönüşen yapısı ve bununla birlikte ortaya çıkmış melezleşmenin güncel sanattaki görünürlüğü üzerinedir. Kavramlar üzerinden ilerleyen çalışmada, bu kavramlar doğrultusunda sanat üretiminde bulunan sanatçılara değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Melezlik, Kültür, Kimlik, Güncel Sanat.

[33] İnönü Üniversitesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, Resim Bölümü.

TÜKENMİŞLİĞİN ÖRGÜTSEL YABANCILAŞMA ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: GAZİANTEP ADLİYESİNDE BİR ALAN ARAŞTIRMASI

Doç. Dr. Tuba BÜYÜKBEŞE[34]
Prof. Dr. İsmail BAKAN[35]
İbrahim Halil DONATBAYAN[36]
Doç. Dr. Burcu ERŞAHAN[37]
Şule ZORÇELİK[38]

Özet

Bu çalışmanın temel amacı tükenmişlik boyutlarının (duygusal tükenme, duyarsızlaşma, kişisel başarı hissi) örgütsel yabancılaşma üzerindeki etkisini araştırmaktır. Bu amaçla Gaziantep adliyesinde hizmet gösteren kamu personeline nicel bir araştırma yapılmıştır. Araştırma verileri hazırlanan anket formu aracılığıyla elde edilmiştir. Araştırmanın evrenini T.C. Adalet Bakanlığı'na bağlı Taşra Teşkilatı olan Gaziantep Adalet Sarayı'nda çalışmakta olan 500 kamu personeli oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini Gaziantep Adalet Sarayı'nda farklı unvanlarda çalışmakta olan kamu personeli oluşturmaktadır. Veri toplama amacıyla 300 adet anket dağıtılmış, 110 adet anket geri dönmüştür. Elde edilen veriler SPSS programında frekans, korelasyon ve regresyon analizi ile incelenmiştir. Araştırma sonucunda tükenmişlik boyutlarından duygusal tükenme ve duyarsızlaşmanın örgütsel yabancılaşma üzerinde istatistiki olarak anlamlı ve olumlu etkiye sahip oldukları belirlenmiştir. Duygusal tükenme örgütsel yabancılaşmanın % 36'sını, duyarsızlaşma ise % 24'ünü açıklamaktadır. Elde edilen bulgulara göre, adliyede çalışan kamu personelinin düşük düzeyde duygusal tükenme ve duyarsızlaşma eğilimlerine bağlı olarak örgütsel yabancılaşma eğilimlerinin de düşük düzeyde olacağı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tükenmişlik, Örgütsel Yabancılaşma, Adliye Çalışanları

[34] Hasan Kalyoncu Üniversitesi.
[35] Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi.
[36] Hasan Kalyoncu Üniversitesi.
[37] Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi.
[38] Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi.

Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastaları Üzerinde Sanatla Terapi Çalışmalarının Olumlu Etkisi Üzerine Deneysel Bir Çalışma

Yard. Doç. Dr. Pınar YAZKAÇ[39]
Yasemin ÖZKAN[40]

Özet

Bu çalışmada amaç; Sanatla Terapi Uygulamalarının Fizik Tedavisi Hastanesinde Nörolojik Rehabilitasyon Tedavisi Alan Hastalar üzerindeki olumlu etkilerini ortaya çıkarmaktır.

Çalışma grubunu Dumlupınar Üniversitesi Evliya Çelebi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesinde, Nörolojik Rehabilitasyon Bölümünde tedavi olan; El fonksiyonlarını kısıtlı kullanabilen farklı yaş gurubundan 50 hastadan oluşmaktadır.

Fizik Tedavisi Alan Hastalara Sanatla Terapi Projesinin özel amaçları doğrultusunda, hastanede özel hazırlanan sosyal alanda oluşturulan sanat etkinlikleri odasında; altı kısmi zamanlı öğrenci ve iki öğretim elemanı ile haftanın 3 günü çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Araştırmada; Kontrollü Randominize çalışma yöntemi kullanılmıştır. Deney grubu ve Kontrol grubu üzerinde yapılan anket ve testlerden elde edilen bulgulardan yararlanılmıştır.Proje sürecinde yatan hastalarla birebir yapılan yaklaşık 120 saatlik süreçte, hastaların hastaneye uyum düzeylerinin artırılmasına, hastalıklarına ilişkin farkındalık ve kabul düzeylerinin desteklenmesine ve hastane sürecinin iyileştirilmesi ve gelişimlerinin desteklenmesine yönelik sanatla terapi destek çalışmaları gerçekleştirilmiştir.Hastalara sanatsal uygulamalar dan; ebru,seramik,halı dokuma,takı ve resim teknikleri araç olarak kullanılmıştır. Yapılan gözlem ve görüşmeler ve uygulamalar sonucunda çalışmaların ergoterapi, fizik tedavi hareketleri ve sanatla terapi gibi farklı disiplinlerin desteğiyle arttırılarak sürdürülebilirliğinin sağlanmasının gerekliliği ortaya konmuştur.

Çalışmaların sonucunda; Sanatla terapi uygulamalarının nörolojik rehabilitasyon hastaları üzerinde fiziksel ve psikolojik olarak olumlu destek verdiği tespit edilmiştir. Sanatla terapi ve ergoterapiyi bir arada alan Deney grubu ve sadece ergoterapi alan hastalarına uygulanan Brunnstrom Değerlendirme Formu sonucunda; hastaların el ve kas sinir fonksiyonlarının daha hızlı iyileştiği ve el becerilerinin olumlu yönde geliştiği tespit edilmiştir. Aynı zamanda sanatla terapi çalışmalarının; Ergoterapi uygulamalarına destek ve yardımcı olduğu gözlemlenmiştir. Bu uygulamalara katılan istekli ve gönüllü hastaların memnuniyet ve talepleri anketlerle değerlendirilmiştir. Sanatla Terapi uygulamalarına katılmak isteyen hastaların sayısı zamanla artmıştır. Hastaların hastanede kaldıkları sürece sanat atölyelerine düzenli devam edenlerin moral ve motivasyonunun arttığı, el fonksiyonlarının güçlendiği hasta yakını, doktor, fizyoterapist ve hemşireler tarafından da gözlemlenmiştir. Yapılan gözlem ve görüşmeler ve uygulamalar sonucunda çalışmaların ergoterapi, fizik tedavi hareketleri ve sanatla terapi gibi farklı disiplinlerin desteğiyle arttırılarak sürdürülebilirliğinin sağlanmasının gerekliliği ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sanat Terapisi, Nörölojik Rehabilitasyon, Fizik Tedavi, Ergoterapi

[39] Dumlupınar Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü.

[40] Dumlupınar Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı.

KONAKLAMA İŞLETMELERİNDE ERKEK KÜLTÜR VE DİŞİ KÜLTÜR BOYUTLARININ İRDELENMESİ

Prof. Dr. Akyay UYGUR[41]
Berat Yasin Musluk[42]

Özet

Toplumsal cinsiyet, erkek ve kadının biyolojik farklılaşmasına kültürler tarafından yüklenen değerler ve ifadelerdir. Toplumsal cinsiyete göre her toplumda kadınlık ve erkeklik rolleri çeşitlilik gösterebilir. Erkek kültüre sahip bir toplumda kadınlık rolü, dişi kültüre sahip toplumdaki kadınlık rolüne göre daha farklıdır. Kadınlık ve erkeklik kavramlarının kültürden kültüre farklı anlamlar kazandırdığı görülmektedir. Geert Hofstede'in 5 kültür boyutundan biri olan erkek kültür ve dişi kültür boyutu ele alınmıştır. Bir toplumda geçerli ve baskın olan değerlerin hangi oranda erkeksi ya da kadınsı değerler taşıdığını ifade etmektedir. Erkek kültür ya da dişi kültürde toplumun sosyal rollerinin cinsiyetlerde hangi değerlerin daha baskın olduğu önemlidir. Çalışmanın amacı, konaklama işletmelerinde çalışanların erkek kültür boyutunu mu yoksa dişi kültür boyutunu mu benimsendiği tespit edilmesidir. Bir toplumun kültürel olarak erkek kültüre mi yoksa dişi kültüre mi sahip olduğunu tespit etmek zordur. Bir toplumda yer alan değerlere bakılarak ya da benimsedikleri davranışları gözlemleyerek tahminlerde bulunulabilir. Bir toplumda maddiyat, atılganlık, saldırganlık, iddiacı, bireylere verilen önem arka planda kalıyorsa, baskıcı gibi değerler egemen ise erkek kültüre sahip olduğu söylenebilir. Merhametli, şefkatli, nazik, mütevazi, sadık gibi değerler egemen ise dişi kültürü benimsediği söylenebilir. Erkek kültüre sahip toplumlarda erkek ön planda olduğu için her alanda erkek egemenliği vardır. Politikada, iş hayatında, kamuda erkek egemenliği fazladır. Çıkar grupları ve güçlü olanların desteklendiği bir görüş hakimdir. Dişi kültüre sahip toplumlarda problemler karşılıklı uzlaşma yoluyla barışçıl bir şekilde çözümlenmektedir. Dişi kültürde hoşgörü, alçak gönüllülük, egoyu göz ardı eden bir anlayış sahip olduğu için erkek ve kadın egemenliği eşit düzeydedir. Erkek kültür ve dişi kültür toplum içerisinde farklı ortamlarda da ele alınmaktadır. Konaklama işletmelerinde çalışanların birçoğu dişi kültür boyutlarını sergilemektedir.

Anahtar Kelimeler: Erkek Kültür, Dişi Kültür, Turizm

[41] Gazi Üniversitesi.
[42] Gazi Üniversitesi.

KONAKLAMA İŞLETMELERİNDE ÖRGÜTSEL SESSİZLİK BOYUTLARININ ORTAYA KONULMASI

Prof. Dr. Akyay UYGUR[43]
Berat Yasin Musluk[44]

Özet

Örgütte bir kültür, bir iklim ya da bir davranış düzlemi halini aldıkça, iş görenler algıladıkları bu iklimden dolayı düşüncelerinin değersiz ya da önemsiz olacağından dolayı ifade edememelerine örgütsel sessizlik denir. Örgütsel sessizliğin, fayda-maliyet analizi, bekleyiş teorisi, sessizlik sarmalı, kendini uyarlama ve Ajzen'in planlı davranış modelleri incelenmiştir. Çalışmanın amacı, konaklama işletmelerinde işgörenlerin örgütsel sessizlik boyutlarının ortaya konulmasıdır. Örgütlerde işgörenlerin kaygı ve endişelerini ifade etmemelerinin, sessiz kalmalarının pek çok sebebi vardır. İşgörenlerin zamanla problemleri, yöneticilerin, işgörenlerden gelen fikir ve düşüncelere karşı ön yargılı davranması, işgörenlerin konuşmanın bir fark oluşturmayacağı düşüncesi, çalışanların korkuları ve endişeleri hakkında konuşamaz duruma gelmesi, çaresizlik duygusu, düşük iş tatmini gibi sebepler de iş görenlerin sessizlik iklimi içerisine girmelerine neden olmaktadır. Örgütlerde işgörenlerin sessizliklerine neden olan faktörlerden dolayı işgörenlerin sessizlik davranışları çeşitlilik göstermektedir. Bireyler düşüncelerini ifade etmek istese de, bilinçli olarak kendini korumak için sessiz kalabilir. Örgütsel sessizlik, değişimin ve ilerlemenin önünde önemli bir sorun olarak görülmekte ve çoğulcu örgütlerin gelişiminde engelleyici bir unsur olarak düşünülmektedir. Sessizlik; örgütlerde işgörenler arasındaki çatışmayı tetikleyerek, işbirliğini azaltan ve bunun sonucunda da etkili karar almaya engel olan çalışan sessizliği; farklı bakış açılarını, olumsuz geri bildirimi, doğru bilgileri engelleyerek örgütlerde karar alma ve değişim süreçlerinde olumsuz etkilere neden olmaktadır. Bu yüzden örgütsel süreçler, daha az etkin kullanım nedeniyle zarar görebilmektedir. Çalışanlar fikir, düşünce ve şüphelerini ifade etme konusunda kararsızlık yaşadıklarında da, öğrenme fırsatları kaybolmaktadır. İşgörenler, işletmelerine karşına sessiz kalarak birtakım olumsuzlukları dile getirmemektedir. İş yükünün artmasından, mesai arkadaşları ile ilişkilerinin zarar göreceğini, problemleri dile getirdiği zaman işletmede sürekli şikayetçi pozisyonda görüleceğini düşündüğü için sessiz kalmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Sessizlik, Turizm, Örgütsel Sessizlik Boyutu

[43] Gazi Üniversitesi.
[44] Gazi Üniversitesi.

TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİ ÜZERİNDEN SEMBOLİK ŞİDDET: TÜRK ATASÖZLERİ VE DEYİMLERİNDE ANNELİK-BABALIK CİNSİYET ROLLERİNİN KÜLTÜR KODLARINA DAYALI BİR İNCELEME

Selin BAYRAKDAR[45]

Özet

Toplumsal cinsiyet en genel anlamıyla, cinsiyetin sosyo-kültürel özellikler tarafından oluşturulduğunu belirtir. Toplumsal cinsiyet rolleri ise, kültürel olarak üretilen ancak biyolojik cinsiyete atıfla bedenlere kazınan kültürel kodlardır. Toplumsal cinsiyet rollerinin oluşturulması vasıtasıyla, cinsiyet eşitsizliği yaratılır ve sürdürülür. Kültür kodları yoluyla bedenlere ve zihinlere işleyerek varlığını sürdüren bu eşitsizlikte dilin özel bir yeri söz konusudur. Dil algılama kategorileri yaratır ve inşa edilen kültürel kategoriler sayesinde, eşitsizliğin meşru görülme aracı olarak kullanılır. Bir toplumun temel geleneksel yapı taşları olan ve dil vasıtasıyla sürdürülerek gelecek kuşaklara aktarılan atasözleri ve deyimler, toplumsal cinsiyet rollerinin sürdürülmesinde önemli bir yere sahiptirler. Türk Atasözleri ve Deyimleri cinsiyet eşitsizliğini sürdüren, sembolik şiddet içerici ifadeler içerirler. Sembolik şiddet içerici ifadelerin analizini yapmak, bizlere düşünümsel bir bakış sunarak, bu eşitsizliklere karşı farkındalık kazandırır. Buradan hareketle bu yazının amacı; öncelikli olarak toplumsal cinsiyet kavramından yola çıkarak toplumsal cinsiyet rollerini tanımlamaktır. Sembolik şiddet kavramı bağlamında, Türk Atasözleri ve Deyimlerindeki annelik-babalık rollerine ilişkin sembolik şiddet içerici ifadeler üzerinde yapılacak söylem ve içerik analiziyle, şiddetin gelecek kuşaklara aktarıldığının analizini yapmak amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet Rolleri, Annelik-Babalık Rolleri, Cinsiyet Eşitsizliği, Sembolik Şiddet, Türk Atasözleri ve Deyimleri

[45] Uludağ Üniversitesi.

İSTANBUL'UN BARAKA HALİ: YOL ALTI BARAKALAR SOKAK

Doç. Dr. Elif Yılmaz[46]

Özet

Bu çalışmada İstanbul'un gözde semtlerinden Nişantaşı'nın az bilinen yoksul yerleşimlerinden biri olan ve İstanbul'un en eski gecekondularının yer aldığı Yolaltı Barakalar Sokak incelenecektir. Çalışmada barakalarda yaşayan sakinlerin sosyo-ekonomik profilleri çizilmeye çalışılmış, İstanbul'a göç ve Nişantaşı'na yerleşme hikayeleri irdelenmiş, barakalardaki yaşam koşulları, birbirleriyle ve "seçkin" komşularıyla ilişkileri sorunsallaştırılmıştır. Böylece yerleşimin İstanbul'un diğer gecekondu bölgeleri ile karşılaştırılması da mümkün olmuştur. Yerleşimin eski olması ve sakinlerinin büyük çoğunluğunun çok uzun süredir burada yaşıyor olmaları nedeniyle tipik bir gecekondu mahallesinden farklı kimi özellikler taşıyan; buna karşın maddi ve fiziki koşullarıyla semte uyum sağlayamayan yerleşimin geleceğiyle ilgili projeksiyonlara da yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: göç, gecekondu, yoksulluk, komşuluk.

[46] Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü.

KOBİ YÖNETİCİLERİNİN BİREYSEL YENİLİKÇİLİK ÖZELLİKLERİ*

Alperen KİREÇCİOĞLU[47]
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ÖZMEN [48]

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı KOBİ yöneticilerinin bireysel yenilikçilik özelliklerinin tespit edilmesi ve demografik özelliklerine göre bireysel yenilikçiliklerinin farklılaşıp farklılaşmadığını incelemektir. Araştırma Burdur evreninde 190 yönetici örneklemi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Nicel araştırma yöntemlerinin uygulandığı araştırmada veriler Hurt vd. (1977) tarafından geliştirilen Bireysel Yenilikçilik Ölçeği ve kişisel bilgi formu kullanıldığı anket ile elde edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre yöneticilerin bireysel yenilikçilik düzeylerinin düşük ve en çok sorgulayıcı kategorisinde yer aldıkları görülmektedir. Yöneticiler bireysel yenilikçiliğin alt boyutlarına göre incelendiğinde ise en yüksek ortalamanın sırasıyla deneyime açıklık, fikir önderliği, risk alma boyutlarında olduğu; en düşük ortalamanın ise değişime direnç boyutunda olduğu görülmüştür. Ayrıca fikir önderliği ve deneyime açıklık alt boyutlarının yöneticilerin eğitim ve gelir durumlarına göre farklılaştığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bireysel Yenilikçilik, Yönetici, KOBİ

* Bildiri yüksek lisans tezinden yararlanılarak hazırlanmıştır.

[47] Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, YL.
[48] Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Zeliha Tolunay Uygulamalı Teknoloji ve İşletmecilik Yüksekokulu.

ER-RAĞIB EL-ISFEHANİ ve KUR'AN KAVRAMLARINA İLİŞKİN "EL-MUFREDAT" ADLI YAPITININ ARAPÇA ve KUR'AN TEFSİRİNE KATKILARI

Doç. Dr. Mehmet YOLCU [49]
Arş. Gör. Ayşe TOKAY [50]

Özet

Bu incelemede "er-Râgıb" lakabı ile şöhret bulan Huseyn b. Muhammed el-İsfahânî (v.425/1034), ilmi ve edebi düşünceleri ve üzerinde çalıştığı konular ele alınmıştır. Öncelikle Râğıb'ın hangi alanlarda önemli kitaplar telif ettiği nazara verilmiştir. Ardından onun dünya çapında bir üne kavuşmuş meşhur kitabı "el-Mufredât fî Garîbi'l-Qur'ân" adlı yapıtı incelemeye alınmıştır. Bu eser yazıldığı günden günümüze kadar (1000 sene) Arapça ve Kur'ân Tefsiri ilgilenen araştırmacı ve bilim adamlarının en önemli başvuru kaynağı olmuştur.

Burada el-Mufredât'ın temel kaynakları, muhtevası, metot ve üslubu ve ulema üzerindeki etkileri ilmi açıdan incelenmiştir. Yazıldığı alanın en önemli eserlerinden biri olan "el-Mufredât" burada birçok açıdan değerlendirilmiş, Arapça Sözlükler ve Tefsire katkısı sergilenmiş ve nadiren göze çarpan kimi zaaflarına dikkat çekilmiştir. Sonuçta bu çalışmanın Kur'ân üzerinde çalışan günümüz araştırmacıları ve Müslümanlarına nasıl bir modellik yapabileceği irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: er-Râgıb el-İsfehânî, el-Mufredât fî Garîbi'l-Qur'ân, Kur'an Kavramları

[49] İnönü Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi.
[50] Bingöl Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi.

ZİLZÂL SURESİNDEKİ KIYAMET SAHNESİ VE DEPREMLERİN YOL AÇTIĞI PSİKOLOJİK HALLER[51]

Doç. Dr. Mehmet YOLCU[52]
Arş. Gör. Ayşe TOKAY[53]
Asım KABAK[54]

Özet

Kur'an-ı Kerîm'i anlamak ve onun üzerinde sakin biçimde düşünmek, insanın psikolojik hali üzerinde derin izler bırakır ve onun ruhi olgunluğa ulaşmasının önünü açar. Kur'an'ın kelime, kavram ve ibareleriyle taşıdığı çok anlamlılık, okuyan ve kulak verenleri derinden etkileyen cazip üslubuyla oluşturduğu manevi hikmet atmosferi insanı ruhen dinlendirir ve vicdanen erdemli bir dünyaya doğru kanatlandırır. Kur'an metinleri üzerinde yoğunlaşan her insanın ruhu, bu esnada ruhsal olgunluğun en yüksek derecelerine erişir ve bunu iliklerine kadar hissederek farkına varır. Bu da ona daha derin anlam katmanlarına doğru açılmasının yolunu açar.

Kur'ân'da kıyamet sahneleri, insanlığın, öteki dünyada farklı biçimlere dönüşümünü tasvir eder. Ruhsal erişkinliğe yol açan ve vicdana derinden dokunan Kur'ân metinlerinin en önemli misallerden biri onun, öteki dünyanın (kıyametin) dehşet veren olaylarını betimleyen Zilzâl suresidir. Kur'an'ın her kelimesinin zahir, batın, hadd ve matla açısından dört derin anlama işaret ettiği tespitinden yola çıkarak onun anlam katmanlarında karmaşık biçimde düzenlenmiş ve birer sır gibi yerleştirilmiş sürekli yeniden yaratılışın ve mükemmelliğe doğru dinamik bir varlık akışının derin manalarını fark etmek ilmi tetebbu ve derin hassasiyet gerektirir. Bu incelemede, bilimsel disiplin ve vicdani hassasiyetle Kur'ân'ın kıyamet sahnelerinden biriyle dünyadaki depremlerin insan psikolojisi üzerindeki tesirleri tespit edilerek değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kur'ân, Kıyamet, Zilzâl, Deprem Psikolojisi, Depremin Sosyal Tesirleri

[51] Bu tebliğ metninin hazırlanıp sempozyumda sözlü olarak sunulması İnönü Üniversitesi BAB Sistemi tarafından desteklenmiştir. **Proje İD: 1009.** Proje Başlığı: "ZİLZÂL SURESİ TEFSİRİ VE GÜNÜMÜZ DEPREMLERİ"
[52] İnönü Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi.
[53] Bingöl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
[54] MEB, Öğretmen.

İSLÂM COĞRAFYACILARIN BABASI SAYILAN İBN HURDÂZBEH'İN İLMİ KİŞİLİĞİ VE İSMİNDEKİ İHTİLAFLAR

Arş. Gör. Ayşe TOKAY[55]
Doç. Dr. Mehmet YOLCU[56]

ÖZET

İslam Coğrafyacılarının babası olarak bilinen Ubeydullah b. Ahmed b. Hurdâzbeh (v.893), kültür ve edebiyatta öne çıkan bir şahsiyettir. O, el-Cebel bölgesinin el-Beridin (istihbarat ve gelir-gider) sorumluluğunu üstlenmiş, başarısı sebebiyle Abbâsî hükümdarı el-Mu'temid'in (d.m.869-885) güvenini kazanıp hükümdarın Bağdat'taki ilmi, edebî ve sanatsal mahfillerine çağrılmıştır. Bu meclislerde dile getirdiği mûsikî ve coğrafya ile ilgili tespitleriyle hükümdar tarafından takdir edilmiştir.

Bu çalışmada, musiki tarihinin önemli kaynaklarından birini oluşturan *el-Muhtâr min Kitâbi'l-Lehvi ve'l-Melâhî* kitabının müellifi İbn Hurdâzbeh'in özellikle İsmi üzerinde yapılan farklı değerlendirmeler ve tanımlamalar tetkik edilmiştir. Neticede bu isimlendirmelerden hangisinin daha doğru olduğu üzerinde durularak "İbn Hurdâzbeh" tanımlamasının birçok açıdan daha isabetli olduğu tesbit edilmiştir. Bunun yanında İbn Hurdâzbeh'in ilmi kişiliği de ana hatlarıyla nazara verilmiştir. Ayrıca İbn Hurdâzbeh'in ünlü *el-Mesâlik ve'l-Memâlik* adlı eseri ile ilk dönem mûsiki tarihiyle ilgili *el-Muhtâr min Kitâbi'l-Lehvi ve'l-Melâhî* adını taşıyan şaheseri hakkında derli toplu bilgi verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mûsikî, İbn Hurdâzbeh, el-Muhtâr, el-Mesâlik ve'l-Memâlik.

[55] Bingöl Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi.
[56] İnönü Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi.

İBN HURDÂZBEH'İN "EL-MUHTÂR"I İLE EL-MUFADDAL B. SELEME'NİN "EL-MELÂHÎ" ADLI ESERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Arş. Gör. Ayşe TOKAY[57]
Doç. Dr. Mehmet YOLCU[58]

Özet

Irak Coğrafya Ekolünün öncüsü Ubeydullah b. Ahmed b. Hurdâzbeh (v.893), kültür ve edebiyatta öne çıkan bir şahsiyettir. O, el-Cebel bölgesinin el-Beridin (istihbarat ve gelir-gider) sorumluluğunu üstlenmiş, başarısı sebebiyle Abbâsî hükümdarı el-Mu'temid'in (d.m.869-885) güvenini kazanıp hükümdarın Bağdat'taki ilmi, edebî ve sanatsal mahfillerine çağrılmıştır. Bu meclislerde dile getirdiği mûsikî ve coğrafya ile ilgili tespitleriyle hükümdar tarafından takdir edilmiştir.

Kûfe dil okuluna mensup el-Mufaddal b. Seleme (v.903'ten sonra) gramer, lugat ve edebiyat âlimidir. O, Abbasi hükümdarı Mütevekkil-Alellah'ın (847-861) veziri Feth b. Hâkân (v.861) tarafından himaye edilmiş, bundan sonra da Mu'temid-Alellah'ın (870-892) veziri Ebu's-Sakr İsmâil b. Bülbül'ün (v.890) iltifatına mazhar olmuştur.

Bu çalışmada, İbn Hurdâzbeh'in müzik, mûsikî tarihi, müsikâr ve müzik enstürümanları hakkındaki *el-Muhtâr min Kitâbi'l-Lehvi ve'l-Melâhî* ismini taşıyan eseri ile el-Mufaddal b. Seleme'nin müzik enstürümanlarının özellikleri ve isimlerinden bahseden *Kitâb el-Melâhî ve Esmâihâ min Kibeli'l-Mûsîkâ* adlı eseri muhteva açısından karşılaştırılmış, örtüşen ve farlılık arz eden konularına dikkat çekilmiştir. Bu karşılaştırmadan elde edilen tespitler sonuç kısmında sergilenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mûsikî, İbn Hurdâzbeh, el-Mufaddal b. Seleme, e*l-Muhtâr, el-Melâhî.*

[57] Bingöl Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi.

[58] İnönü Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi.

ZİHİN FELSEFESİNİN ZOR PROBLEMİ

Cansu SOYLUETHEM[59]

Özet

Thomas Nagel 1974'te yazdığı ünlü "Yarasa Olmak Nasıl Bir Şeydir?(*What is It Like to Be a Bat?*) adlı makalesi ile zihin felsefesinin zor/güç sorununun bilinçli zihin durumlarının yani deneyimin öznel niteliğinden kaynaklandığını ifade etmiştir. Bununla ilgili olarak indirgemecilerin deneyimin en önemli özelliği olarak 'öznelliğin' üzerinde pek durmadığını, bu nedenle "su-H2O, gen-DNA" benzeri ilk bakışta başarılı gibi görünen indirgemelerin bilinç-beyin ilişkisinin aydınlatılmasında pek başarılı olunamadığını gösterir. Neden başarılı olunamadığını gösteren gerekçeyi ise Nagel "Yarasa Olmak Nasıl Bir Şeydir?"(*What is It Like to Be a Bat?*) adlı makalesinde şu şekilde netleştirir: "Bunu hayal etmek(...) sadece benim bir yarasa gibi davranmamın nasıl bir şey olacağını düşünmeme yardımcı olabilir. Ancak konumuz bu değildir. Ben, yarasa olmanın bir yarasa için ne demek olduğunu bilme arzusundayım. Fakat bunu hayal etmeye çalıştığımda, kendi zihnimin kaynaklarıyla sınırlanırım ve bu kaynaklar bu iş için yetersizdir."(Nagel, 2015: 150)

Zihin felsefesinin zor/güç sorununu*(the hard problem of consciousness)* ilk kez 1996 yılında dile getiren ise David Chalmers adlı Avustralyalı filozof olmuştur. Ona göre bugün bilinç araştırmalarının çoğu 'kolay' olarak niteleyebileceğimiz sorunların çözümünü oluşturmaktadır. Burada kastedilen kolaylık, bilgiye ulaşmada edindiğimiz yolların bilinebilir olmasındandır. Bunlarla ilgili çalışmaları sinirbilim, bilişsel bilim ve nöro-psikoloji gibi disiplinler yürütmektedir. Örneğin, sinir iletiminin elektriksel akışını, kimyasal salınmasını, nöronlar arası bağlantıların kurulmasını bugünkü modern bilim aracılığıyla bilmekteyiz. Fakat bundan farklı olarak bilincin zor problemi olarak nitelediğimiz zor soru şudur: "Beyindeki ne tür fiziksel işlemler *öznel deneyimleri* ortaya çıkarır?"

Bugün bilinçle ve onun doğasının ne olduğu ile ilgili yapılan sinirbilim, nörobiyoloji, nöro-psikoloji alanındaki çalışmalar nesnel olma çabası gütmesinden ötürü, *bilincin öznel deneyiminin* ne olduğu sorunu bir merak konusu olarak kalmaktadır. Benim iddia ettiğim ise yapılan fizikselci bilinç çalışmalarının öznel deneyim hakkında herhangi bir cevap verememesinden ötürü Nagel ve Chalmers'ın tezleri ışığında 'zor problem' olarak adlandırılan problemin hakiki ve özgün bir felsefi sorun olduğu yönündedir.

Anahtar Kelimeler: Thomas Nagel, David Chalmers, zihin felsefesi, öznel deneyim, bilinç

[59] Akdeniz Üniversitesi, Felsefe-Sosyoloji Bölümü, Lisans öğrencisi.

KİŞİSEL SATIŞTA NLP (NEURO LINGUISTIC PROGRAMMING) TEKNİĞİNİN HİZMET SEKTÖRLERİNDE KULLANIMI

Öğr. Gör. Dr. Davut KARAMAN [60]
Ali KARAKOÇ [61]

Özet

Bir işletmenin "devamlılık, topluma hizmet ve karlılık" olmak üzere üç temel amacı vardır. Bunlardan devamlılık ve topluma hizmetin de sağlanabilmesi için sürdürülebilir bir karlılığın olması gerekmektedir. Karlılık ise doğrudan işletme satışlarının niteliğine ve niceliğine bağlıdır. Başka bir ifade ile işletme yeterli miktarda ve yeterli kar oranında satış yapabiliyor ise temel amaçlarını ifa edebilecektir. Aksi halde birçok işletmenin yaklaşık %60'ı 5.yılında, %90'ı da 10.yılında faaliyetlerine son verdiği bilinmektedir. Bu nedenle bir işletme açısından satış uygulamaları büyük önem taşımaktadır.

Hizmet sektörleri satış faaliyetinin en önemli alanını oluşturmaktadır. Çünkü hizmetin soyut olması, üretildiği anda tüketilmesi, stoklanamaması gibi özelliklerinden dolayı hata yapılmaması gereken bir alandır. Bu nedenle hizmet sektöründe çalışan satış temsilcilerinin (veya satış danışmanlarının) iyi seçilmesi ve iyi eğitilmesi gerekmektedir. Satış temsilcisinin işletmenin ilk ve kalıcı imajını oluşturduğu göz ardı edilmemelidir.

Bu çalışmada teorik olarak NLP'nin önemi, bireysel davranışlara ve kişisel satıştaki performansa olan etkisi ortaya konulmaktadır. İlk defa 1970'li yıllarda ortaya çıkan NLP, bugün dünyada ve ülkemizde başta iş hayatı olmak üzere birçok alanda bireysel ve kurumsal performans artışı sağlamak adına kullanılmaktadır. İşletmelerin geleceğini belirleyen satışların artırılması içinde satış temsilcilerinin performanslarının daha verimli hale getirilmesi gerekmektedir. NLP teknikleri dil kalıpları, motivasyon modelleri ve bunların programlanması ile birlikte bireysel verilerin nasıl kodlanması gerektiği yönündeki çalışmaları kapsamaktadır. Bundan dolayı NLP teknikleri satış temsilcilerinin gelişimine büyük katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kişisel Satış, Nlp, Hizmet Sektörü, Karlılık, Verimlilik

[60] Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi.
[61] Sigortacı, Özel Sektör.

KOÇLUK FAALİYETLERİNİN BİREYSEL PERFORMASA VE İSTİHDAMA ETKİSİ: TEORİK BİR ARAŞTIRMA

Öğr. Gör. Dr. Davut KARAMAN[62]
Ali KARAKOÇ[63]

Özet

Son yıllarda eğitimli işgücü sayısında yaşanan artış olmasına rağmen nitelikli işgücü sayısında hızlı bir düşüş meydana gelmektedir. Bunun birçok nedeni olmasına karşın en önemli nedenlerden biri de bireylerin ne zaman, nerede ve ne olmaları gerektiği konusunda doğru karar verememeleridir. Diplomalı ve kişisel yetkinlikleri üst düzeyde olmasına karşın vasat düzeyde performans sergileyen bireyler topluluğu her geçen artmaya devam etmektedir. Doğru yeteneklerin doğru yerde kullanılmamasının bir sonucu olarak istihdam oranlarındaki düşme neticesinde işsizlik oranlarında artış yaşanmaktadır. Bunun sonucunda ise ekonomideki üretim kaybına bağlı verimsizlik ortaya çıkmaktadır.

Bu noktada ise ülkemizde önemi son zamanlarda daha iyi anlaşılan koçluk eğitimleri gündeme gelmektedir. Bireyin kendisini doğru bir şekilde tanımasını sağlayan, performansını ve öğrenme yeteneğini artıran, başarının önündeki engellerin kaldırılmasını yardımcı olan ve kişisel gelişim olarak yol gösteren koçluk faaliyetleri hemen hemen herkes için kaçınılmaz hale gelmiştir. Hız kesmeden devam eden rekabet koşullarında ayakta kalabilmek için profesyonel koçlara olan ihtiyaç her geçen gün artmaktadır.

Bu çalışmada teorik olarak koçluğun önemi, performansa olan etkisi ve istihdamla olan ilişkisi ortaya konulmaktadır. Çünkü ülkeler için işsizlik en önemli sosyal sorunlardan biridir. İşsizlik ne kadar fazla ise ülkenin toplam performansı da o kadar düşük olmaktadır. Bu nedenle işsizliği azaltacak çalışmalardan biri olarak koçluk faaliyetlerinin temel eğitimden yükseköğrenime kadar eğitimin her aşamasında uygulanması büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Koçluk, İstihdam, İşsizlik, Performans

[62] Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi.
[63] Sigortacı, Özel Sektör.

SİGORTACILIK SEKTÖRÜNÜN GÜNCEL SORUNLARININ BELİRLENMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Öğr. Gör. Dr. Davut KARAMAN[64] **Ali KARAKOÇ**[65]

Özet

Dünyada ve ülkemizde sigortacılık sektörünün önemi her geçen hızla artmaya devam etmektedir. Dolayısıyla sigortaya ve sigortacıya olan ihtiyaç ise kaçınılmaz olmaktadır. Sigorta şirketleri de değişen yaşam koşullarına göre sürekli yeni ürünleri müşterilerine sunmaktadır. Sektörde yaşanan rekabetin bir sonucu olarak sigorta şirketleri ile sigortalılar arasında köprü görevi gören sigorta acentelerinin önemi daha da artmaktadır. Çünkü sigortalı müşteri ile doğrudan ilişki kuran aracı işletmeler olan sigorta acenteleridir. Sigortacılık sektöründe daha sağlam ve sağlıklı bir yapıda faaliyetlerin yürütülebilmesi için sorunların güncel olarak tespit edilmesi büyük önem taşımaktadır. Değişen koşullara ve beklentilere sigorta şirketlerinin uyum sağlaması, zamanında yeni çözümler üretebilmesi ancak bu şekilde mümkün olabilecektir.

Bu çalışma, sigortacılık sektöründe faaliyet gösteren sigorta işletmelerinin güncel sorunlarını ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla Antalya ilinde faaliyet gösteren 50 sigorta acentası işletmecisi ile yarı yapılandırılmış anket formu aracılığı ile mülakat yapılmıştır. Mülakat formunda sigortacılık sektöründe günümüzde en çok karşılaştıkları sorunları ifade etmeleri istenmiştir. Katılımcıların en fazla ifade ettikleri sorunlar, halkın sigortacılık konusunda yeterince bilinç sahibi olmaması, suistimaller sonucu yapılan haksız ödemeler, kalifiye personel eksikliği, komisyon oranlarının düşmesi, sigorta şirketlerinin acentalara destek vermemesi ve müşteriyle karşı karşıya bırakması, fiyat istikrarsızlığı, yetkisiz insanların sigortacılık yapması ve hukuki boşluklardır.

Anahtar Kelimeler: Sigortacılık, Türk Sigorta Sektörü, Güncel Sorunlar, Antalya, Genel Değerlendirme

[64] Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi.
[65] Sigortacı, Özel Sektör.

KENTLERDE YEREL KALKINMA VE YAŞANABİLİRLİK İLİŞKİSİ

Dr.Öğr. Üyesi H. Burçin Henden Şolt[66]

Özet

21. yüzyıl kentlerindeki değişim ve dönüşüm süreci, kent yönetimlerinin hizmetlerinde farklılıklara neden olmuştur. Kentsel hizmetlerin planlama ve uygulama aşamasında başarı sağlamak isteyen yerel yönetimler, esasen yönettikleri kenti yaşanılası hale getirme çabasındadır. Yaşanabilirlik kavramı, somut olarak sunulan kentsel altyapı, konut, eğitim, sağlık gibi hizmetlerin yanı sıra kendini ifade edebilme, aidiyet, hoşgörü gibi yaşam doyumuna dair hislerinde varlığını kapsar. Bu hisleri oluşturabilecek yönetişim ortamları, o kentin yerel dinamiklerine sahip çıkarak gerçekleştirilebilecek sosyal, kültürel birliktelikler ile hayat bulur. Bu durum, yerel kalkınma tanımı ile örtüşmektedir. Yerel kalkınmada hedef; yöresel faktörlerin hayata geçirilerek kentlerin fiziksel ve sosyokültürel alanlarda gelişiminin sağlanmasıdır. Bu çalışmada; yaşanabilirlik ve yerel kalkınma kavramları arasındaki ilişki irdelenmeye çalışılacaktır. Ülkelerin gelişiminin başlangıcı kentsel kalkınma hareketleridir. Kentlerde yaratılabilecek yaşanabilir ortamlar, yerel kalkınmaya ivme kazandırabilecektir.

Anahtar Sözcükler*:* Kent, Yerel Yönetim, Yönetişim, Kent Planlama, Yerel Kalkınma

[66] Bülent Ecevit Üniversitesi, Alaplı Meslek Yüksekokulu.

KIRAAT ALİMİ EL-MİNTÛRÎ'NİN FEHRESE'Sİ

Dr.Öğr. Üyesi Ferihan ÖZMEN[67]

Özet

Fehrese, Endülüs'te ve Kuzey Afrika'da yaygın olarak telif edilen bir eser türüdür. "Bernâmec, fihris, meşyeha, mu'cem, sebet" ismleriyle de kaleme alınan fehrese, bir alimin kendilerinden ders aldığı hocaları ile onlardan okuduğu kitapların isimlerinin kaydedildiği eserlerdir. Fehrese müellifi hangi hocalardan, kimlerin hangi kitaplarını nerede ve ne zaman okuduklarını, çok defa günü, ayı ve yılı ile zikrederler. Bu bilgilerin arasına kendi gözlem ve tebitlerini, ders okuduğu mekanı ve bulunduğu konumu, derse başladığı ve dersi bitirdiği tarihin bilgisini de katar.

Fehreseler bir alimin tahsil hayatı boyunca seyahat ettiği ilim merkezleri arasındaki ilmî hareketliliğin takip edilebileceği ilk elden kaynaklardır. Dolayısıyla Endülüslü bir müellifin fehresesi incelendiğinde, Endülüs ulemasının doğu İslam dünyasındaki eserlerden hangi oranda haberdar olduklarını farkedilir.

Bu çalışmada hicrî 9. asırda Endülüs'te yaşayan kıraat alimi Ebû Abdullah Muhammed b. Abdülmelik b. Ali el-Kaysî el-Mintûrî'nin (834/1431) *Fehrese*'si konu edilecektir. Mintûrî *Bernâmecü rivayâtihi* ismiyle de anılan fehresesinde, hocalarından okuduğu 652 kitabın ismini zikreder. Bunları hangi hocalardan nerede hangi metodla okuduğunu da kaydeder. Eserleri listeledikten sonra hocalarının kısa biyografilerine yer verir.

el-Mintûrî'nin fehresesinin incelenmesiyle, müellifin hangi hocalarından hangi eserleri nerede okuduğu tesbit edilecektir. Bu şekilde hicrî 9. asra kadar Endülüs'te kıraat ilmi alanına dair hangi eserlerinin tedâvülde olduğu ortaya çıkacaktır.

Anahtar kelimeler: fehrese, bernâmec, kıraat, Endülüs, el-Mintûrî

[67] Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi.

TR222 ÇANAKKALE BÖLGESİ KÜMELENME POTANSİYELİ ANALİZİ

Dr.Öğr. Üyesi İsmail SEKİ [68]
Mahmut ARSLAN [69]
Selahattin BEKTAŞ [70]

Özet

Kalkınma literatüründe, ulusal kalkınma politikaları günümüzde yerini bölgesel kalkınma politikalarına bırakmaktadır. Kalkınma politikalarının belirlenmesinde yerel aktörlerin davranışlarına ve incelenen bölgenin kendine has özelliklerine göre şekillenen bölgesel kalkınma politikaları, uygulandıkları bölgenin ulusal ve uluslararası ölçekteki rakiplerine göre rekabet gücü kazanmasını hedefler. Bölgesel rekabet gücünün artırılması hedefine ulaşmak için bölgenin kalkınma süreçlerinde lokomotif olacak sektörlerin belirlenmesi hayati önem arz etmektedir. Bu sektörlerin belirlenmesinde kümelenme potansiyeli yüksek olan sektörler avantajlıdır.

Kümelenme; birbiri ile ilişkili veya birbirinin tamamlayıcısı olan ürünler üreten ve satan kuruluşların sektörel ve coğrafi temelde yoğunlaşmasıdır. Yoğunlaşma katsayısı, Herfindahl Endeksi, yerelleşme katsayısı, değişim payı yaklaşımı, girdi-çıktı analizleri, firma sayısı istihdam payı, satış hasılatı, gelir, ihracat, ithalat değerleri gibi çeşitli değişkenler bir arada kullanılarak bölgedeki kümelenme potansiyeli olan sektörler tespit edilmektedir. Kümelenme potansiyelini ölçen literatürdeki en popüler yöntemlerden biri üç yıldız analizidir. Çalışmanın amacı, TR222 Çanakkale bölgesinin imalat sanayindeki kümelenme potansiyelini ortaya koymak, bölgesel kalkınmada öncülük edebilecek sektörleri belirlemektir. Söz konusu sektörler belirlenirken, İzmir Kalkınma Ajansı'nın uygulamada öncülük ettiği, üç yıldız yöntemi kullanılmıştır. Üç yıldız yöntemi; üç farklı parametre üzerine kurulmuştur. Bunlar; büyüklük, başatlık ve uzmanlaşmadır.

Üç yıldız analizi sonucunda TR222 Bölgesi için sadece "Seramik Karo ve Kaldırım Taşları İmalatı" sektöründe kümelenme potansiyeli belirlenmiştir. Söz konusu sektör dışında analizden üç yıldız alan başka bir sektör olmamakla beraber görece kümelenme potansiyeli kazanması beklenen sektörler analizden iki yıldız alan kömür, ana metal, mobilya, elektrik ve gıda ürünleri üretim sektörleri ile taşımacılık, motorlu araç ticareti ve yiyecek içecek hizmetleri sektörleri olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kümelenme, bölgesel kalkınma, bölgesel iktisat, üç yıldız analizi

[68] Çanakkale Üniversitesi, Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakülttesi.

[69] Çanakkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

[70] Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Bölümü, Doktora.

HEİDEGGER'DE VARLIK'IN TRAJİK GÖRÜNÜŞÜ

Feyruze CILIZ[71]
Doç. Dr. Zehragül AŞKIN[72]

Özet

Heidegger, Antik Yunan şairi Sofokles'in Kral Oidipus ve Antigone tragedyalarını, trajik varoluşun kendini en iyi şekilde gösterdiği iki önemli eser olarak ele alır. Heidegger'e göre insanın Varlık'la olan özsel bağı koptuğundan beri yersiz ve yurtsuzluk insanın yazgısı olmuştur. İnsanın kim olduğu sorusunun ya da insan olmanın anlamının ne olduğunun yanıtı, ancak insanın Varlık'la olan bağının yeniden ortaya konması ile mümkündür. İşte bu tragedyalarda insan olmanın metafiziksel ve tarihsel özü ile Varlık arasında unutulan derin ilişki gün yüzüne çıkar. Bu bildiride kim olduğunun arayışında olan Dasein'ın kendisini tragedya vasıtasıyla nasıl kavradığı, Varlık'ın gizlenmişlikten açığa çıkan yapısının ne olduğu, Varlık, insan ve tragedya arasındaki ilişkinin doğası, yitimli varlık olan Dasein'ın kendine yurt edinme arayışı konu edinilecektir.

Anahtar kelimler: Tragedya, Aletheia, Dasein, Sanat, Varlık

[71] Mersin Üniversitesi, Fen Edebiyat fakültesi, Felsefe Bölümü.
[72] Mersin Üniversitesi, Fen Edebiyat fakültesi, Felsefe Bölümü.

HEİDEGGER'İN FUNDAMENTAL ONTOLOJİSİNDE VARLIK VE ZAMAN

Doç. Dr. Zehragül AŞKIN [73]
Feyruze CILIZ [74]

Özet

Heidegger 25 Temmuz 1924'te Marburg Tanrıbilim Derneği'nde yaptığı "Zaman Kavramı" (Der Begriff der Zeit) başlıklı konuşmasında Augustinus'un, Confessiones'inin (itiraflar) 11. kitabında zamanın varlığına yönelik soruyu, Tanrının kendisinin zaman olup olmadığı sorusuna götürdüğüne değinmektedir. Augustinus'un zaman problemine yönelik kavrayışının metafizik dozu ne olursa olsun, Heidegger'in söylediği gibi "Varolma ile, bizim insan yaşamı olarak bildiğimiz, kendi varlığı içindeki varolan kastediliyorsa" (1996:69), o zaman "zamanın" neliğine ilişkin soru, Dasein kipinde orada (dünyada) olan Varlık'ın ontolojik yapılanışının fenomenolojik varoluşsal çözümlenişine dönüşecektir. Heidegger'in "Varlık ve Zaman"da belirtmiş olduğu gibi, Varlığın anlamına yönelik sorunun zemininde zaman fenomeni bulunur. Zaman sorununa Dasein'ın oradalığını oluşturan ontolojik yapılanışından hareketle açılım getirmeye çalışan Heidegger'in, "Varlık ve Zaman"da ki amacı şu şekilde özetlenebilir: Varlık ile insan varlığı olarak nitelendirdiği Dasein arasındaki köklü bağı ortaya çıkarmak. Heidegger, amacını belirlerken aynı zamanda Varlık ve Dasein arasında, zamansal (zeitlich) olarak olagelen köklü bir bağ olduğuna ilişkin, temel savına vurgu yapmaktadır (1991: 12-13).

Anahtar kelimeler: Zaman, Varlık, Dasein, Fundamental Ontoloji

[73] Mersin Üniversitesi, Fen Edebiyat fakültesi, Felsefe Bölümü.
[74] Mersin Üniversitesi, Fen Edebiyat fakültesi, Felsefe Bölümü.

SOVYET EDEBİYATINDA "KÖY NESRİ" DÖNEMİNİN OLUŞUM AŞAMALARI

Doç.Dr. Reyhan ÇELİK[75]

Özet

Dünya edebiyatlarında bazı konular toplumlara, kültürlere ve coğrafi faktörlere göre şekillenirler. Rus edebiyatındaki "Köy Nesri" dönemi de bu temellere dayanır. Sovyet dönemine adını yazdıran "köy edebiyatı" yirminci yüzyılın ikinci yarısına, yaklaşık olarak 1960-1990 yılları arasına denk gelir. Bu edebi sürecin ortaya çıkma nedeni olarak da ikinci dünya savaşının ardından Rus halkının topyekün yeniden ayağa kalkma çabasından kaynaklandığı düşünülür.

V.Astafyev, V.Şukşin, V.Rasputin, Y.Nosov..vb pek çok yazarın temsil ettiği "Köy Nesri" edebi sürecinde yirminci yüzyıldaki köy, köylü, yaşam felsefesi, çağdaş insanın doğaya yaklaşımı, eski-yeni yaşam düşüncesi vb. gibi konular kaleme alınan eserlerde derin bir şekilde ele alınır. 18. ve 19. yüzyıllarda Rus köyü ve köylüsü bazı yazarlar tarafından ele alınmış olsa da edebi bir süreç oluşturacak mahiyette Rus edebiyatında yerini alamamıştır.

Bu bildiride, yirminci yüzyıl Rus edebiyatında etkili olan "Köy Nesri"nin oluşum aşamaları ve bu edebi sürecin belli başlı özellikleri değerlendirilecektir.

Anahtar kelimeler: Köy, köylü, köy nesri, Rus edebiyatı, Sovyet dönemi

[75] Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Rus Dili ve Edebiyatı Bölümü.

STALİN'İN MİLLİYETLER POLİTİKASI IŞIĞINDA GÜNEY KAFKASYA HALKLARININ SÜRGÜNÜ (1944)

Dr. Öğr. Üyesi Leyla DERVİŞ[76]

Özet

Stalin; II. Dünya Savaşı'nın sonlarına doğru Türkiye ile muhtemel bir savaş durumunda, stratejik bir bölge olan Güney Kafkasya'da yaşayan Türklerin ve sınır bölgesinde bulunan diğer Müslüman halkların, Türkiye tarafını tutacağını düşünerek sürgün edilmelerine karar vermiştir. Oysa sürgün emrinin verildiği 1 Temmuz 1944'te savaşın gidişatı zaten belli olmuştu. Almanya'nın savaşı kaybetme sürecine girdiği ve kendi sınırlarına doğru hızla çekildiği sırada Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında bir savaş ihtimali söz konusu değildi. Bu nedenle de güvenlik gerekçesiyle böylesine radikal bir tedbir almaya hiç gerek yoktu. Üstelik savaşın başından beri Türk ve Müslüman halkların askerlik çağındaki erkekleri Sovyet ordusu saflarında diğer milletlerden askerlerle birlikte omuz omuza düşmana karşı savaşıyorlardı. Bütün bunlara rağmen neticede Güney Kafkasya'dan sayıları 91.095 kişiyi bulan Türk ve Müslüman halkları herhangi bir suç bile isnat edilmeden Kazakistan, Kırgızistan ve Özbekistan'daki yeni iskân yerlerine sürgün edilmişlerdir. Semerkant'tan, Almatı'ya kadar uzanan uçsuz bucaksız büyük bir araziye dağıtılan Güney Kafkasya Türk halklarına özel kamp hayatı yaşatılmıştır. Yaşadıklarının ağırlığını hayatları boyunca yüreklerinde taşımışlardır. Çalışmamızın amacı Sovyetler döneminde gizli tutulmaya çalışılan ve günümüze değin adeta kanayan bir yara durumunda olan bir konuya ışık tutmaktır.

Anahtar Kelimeler: Güney Kafkasya, Ahıska Türkleri, Stalin, Milliyetler Politikası, Sürgün.

[76] Akdeniz Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

EXPLORING PERCEIVED ONLINE DESTINATION IMAGE OF ANTALYA

Dr. Salar Kuhzady[77]
Res. Ass. Remziye Ekici[78]
Res. Ass. Sercan Benli[79]

Abstract

Destination image (DI) is an important factor in destination choice and destination competitiveness. In this relation, the purpose of this study is to explore online-perceived image of Antalya by using content analysis and visual analysis. The perceived image was examined through tourist-generated content (TGC). Totally, 1500 photos taken from Instagram were selected as the representative sample. The results showed that "natural environment" (769), "specific Activities" (428), and "food & beverage" (238) were the top three most represented categories of cognitive dimension. Additionally, most of tourists have positive attitude (94%) toward Antalya. They have seen Antalya as a pleasant, exciting, and relaxing destination.

Keywords: Destination image, tourist photographs, tourist-generated content, Instagram

[77] Mersin University.
[78] Akdeniz University.
[79] Mersin University.

BORİS PİLNYAK'IN ANIMSAMA DURAĞI: "ESKİ EV"

Dr. Öğr. Üyesi Eda H. Tan Metreş [80]

Özet

Bir aidiyet temsili olarak çatısı altında güven veren, duvarlarına sinen anılar ve düşlerle geçmişi barındıran ev; bir manzaradan çok, bir ruh durumudur. Mitolojide, "işlediği 'ilk günah' nedeniyle kaosa sürüklenen insanın, dünyada kurmaya çalıştığı mikro ölçekli bir cennet tasarımı" olarak tanımlanır. Nitekim evin yaşam öyküsü ile bedenin yaşam öyküsünün iç içe geçtiği daha devingen bir durum söz konusudur ki bu bağ kişisel deneyime, *anımsama eylemine* işaret eder. Odysseus'un eve dönüş hikâyesiyle, bir deniz feneri misali kahramanı kendine çeken bu manevi güç, pek çok edebi metine kaynaklık eder. Bu anlamda Sovyet kültürünün doğuşunu ele alan çalışmalarıyla Rus edebiyatında önemli bir yer edinen Boris Pilnyak, iç mekânsal değerlerin fenomenolojisini inceleme konusunda *ev*in ayrıcalıklı bir yere sahip olduğunu ortaya koyar.

Bu çalışmada, kendi yazgısına doğru yola koyulan bir insanın anılarını yaşadığı mekânla bütünleştiren Boris Pilnyak'ın anımsama odaklı anlatımı, "Eski Ev" (Starıy dom) adlı eseri örneğinde disiplinlerarası bir yöntemle ele alınacaktır.

Anahtar kelimeler: Pilnyak, ev, anımsama, mekân.

[80] Akdeniz Üniversitesi, Rus Dili ve Edebiyatı Bölümü.

ÇAĞDAŞ TÜRK RESMİNDE ULUSAL KİMLİK: 1930–1950

Dr. Ahmet Musa KOÇ[81]
Doç. Dr. Gültekin AKENGİN[82]

Özet

Bu araştırmada, Cumhuriyet'in ilanı ile birlikte milli kültür anlayışı, milli ruhun ve bilincin inkılâplar doğrultusunda oluşturulması, 1930- 1950 yılları arasındaki Türk resim sanatı ve sanatçıları üzerinden incelenmiştir. Ayrıca, 1932 yılında faaliyete geçen Halkevleri ve resmi yayın organı olan Ülkü dergisi, 1938 yılında devletin himayesiyle başlayan, sanatçıların memleket gezileri ve İnkılâp sergileri de ele alınmıştır. Aynı zamanda dönemin sanatçılarının bir araya gelerek oluşturdukları grupların kendi kültürel kimliklerini ve içinde bulundukları toplumun kültürel yapısını özümsemeleri ve sorgulama biçimleri ele alınmıştır. Araştırmada; kültür, ideoloji, ulusal kimlik, olayların tarihsel gelişimi ve ideolojik söylem, yazılı kaynaklara dayalı literatür taraması yapılarak dönemin sanat olayları ve sanatçıları incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çağdaş Türk resmi, Milli sanat, İnkılap sergileri

[81] Kırıkkale Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü.
[82] Gazi Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, Görsel Sanatlar ve Tasarımı Bölümü.

ETNOGRAF SANATÇI OLARAK TURGUT ZAİM

Dr. Ahmet Musa KOÇ [83]

Özet

Kültürel saha çalışmalarında en etkili odak noktası muhtemelen bireylik kavrayışının, yani insani yeti ve eylemlerin dayanaklarının, benlik hakkında düşüncelerin ve duyguların ele alınmasıdır. Kültür kavramını merkezine alan etnografya, en çok katılımcı gözlem yoluyla olmak üzere araştırmacının günlük yaşamın içine girdiği, derinlemesine mülakatlar ve geniş çaplı gözlemler yoluyla birey ve grup üzerine odaklanan, nitel araştırmanın en eski geleneğidir. Etnografi yöntemi özgün kültürü anlama ve yorumlamada, sanatsal kavrayış ve sunuma ihtiyaç duyduğu gibi sanatın da gerçekliği keşfetme aracı olarak etnografiyi bir sanat pratiği olarak kullanması üretken bir ortak alan sağlar.

1938-1943 yılları arasında, bir devlet politikası olarak düzenlenen "yurt gezileri" sanatçıların toplumsal yapıyı, kültürel öğeleri yakından incelemesi ve anlaması bakımından alan araştırması yapma fırsatı vermiştir. Turgut Zaim'in Yörük resimleri Yurt gezileri kapsamında düzenlenen sergiye yeni bir konu olarak yöresel resimleri katmıştır. Sanatçının bilinçli bir tercihle olmasa da katılımcı gözlem, görüşme, alan araştırması gibi bir etnografik yöntemleri sanatsal üretim sürecine dâhil ettiği söylenebilir.

Bu araştırmada Turgut Zaim'in eserlerinde belgeci bir kesinlik, sıcak bir içtenlikle ele aldığı Yörük kültürü ve yaşamını eser analizi yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Zaim'in eserleri içinde bulunduğu topluluğun yaşam koşulları, gündelik eşya ve kıyafetleri, mutluluğu, hüznü kısacası maddi, manevi kültür yapısının eserlerinde görsel etnografik anlatıya dönüştüğü görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Görsel Etnografya, sanat, folklor

[83] Kırıkkale Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü.

FELSEFE'NİN KADİM BİR KONUSU OLARAK AHLÂK ve AHLAKÎ EYLEMİN AMACI OLARAK MUTLULUK

Saniye VATANDAŞ[84]

Özet

Ahlak, felsefenin temel konularından birisidir. Ahlak ile ilgilenen felsefe dalına ahlak felsefesi adı verilmektedir. Teorik etik (ahlak) veya yalın etik olarak bilinen ahlak felsefesi, eski Yunan ile başlar. Bu makalede, faydacı ahlak anlayışının İlkçağ Felsefesinde nasıl ele alındığı çalışılmıştır. Ahlâk, en genel anlamda, insan davranış ve ilişkilerinin değerlendirilişiyle ilgilidir. Böyle olunca, davranış ve ilişkileri dikkate almadan ahlâkı tanımlamak veya anlamaya çalışmak doğru olmaz. Ahlâk, tarihinin her aşamasında felsefenin ilgi alanında yer almıştır ve bu ilgi her zaman ki yoğunluğuyla aynen devam etmektedir. Bu ilginin oluşturup, yoğunlaştırdığı ve sistemli düşüncelere dönüştürdüğü şey, felsefi sistemlerden birisini karşımıza çıkarıyor: *Etik*'i, yani *Ahlâk felsefesi*'ni. Ahlak felsefesinin konusu insanın eylemleri, yapıp etmelerdir. İnsanın yalnızca iradeli hareketleri ahlak felsefesinin konusudur. Ahlaki eylemin anlamlandırılmasında ise eylemin salt kendisi ile sonucu önemli bir ayrım ölçütü olarak anlam kazanmaktadır. Bu makalede ahlaki eylemin amaçlı olduğu ve amacının mutluluk olduğu teorisi ele alınacaktır.

Anahtar sözcükler: Ahlak, Ahlak felsefesi, Mutluluk, Mutçuluk, Hazcılık

[84] Süleyman Demirel Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Öğretim Görevlisi.

SOSYAL MEDYANIN ANLAM VE ÖNEMİNİN CİNSİYETLER BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

Saniye VATANDAŞ[85]

Özet

Yeni iletişim teknolojileri, insanlara duygu, düşünce ve ürünlerini başkalarıyla son derece hızlı ve kolay bir şekilde paylaşmalarının imkânlarını sunmaktadır. Sosyal medya bunlardan birisi ve en güncel olanıdır. Sosyal medya, çok kısa sürede günümüz insanının günlük rutinleri arasında kendine yer bulmuş ve her geçen gün daha fazla sayıda insanın kullandığı bir iletişim aracı haline gelmiştir. Sosyal medya olarak adlandırılan bu sanal ortam, kullanıcı tabanlı olmasının yanında kitleleri ve insanları bir araya getirmesi ve aralarındaki etkileşimi arttırması bakımından büyük önem taşımaktadır. Yapılan araştırmalar insanların, bu sanal gerçeklik içinde gün geçtikçe daha fazla vakit harcadıklarını, bu sanal gerçeklik içinde gerçek yaşam ihtiyaçlarını karşılamaya çalıştıklarını ve yine bu sanal gerçeklik içinde adeta yeni bir dünya kurduklarını göstermektedir. Fakat bu da bazı problemlere yol açabilmektedir. Kimi zaman sanal dünyayla, gerçek dünya arasındaki sınırın belirsizleştiği de gözlenmektedir. Öyle ki bu dünyada arkadaş bulma, bu dünyadaki insanlarla sosyal ve siyasi düşünce alışverişinde bulunma; hatta bu dünyadan birileriyle tanışıp evlenme gibi ciddi kararlar alınabilmektedir. Özellikle gençler arasında kullanım değeri bakımından hızlı bir yükseliş gösteren sosyal medya, diğer yandan da günümüzün geleneksel medyasına rakip olmakta; hatta kimi zaman tehdit eder duruma gelmektedir. Bu çalışma sosyal medyanın anlam ve önemiyle ilgidir. Araştırma 15-30 yaş grubundaki gençlerle ilgili olup, araştırmanın evreni Türkiye'deki tüm gençlerdir. Tabakalı örnekleme tekniği ile oluşturulmuş örneklem grup 5917 kişiden oluşmaktadır. Anket ile elde edilen veriler SPSS ile analiz edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Sosyal medya, Gençlik, Cinsiyet, İnternet, Kitle iletişim araçları

[85] Süleyman Demirel Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Öğretim Görevlisi.

TURİSTİK DEĞERLERİN LİSANS ÖĞRENCİLERİ TARAFINDAN BİLİNİRLİĞİ: AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Mustafa SANDIKCI[86]
Asilhan Semih MUTLU[87]
Elif YAVUZ[88]
Halil GÖNÜLAL[89]

Özet

Şehirler için bilinir olmak, o şehirde yaşayanların veya bir şekilde şehirle kısa süreli de olsa yolu kesişenlerin gözünde kıymetinin ve tercih edilebilirliklerinin artması anlamına gelmektedir. Şehirler şehir/destinasyon pazarlaması aşamasında bu bilinirliklerini kullanarak daha fazla ziyaretçinin gelmesini hedeflemektedirler. Üniversite öğrencileri de öğrenim gördükleri şehirde birkaç yıl kalarak, şehrin tarihi ve turistik değerleri hakkında bilgi sahibi olup, eğitim süresince ve mezuniyet sonrasında o şehrin fahri tanıtım elçisi olmaktadırlar.

Bu düşünceden yola çıkarak, bu çalışmada M.Ö. 3000 yılından bu yana Hitit, Frig, Pers, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı gibi farklı medeniyetlere ev sahipliği yapan ve eserler barındıran, Kurtuluş Savaşı'nda önemli bir yere sahip Afyonkarahisar'ın tarihi ve turistik değerlerinin lisans öğrencileri tarafından bilinirliklerini ve ziyaret edilme durumlarını ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu bağlamda Afyon Kocatepe Üniversitesi'nde farklı fakültelerde öğrenimi gören lisans öğrencilerine anket uygulanmış, analize tabi tutulan 360 anket sonuçlarına göre; en çok bilinen tarihi ve turistik değerlerin sırasıyla; araştırmaya katılanlarca şehrin sembolü sayılan Afyon Kalesi, Gedik Ahmet Paşa (İmaret) Camii ve Akarçay Mesire Alanı olduğu, en çok ziyaret edilen tarihi ve turistik değerlerin ise sırasıyla; Gedik Ahmet Paşa (İmaret) Camii, Afyon Kalesi ve Akarçay Mesire Alanı olduğu, en az bilinen ve ziyaret edilen tarihi ve turistik yerlerin ise; Eber Gölü ve Havzası, Döğer Kervansarayı ve 26 Ağustos Tabiat Parkı'nın olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Afyonkarahisar, Turistik Değer, Bilinirlik

[86] Afyon Kocatepe Üniversitesi, Turizm Fakültesi.
[87] Afyon Kocatepe Üniversitesi, Turizm Fakültesi.
[88] Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Y.Lisans Öğrencisi.
[89] Akrones Thermal SPA-Convention-Sport Hotel-Afyonkarahisar.

TÜRKİYE'DE HEMŞİRELİK ALANINDA YAPILMIŞ AİLE ODAKLI DOKTORA TEZLERİNİN İNCELENMESİ

Dr. Saliha HALLAC [90]
Dr. Dudu KARAKAYA [91]
Prof. Dr. Kadriye BULDUKOGLU [92]

Özet

Amaç: Bu sistematik derleme, Türkiye'de hemşirelik konu alanında ailelere yönelik yapılmış doktora tez çalışmalarını incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Hemşirelik alanında yapılmış aile temelli doktora tezlerini belirlemek için, Türk Yükseköğretim Kurumu Ulusal Tez Tarama Merkezinde yayımlanan tezler, "aile", "dizin", "hemşirelik" konu alanı ve "hemşirelik tez adı" ile zaman sınırlaması olmaksızın taranmıştır. Tarama sonucunda araştırma kapsamına 17 doktora tezi alınmıştır.

Bulgular: Tezlerin dördünün çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliği, beşinin halk sağlığı hemşireliği, birinin kadın sağlığı ve hastalıkları hemşireliği, yedisinin psikiyatri hemşireliği alanında yapıldığı saptanmıştır. Çalışmaların tamamı deney- kontrol grubu deseninde yürütülmüştür. Örneklem grubunu iki çalışmada anne ve babalar, bir çalışmada kadınlar ve eşleri, üç çalışmada hastalar ve eşleri ve 11 çalışmada aileler oluşturmuştur. Çalışmaların altısında bir hemşirelik modeline temellendirilmiş hemşirelik girişimleri ya da hemşirelik eğitimi uygulanırken, 11'inde araştırmacılar tarafından geliştirilmiş eğitim/ psiko-eğitim programı uygulanmıştır.

Sonuç: Değerlendirmeye alınan tüm çalışmalarda müdahalelerin etkili ve olumlu sonucu olduğu araştırmacılar tarafından vurgulanmıştır. Aileleri güçlendirmeye dayalı müdahalelerin sınırlı olduğu bulunmuştur. Türkiye'de aileleri güçlendirmeye yönelik araştırmaların sayı ve nitelik açısından artırılması ve sistematik, planlı ve sürekli programların geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aile, güçlendirme, hemşirelik, müdahale, program

[90] Akdeniz University, Nursing Faculty, Psychiatric Nursing Dept.
[91] Akdeniz University, Nursing Faculty, Psychiatric Nursing Dept.
[92] Akdeniz University, Nursing Faculty, Psychiatric Nursing Dept.

YABANCI DİL OLARAK RUSÇA ÖĞRETİMİNDE OKUMA BECERİSİ VE METİN OKUMANIN ÖNEMİ

Sırrı Soytürk[93]

Özet

Yabancı dil öğretiminde okuma dört temel beceriden bir tanesidir. Okuma becerisi öğrencilerin kelime hazinelerinin ve anlama becerilerinin gelişmesine yardımcı olmakta, konuşma becerisine doğrudan katkıda bulunmaktadır. Rusça öğretiminde öğrencilerin düzeyine göre önceden seçilmiş metinlerden yararlanılarak, öğrenilen dilbilgisi konularının ilgili metinde örnek olarak gözlemlenebildiği ve pekiştirilebildiği söylenebilir. Metinler sadece okuma becerisinin gelişmesine değil; konuşma ve yazma becerilerinin de gelişimine katkı sağlayacak nitelikte olmalıdır. Seçilen metinler ile ders yapılması, öğrenci için sözlük kullanımı, telaffuz çalışmaları, öğrencilerin dil düzeylerinin geliştirilmesi gibi birçok alanda çalışma imkânı sağlar. Bu çalışmada, Rusça öğretimi kapsamında okuma-anlama becerisinin artması ve bu becerinin daha etkin bir süreç haline getirilmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda İ.V. Kurlova'nın Nachinaem Çitat Po-Russki! (И.В. *Курлова-* НАЧИНАЕМ ЧИТАТЬ *ПО-РУССКИ* !) ders kitabı incelenmiş ve seçili metinler üzerinden değerlendirme yapılmıştır. Bu çalışma günümüzde yaygınlaşan yabancı dil olarak Rusça öğretimi alanında yapılan çalışmalara katkı sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Metin seçimi, yabancı dil olarak Rusça öğretimi, okuma – anlama becerisi.

[93] Erciyes Üniversitesi, Rus Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.

BANKALARDA OPERASYONEL RİSKLERİN ÖNLENMESİNDE İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ İŞLEVLERİNE İLİŞKİN SİSTEMİN VARLIĞI KONUSUNDA BANKA ÇALIŞANLARININ GÖRÜŞLERİ

Doç. Dr. Zekai ÖZTÜRK[94]
Meryem ULUSOY

Özet

Operasyonel risk yönetimini doğrudan ve dolaylı olarak etkileyen insan kaynakları uygulamaları ve fonksiyonları dikkati çekmektedir. Bu çerçevede Türkiye'de BDDK'nın çalışmalarına adaptasyon sureci önemlidir. Hızlı adaptasyonu sağlamak operasyonel risk yönetimini anlama ve oluşabilecek riskleri önleme açısından insan kaynakları yönetiminin ve fonksiyonlarının rolünün arttırılması ve mevcut çalışmaların kalitelerinin yükseltilmelerine bağlıdır. Bu çalışmanın amacı, bankalarda risk, operasyonel risk, insan kaynakları fonksiyonları hakkında bilgi vermek, bankacılık sektöründeki operasyonel risk ile insan kaynakları fonksiyonları ilişkisini ortaya koyarak operasyonel risklerin önlenmesi için önerilerde bulunmaktır. Bu amaçla hazırlanan anket banka çalışanlarına uygulanmıştır. Bankada, operasyonel risklerin önlenmesinde insan kaynakları yönetim işlevlerinin önemli bir etkisinin olduğu sonucuna varılmıştır. İnsan kaynakları yönetimi işlevlerinin operasyonel riskleri önlemesi açısından, personel seçim sisteminin var olduğu, performans değerleme sisteminin kurulmuş olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca, ücretlendirme, disiplin, eğitim ve etkili bir haberleşme sistemlerin de operasyonel risklerin önlenmesinde etkili olduğu anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnsan Kaynakları Yönetimi, Operasyonel Risk, Banka

GENÇ CUMHURİYETİN DÜNYAYA AÇILAN YÜZÜ: "SERGİ VAPURU"

[94] Gazi Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü.

Dr. Öğr. Üyesi Sezen KARABULUT [95]

Özet

Genç Türkiye Cumhuriyeti, Avrupalı Devletlerin ifadesi ile "Hasta Adam" olarak tanımlanan bir yapıyı miras almıştır. Ancak Cumhuriyet'in ilk yıllarında büyük çabalar sonucu gerçekleştirilen devrimler ile "Hasta Adam" ayağa kalkmıştır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kurucuları hem bu durumu modern dünyaya kanıtlamak, hem de iktisadi olarak yeni ilişkiler kurarak Türkiye'yi dünya ekonomik sisteminin içerisine daha yoğun entegre etme yollarını aramaya başlamışlardır. Bunun üzerine Mustafa Kemal'in önerisi ve dönemin Ticaret Bakanı Ali Cenani Bey'in katkıları ile ilk seyyar serginin hazırlık çalışmaları başlamıştır. Bunun için Seyr-i Sefain İdaresi'nin Hollanda'dan satın aldığı Karadeniz gemisi seçilir. 12 Haziran 1926 da Galata Rıhtımından hareket eden gemi, on dört ülkenin on altı limanını gezerek seksen altı günde yolculuğunu tamamlamış ve 5 Eylül 1926 da İstanbul'a dönmüştür.

Bu çalışmanın konusu, Genç Türkiye Cumhuriyeti'ni tanıtmak amacıyla seyyar sergi olarak hazırlanan sergi vapurunun faaliyetlerini değerlendirmek olacaktır. Bu nedenle, geminin içerisinde yer alan sergi ürünleri, gemi de kimlerin seyahat ettiği ve sergi vapurunun hangi limanları dolaştığı gibi sorulara yanıt aranacaktır. Ayrıca, bu serginin ekonomik amaçları ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne sağlayacağı katkılar da değerlendirilecektir. Bunun için, Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi'nde yer alan konuya dair belgeler, dönemin basınına yansıyan haberler ve gemide yer alan ilk Türk kadın gazetecilerden Bedia Celal Hanım'ın *Resimli Gazete'*de yayınlanan gezi notları incelenecektir. Ayrıca, basılı ikincil kaynaklar ile çalışma desteklenecektir.

Anahtar Kelimeler: Genç Türkiye, cumhuriyet, Sergi vapuru

[95] Pamukkale Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

ÖĞRENEN ÖRGÜT KÜLTÜRÜNÜN İNOVASYONA ETKİSİ: LOJİSTİK SEKTÖRÜNDE BİR UYGULAMA

Gözde YANGINLAR[96]

Nurgün ERKAN[97]

Özet

Günümüzde öğrenmeyi destekleyen, takım çalışmasına ağırlık veren, iletişime açık yapılar ile öğrenen örgütler, lojistik çalışanlarının inovasyona yönelmelerine imkan sağlamaktadır. İnovasyon global lojistik pazarında stratejik öneme sahiptir. Sürekli değişen ve gelişen lojistik sektöründeki örgütler, birer öğrenen örgüte dönüşmesiyle rekabet avantajı elde etmektedirler. Bu bilgiler ışığında; çalışmanın amacı lojistik sektöründeki çalışanların öğrenen örgüt kültürünün inovasyana etkilerini araştırmaktır. Çalışmanın ana kitlesini, İstanbul'da faaliyet gösteren 30 farklı lojistik işletmesindeki 150 çalışan oluşturmaktadır. Elde edilen verilere, SPSS 22.0 paket programı kullanılarak; frekans ve yüzde değerleri, güvenilirlik ve faktör analizleri, KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) Örneklem Yeterliliği Testi, Barlett Küresellik Testi ve korelasyon ve regresyon analizi yapılmıştır. Literatürde yer alan esaslara bağlı kalarak yapılan araştırma sonunda, uygulamanın gerçekleştirildiği lojistik sektörünün öğrenen örgüt kültürü özelliklerine haiz olduğu belirlenmiştir. Analiz bulguları, araştırmaya katılan çalışanların öğrenen örgüt kültürü ile inovasyon arasında aynı yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermiştir. Regresyon analizinde takım halinde öğrenmenin, dialog ve araştırmanın, paylaşımcı sistemlerin ve sistemler arası bağlantının inovasyon üzerinde pozitif bir etki yaratığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnovasyon, Lojistik, Öğrenen Örgüt, Örgüt, Örgüt Kültürü.

HAYAT BOYU ÖĞRENME PROGRAMLARINA KATILAN YETİŞKİNLERİN KURSLARA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

[96] Beykent Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası Lojistik ve Taşımacılık Bölümü.
[97] Beykent Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Turizm ve Otel İşletmeciliği Bölümü.

Dr. Öğr. Üyesi Yıldız Öztan Ulusoy[98]

Şakir Akpınar[99]

Özet

Gelişim döllenmeden başlayarak, kalıtım ve çevre etkisiyle yaşam boyu devam eden bir süreçtir. Çok yönlü olarak bireyi incelemek ve benzerlik-farklılıkları ortaya koymak gelişim kuramları açısından önemlidir. Kuramlar gelişimi; gelişim görevleri, fizyolojik yaş, gelişim alanları gibi temellerle çeşitli dönemlere ayırmaktadırlar. Yetişkinlik gelişim, öğrenme, öğretim, doyum gibi temalarla üzerinde çalışmaların arttığı bir yaşam dönemidir. Özellikle son yıllarda yetişkin eğitimi alanında çalışmalar artmakta ve '*yetişkin eğitimi nasıl olmalı*?' sorusu araştırılmaktadır. Ülkemizde Halk eğitim merkezleri kuruluş yıllarından itibaren eğitimlerinin büyük bölümünü gönüllü katılımlarla yetişkin eğitimi alanında yürütmektedir. Bu çalışmanın amacı, hayat boyu öğrenme kapsamında kurslara katılan yetişkinlik dönemindeki bireylerin kurslara katılım nedenlerini, motivasyon kaynaklarını, kişisel yeterlik alanlarına etkisini yetişkin gelişim kuramları ve yetişkin eğitimi bağlamında değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Betimsel bir çalışmadır. 10 soruluk açık uçlu anket yardımıyla veriler toplanmıştır Araştırmanın örneklemini 2017- 2018 yılında Kocaeli ili Kartepe ilçesi Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğünde yetişkin eğitimlerine katılan yaşları 23 ve 63 arasında değişen 44 kişiden oluşmuştur. Verilerin çözümlenmesi sürecinde anket verileri gelişim kuramlarından yola çıkılarak anlamlı bölümlere ayrılarak kodlanmış, kodlar belirli kategorilere ayrılarak temalar oluşturulmuş, kod ve temalar düzenlenerek uzman görüşü alınmış ve elde edilen bulgular tanımlanarak yorumlanmıştır. Çalışmanın bulgularına göre Kurslara katılan Yetişkinler kendilerini duygusal olarak, gelecekle ilgili ve sosyal alanda iyi hissettirdiğini ifade etmişlerdir. Kursa katılım kararında sosyal çevre, kişisel ihtiyaçlar, gelecek yatırımı, ekonomik nedenler, özerklik kazanma gibi durumlar etkilemiştir. Kursların bireyler için anlamı; ekonomik, toplumsal, kendini gerçekleştirme, bağımsızlık kazanma, kişisel gelişime katkı alanlarında yoğunlaşmıştır. Kursa katılım konusunda çevrenin olumlu etkisinden söz etmişler ve kendilerinin de çevreye olumlu etkileri olduğunu ifade etmişlerdir. Çalışma sonucunda, yetişkinlerin kurslara katılım nedenleri ve beklentilerinin yaşam dönemi gelişim görevleri ile ilişkili olduğu belirlenmiştir. Yetişkinlere yönelik hazırlanan eğitimlerin bireyler üzerinde olumlu etkisi olduğu göz önüne alındığında bu programların yaygınlaşması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gelişim, gelişim kuramları, gelişim görevleri, yetişkinlik, hayat boyu öğrenme, yetişkin eğitimi.

YENİ MEDYADA MARKA YÖNETİMİ ÜZERİNE BİR İNCELEME: TESLAMOTORS ÖRNEĞİ

[98] Kocaeli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi.
[99]Kocaeli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Hayat Boyu Öğrenme ve Yetişkin Eğitimi Prog. Y.Lisans Öğrencisi.

Dr.Öğr. Üyesi Ümit SARI[100]

PETEK SANCAKLI [101]

Özet

Küresel Dünyada teknolojik olanakların artması ve iletişim araçlarının gelişmesi neticesinde, bireyler arasında internet ortamının sosyal amaçlı kullanımı instagram,facebook ve twitter gibi platformlar aracılığıyla son derece popüler bir hal almıştır.Kullanıcılara,etkileşim sağlama yoluyla aktif katılım ve çok seslilik imkanı sunan bu mecraların ön plana çıkmasının bir sonucu olarak, firmaların pazarlama stratejileri için kullandıkları iletişim araçları da dönüşmekte ve tüketiciyle olan iletişim şekilleri de bu bağlamda gün geçtikçe farklılaşmaktadır.Bu anlamda bireylerin sosyal mecraları aktif olarak kullanımı,firmalar arasındaki rekabeti de arttırmış ve var olan geleneksel pazarlama yöntemlerinin yetersiz olarak görülmesine neden olmuştur.Bu nedenle de çoğu firma, tüketicilerin var olduğu her mecrada varlık göstermeyi kendine amaç edinmiştir.

Bu çalışma, bireylerin sosyal mecralardaki tüketim alışkanlıklarını göz önüne alan üretici firmaların sanal ortamlarda yürüttüğü pazarlama faaliyetlerinin tüketici üzerindeki etkisini "Teslamotors" örneği üzerinden ortaya koymak amacıyla yapılmaktadır.

Bu amaçla, çalışmanın yürütülmesi kapsamında bilimsel araştırma tekniklerinden iki yöntem belirlenmiştir. Bu yöntemlerden ilki Söylem Analizi'yken, ikinci yöntem ise Twitter'da "Teslamotors" etiketi kullanılarak atılan tweetlerin istatistiklerinin dokümantasyonuyla yapılan analizi olmuştur.

Bu araştırma ile firmalar vasıtasıyla sanal ortamda yürütülen pazarlama stratejilerinin sosyal medyaya aktif katılım sağlayan bireyler arasında ne derece başarılı olup olmadığı durumu yapılan analizler sonucu ortaya konmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Sosyal Medya Platformları, Pazarlama

MESLEKİ BENLİK SAYGISI, SÜREKLİ KAYGI VE YAŞAM DOYUMU DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

[100] İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon Sinema Bölümü.
[101] İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon Sinema Bölümü.

Yrd. Doç.Dr Aydın Çivilidağ[102]
Ayşegül Yanar[103],
Büşra Kızılırmak[104],
Tuğçe Denizli[105]

Özet

Bu araştırmada mesleki benlik saygısı, sürekli kaygı ve yaşam doyumu düzeylerinin belirlenen bazı değişkenler doğrultusunda incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, Akdeniz bölgesindeki bir üniversitenin farklı fakülte ve bölümlerinde okuyan 360 üniversite öğrencisinin (207 kadın %57.5 ve 153 erkek %. 42.5) gönüllü katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada, Arıcak (1999) tarafından Türkçeye uyarlanan Mesleki Benlik Saygısı Ölçeği (MBSÖ), Öner ve Le Compte (1983) tarafından Türkçeye uyarlanan Sürekli Kaygı Ölçeği (SKÖ) ve Köker (1991) tarafından Türkçeye uyarlanan Yaşam Doyumu Ölçeği (YDÖ) kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler SPSS 22.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre; Kadınlarda yaşam doyumu ile mesleki benlik saygısı arasında anlamlı, olumlu ve orta düzeyde (r= 0.416) ilişki bulunurken, erkeklerde sürekli kaygı ve mesleki benlik puanları arasında anlamlı, olumsuz ve orta düzeyde (r= -0.317) bir ilişki bulunmuştur. Ayrıca sürekli kaygı, mesleki benlik saygısı ve cinsiyet değişkenlerinin birlikte yaşam doyumu değişkeni üzerinde anlamlı yordayıcılar oldukları bulunmuştur. Araştırma sonuçları, alanyazındaki sonuçlar bağlamında tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Psikoloji, Endüstri ve Örgüt Psikolojisi, Mesleki Benlik Saygısı, Sürekli Kaygı, Yaşam Doyumu

[102] Akdeniz Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, Öğretim Üyesi.
[103] Lisans Öğrencisi, Akdeniz Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, Lisans Öğrencisi.
[104] Lisans Öğrencisi, Akdeniz Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, Lisans Öğrencisi.
[105] Lisans Öğrencisi, Akdeniz Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, Lisans Öğrencisi.

EKOLOJİK DENGE BAĞLAMINDA HZ. PEYGAMBER'İN SÜNNETİ İLE HAYVAN HAKLARI EVRENSEL BEYANNÂMESİ'NİN KARŞILAŞTIRILMASI

Dr. Fethullah YILMAZ

Özet

Dünyamızdaki düzenin belirli bir sistem dâhilinde devam etmesi için Yüce Yaratıcı varlıklarla ilgili genel denge kanunları koymuştur. Allah Teâlâ'nın dünyada koyduğu bu dengenin ana unsurlarından biri de hiç şüphesiz hayvanlardır. Dünyadaki denge ve düzenin sağlanması, gerek ehlî gerekse de vahşi tüm hayvanların himaye edilmesine bağlıdır. Dinimiz de hayvanların muhafazasıyla ilgili önemli ilkeler ortaya koymuştur. Dinimizin ortaya koyduğu bu ilkeler, muhtevası itibariyle evrensel ve çağlar üstü bir niteliğe sahiptir. Öyle ki bundan on dört asır önce Hz. Peygamber'in (s.a.s) hayvanların korunması, beslenmesi, barınması, neslinin korunması vb. konularda hayvan haklarına dair ifadeleri, uygulamaları ve ikazları günümüz hayvan hakları konusunda tespit edilen evrensel kanunlarla bire bir örtüşmektedir. 15 Ekim 1978 tarihinde Paris'teki UNESCO Merkezi'nde açıklanan ve on dört maddeden oluşan Hayvan Hakları Evrensel Beyannamesi incelendiğinde burada belirtilen hususların Hz. Peygamber tarafından açıkça ifade edildiği görülmektedir. İşte bu çalışmada Hayvan Hakları Evrensel Beyannamesi'de bulunan on dört maddenin Hz. Peygamber'in Sünneti'nde sözlü ve fiili olarak nasıl yer aldığı tesbit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar kelimeler: Hayvan Hakları Evrensel Beyannamesi, Hz. Peygamber, Sünnet

TÜRKİYE EKONOMİSİNDE HAVA YOLU TAŞIMACILIK SEKTÖRÜNÜN GİRDİ–ÇIKTI ANALİZİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Sabriye KUNDAK[106]
Vildan Saba AKTOP[107]

Özet

Bu çalışmanın amacı; Türkiye ekonomisinde hizmet sektörü içerisinde yer alan hava yolu taşımacılığının ekonomi üzerindeki etkilerinin girdi-çıktı yöntemiyle analiz etmektir. Türkiye ekonomisinde kilit sektörlerin çoğunlukla sanayi sektörlerinden oluşmasına karşın; hizmet sektörlerinde yaşanacak büyümenin ise ekonomi üzerindeki yayılma etkileri sınırlı kalmaktadır. Ancak günümüzde bazı hizmet sektörlerinin Türkiye ekonomisinin gelişmesinde kilit işlevler üstlenebileceğine dair bulgulara da rastlanmıştır. Türkiye'deki hava taşımacılığı hizmetleri sektörünün 2002 ve 2012 yıllarına ait dolaylı ve doğrudan geri ve ileri bağlantı etkileri ve ileri- geri bağlantı endeksleri, marjinal istihdam katsayısı ve istihdam çoğaltanı katsayısı elde edilmiştir. Hava taşımacılığı hizmetleri sektörünün 2002 ve 2012 yılı için kilit sektör olmasa bile girdi sağladığı sektörleri etkileme gücüne sahip ve ülke ekonomisi için katma değer yaratan bir sektör olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Aynı zamanda marjinal istihdam katsayısı ve istihdam çoğaltanı katsayılarına göre istihdam yaratan önemli bir sektör olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla "hava yolu taşımacılığının" son yıllarda hizmet sektörüne katkısı önem arzetmektedir. Girdi çıktı analizi sonucunda hava yolu taşımacılığının verimliliği yüksek sektörler içerisinde yer alan ve Türkiye'de dinamik ve hızlı gelişen endüstrilerden biri olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Hava Yolu Taşımacılığı, Girdi-Çıktı Yöntemi, İleri- Geri Bağlantı Katsayısı, Marjinal İstihdam Katsayısı, İstihdam Çoğaltanı

[106] Afyon Kocatepe Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü.
[107] Afyon Kocatepe Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü.

MARCEL THEROUX'NUN FAR NORTH (UZAK KUZEY)'İNDE İNSAN DOĞASI

Doç. Dr. Bülent Cercis TANRITANIR[108]
Araş. Gör. Ömer Aytaç AYKAÇ[109]

Özet

Marcel Theroux'un *Far North* (Uzak Kuzey) adlı romanında küresel ısınma, medeniyeti büyük ölçüde teknolojinin sanayi devrimi öncesine indirger ve Sierra tundra gibi seyrek nüfusun yoğun olduğu bölgeleri yasadışı şehirlerden daha güvenli hale getirir. Theroux'un vizyonuna tatmin edici bir üzüntü ve son vardır, ama hikayenin gerçek gücü, olağanüstü anlatıcı Makepeace'nin kazandığı zaferlerden geliyor. Makepeace, iddia ettiği gibi, "Bir kişi her zaman bir kitaptan daha iyidir" ve romanın kalıcı başarısı, bize bu iddia karşısında bir kahraman vermekti. Bu çalışma Marcel Theroux'nun *Far North* (Uzak Kuzey) inde insan doğasına dair izlenimlerini sunar; çünkü okuyucuyu, insanlığın başlangıcından sonuna kadar unutulmaz bir kutup sahnesinde arayışa yönlendirir. Marcel Theroux, bu romanda bilimsel olarak açık fikirli demokrasinin ne kadar değerli ve aynı zamanda istikrarsız olabileceğine vurgu yapar. Makepeace, kuzey Sibirya'daki başarısız bir yerleşim alanının son vatandaşıdır ve bir çatışma ibu zarif dünyanın yıkılışını göstermeye yetmiştir. Böyle bir dünyadaki herhangi bir kişilik zamanının kısa olması beklenir ve güvenliğini önemsediğiniz insanlar için bir an önce yaşadığınız dünyayı tanımaya çalışırsınız. Far North, öylesine sürpriz ölümlerle doludur ki bu romanın kasvetli rüyası bir tür rahatlama hissi verir. Küresel ısınma, uygarlığı ve imparatorluğu yok eder ve Makepeace Hatfield, Sibirya yerleşiminin tek ve yegane kurtarıcısıdır. Makepeace, Sibirya'da daha kolay bir hayat sürmek arzusundadır, ekolojik değişiklikler yüklediği stresle beraber hayatı dayanılmaz hale getirir.

Anahtar Kelimeler: Theroux, İnsan doğası, Makepeace, Sibirya, Uzak Kuzey, Yerleşim, Bölge

[108] Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi.
[109] Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi.

FOOTBALL MANAGER OYUNUNU OYNAYAN BİREYLERİN OYUNA BAĞIMLILIK DÜZEYLERİ

Cemal Bilge Kapçak[110]

Özet

Bu araştırma, Türkiye'deki Football Manager oyununu oynayan bireylerin bu oyuna bağımlılık düzeylerini otaya koymak için yürütülmüştür. Bu bağlamda araştırmanın yöntemi basit tesadüfü örnekleme olarak belirlenmiştir. Araştırmanın örneklemi, sosyal paylaşım sitelerinden Facebook'da oluşturulmuş ve içeriğinde sadece Football Manager oyununa ilişkin paylaşımların bulunduğu gruplara kayıtlı olup, Football Manager oyununu oynayan bireylerden oluşmaktadır. Grup üyelerine gönderilen anketler doldurulduktan sonra araştırmacıya geri gönderilmiştir. Hatalı veya eksik doldurulduğu tespit edilen anketler iptal edilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Irmak ve Erdoğan (2015) tarafında geliştirilern "Dijital Oyun Bağımlılık Ölçeği" kullanılmıştır. Bu araştırmada elde edilen tüm bulgular, çalışma grubunda yer alan katılımcıların araştırmada kullanılan ölçek ve kişisel bilgi formuna verdikleri yanıtlarla sınırlıdır. Verilerin istatistiki değerlendirilmesinde SPSS 18.0 kullanılarak, frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma ve t-testi uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: football manager, oyun, bağımlılık, dijital oyun, dijital oyun bağımlılığı

[110] Adnan Menderes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı.

İŞTEN AYRILMA EĞİLİMİNDE ÜCRETTE ALGILANAN EŞİTLİK VE DEMOGRAFİK FARKLILIĞIN İNCELENMESİ: ANTALYA OTEL İŞLETMELERİNDE BİR ARAŞTIRMA

Filiz ARSLAN[111]

Özet

Turizm işletmelerinin varlığı ve başarısında nitelikli insan unsurunun desteği oldukça önemlidir. Birçok faktör gibi ücret kazanımlarındaki eşitlik algılamaları çalışanların işletmede kalma davranışı için önemli bir etken olduğu literatürde önemle belirtilmektedir. Çalışanların işten ayrılma ile sonuçlanan davranışları ise iş gören devir hızını artırmakta ve işletmeler için üretim maliyetlerini yükseltmektedir. Bu çalışma ile ortaya konulmak istenen amaç, otel işletmelerinde çalışanların ücret algılamalarının işten ayrılma eğilimi ile ilişkisini belirlemek ve ücret algılamalarının demografik değişkenlere göre farklılığını incelemektir. Ayrıca çalışma sektördeki ücret uygulamalarını da ortaya koyması yönünde önem taşımaktadır. Çalışanların ücrette eşitlik algılamaları ile cinsiyet, yaş, eğitim durumu, işletmedeki pozisyon değişkenleri arasında anlamlı farklılıklar bulunmuş; işten ayrılma davranışı ile ücrette algılanan eşitlik arasında negatif yönlü ilişki olduğu gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ücret, Eşitlik Teorisi, İşten Ayrılma Eğilimi

[111] Akdeniz Üniversitesi, Göynük Mutfak Sanatları M.Y.O.

1950-2016 YILLARI ARASI TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETLERİNİN EĞİTİM POLİTİKALARI (HÜKÜMET PROGRAMLARINA GÖRE)

Doç. Dr. Harun ŞAHİN[112]
Figen ÖZSU[113]

Özet

Eğitimde temel amaç, toplumu oluşturan bireylerin davranışlarını istenilen yönde değiştirerek toplumsal yapının devamlılığını sağlamaktır. Bu nedenle eğitim, yürütme görevini elinde bulunduran iktidar ya da yürütmeyi denetleme sorumluluğunu üstlenen muhalefetteki tüm partilerin önemsediği bir olgudur.

Bu çalışmada 1950-2016 yılları arasında görev yapmış hükümetlerin eğitim ve özellikle de ilköğretim programlarına yönelik hükümet programlarında gerçekleştirmeyi hedefledikleri eğitim politikaları ve önerilerinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Araştırmada Doküman incelemesi yöntemi kullanılarak, söz konusu yıllar arasında yürütme erkini üstlenen hükümetlerin ilköğretimle ilgili eğitim politikaları saptanmaya çalışılmış ve hükümet programlarında eğitimle ilgili alınan kararlara yer verilmiştir.

Elde edilen veriler doğrultusunda; Demokrat Parti Hükümeti Döneminde, daha çok ilköğretim programı üzerinde yoğunlaştığı belirlenmiştir. Bu bağlamda 1952 yılında Prof. Dr. Kate Vixson Wofford'un ülkemize davet edilerek ilkokullarda incelemeler yapması sonucunda hazırladığı rapor doğrultusunda önerileri dikkate alınmış ve daha sistematik bir program hazırlanması yoluna gidilmiştir. Bununla birlikte ülkemize gelen yabancı uzmanların önerileri doğrultusunda yapılan uygulamaları yerinde gözlemlenmesi amacıyla Türkiye'den de yurt dışına eğitimciler gönderilmiştir. Öte yandan DP'nin en önemli hedefi ilköğretim okullarını tüm ülkeye özellikle de okulu olmayan köylere götürebilmek ve ilköğretimin kalitesini yükseltmek olmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti'nin 30. Hükümeti olan Süleyman Demirel Dönemi eğitim politikasının en önemli hedefi ise bütün imkânlar kullanılarak milletin tamamını bir an önce okur-yazar hale getirebilmek olmuştur. Eğitim politikaları arasında ilkokulun beş yıldan sekiz yıla çıkarılması da hedeflenmiş ancak henüz toplumun büyük bir çoğunluğu okuma yazma bilmediği için, bu uygulamaya geçilememiştir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin 55. Hükümeti olan Mesut Yılmaz döneminde 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu doğrultusunda 1997'de çıkarılan kanun ile sekiz yıllık zorunlu eğitime geçilmiştir.

AK Parti Hükümeti Dönemi Eğitim politikasının en önemli uygulamalarından biri; 2004 yılında İlköğretim programında köklü bir değişikliğe gidilerek katı davranışçı programdan bilişsel yapılandırıcı bir yaklaşıma geçilmesi kararı alınarak uygulamaya konulmuştur. 30 Mart 2012 tarihinde de kabul edilen İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile kesintili 12 yıllık (4+4+4) zorunlu eğitime geçilmiş olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim programı, hükümet programları, eğitim politikaları

[112] Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi.
[113] Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Öğrencisi.

EDEBİYATTA 11 EYLÜL SALDIRISI: KUZEY KULESİ 107 KAT ÖRNEĞİ

Araş. Gör. Ömer Aytaç AYKAÇ[114]
Araş. Gör. Nevzat AĞÇAKAYA[115]

Özet

Hem Amerika Birleşik Devletleri hem de dünya tarihinin en önemli olaylardan birisi New York ve Washington gibi iki önemli kentin 11 Eylül 2001 tarihinde uçak saldırıların hedefi olmasıydı. O gün iki yolcu uçağı ile Dünya Ticaret Merkezi'ne yönelik saldırı tüm dünya açısından yeni bir dönemi başlatmış ve o günün "Dünyayı değiştiren gün" olarak anılmasına sebep olmuştur. Teröristlerin kaçırdıkları 4 ayrı uçakla saldırılar düzenlediği ve iki kuleye çarparak tam 2976 kişiyi öldürdüğü saldırı sonrası sadece iki binanın değil, dengelerin ve Amerika'nın dünyanın doğusuna bakışının da değiştiği bir saldırıdır. Saldırı son zamanlarda en çok uyarlanan, filmlere konu olan ve tarihsel anlamda irdelenen konu olmaktan geri kalmamıştır. Birçok anlamda yıllarca konuşulan bu saldırı bu noktada edebiyatın da konusu olmaktan geri kalmamıştır. 11 Eylül 2001 saldırısı birçok yönüyle inceleyen romanların aksine kurguyla birleştirerek olayı farklı göndermeler yapan en ilginç yapıtlardan birisi Fransız yazar Frederic Beigbeder'in Kuzey Kulesi 107. Kat adlı romanı olmuştur. Kurgunun gerçeği, gerçeğin kurguya dönüştüğü bir anlatım içerisinde gerçekçi bir 11 Eylül saldırısı kurgusu yazan Beigbeder, kitapta 08.30 ile 10.29 saatleri arasında çocukları ile birlikte bulunduğu kulede yaşadıklarını dakika dakika kaleme almıştır. Her dakikasında farklı konulara değinen, korkularını, Amerika'ya yönelik eleştirileri, ironileri, kültürel ve siyasi göndermeleri de yapan yazar zaman zaman da Paris'te bir kulede oturduğu anlar arasına geçişler yapmaktadır. Popüler kültür başta olmak üzere Amerikan tarihi ve Amerikalıları kelime oyunlarıyla hicveden bu roman aynı zamanda postmodern bir teknik ile de yazılmaktadır. Bu çalışmada kitap, hem postmodern bir eser olarak hem de gerçek bir olayın kurguya dökülmüş haliyle incelenecek ve daha çok edebiyata yansıyan boyutuyla ile ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Frederic Beigbeder, Kuzey Kulesi 107. Kat, Postmodernizm, 11 Eylül, Amerika

[114] Yüzüncü Yıl Üniversitesi/Yüzüncü Yıl Universitesi.
[115] Yüzüncü Yıl Üniversitesi/Yüzüncü Yıl Universitesi.

SİNOP AYANCIK GÖYNEK YAKALARININ YENİ TASARIMLARDA MODERNİZASYON ÖRNEĞİ

Öğr. Gör. Emel BULMUŞ[116]
Öğr. Gör. Yüksel DOĞDU[117]

Özet

Sinop Ayancık adını Ayancık Keteni ve el dokumaları üzerine işlenen Göynek yakalarıyla duyurmuş bir ilçemizdir. Yöre halkı günlük ve özel gün kıyafetlerini göynek yakaları görünecek şekilde kullanmaktadır. Bu işlemlerin çok eskilere dayandığı ve farklı uygulamalarda yapıldığı bilinmektedir. Ayancık göynek yakaları pamuklu dokumalar üzerine ya da Ayancık keten dokuması üzerine işlenmektedir. Yapım şekline göre göynek yakaları 3 şekilde yapılmaktadır. Oya yaka, yüzlü yaka ve sökme yaka; bu işlemeler daha çok iç giyimde kullanılmaktadır. Geçmişi çok eskiye dayanan bu yaka işlemelerinin belgelenerek yok olmaması amaçlanmalıdır. Yaka işlemelerini farklı kullanım alanlarında yeniden tasarlanması araştırmanın konusunu oluşturmaktadır.

Araştırma kapsamında Ayancık göynek yaka işlemeleri farklı giysi ve aksesuarlara uygulanmıştır. 1 er adet etek, bluz, çanta ve lavanta kesesi dikilerek, göynek işlemeleri dikilen ürünlerde yaka dışında farklı yerlerde kullanılmıştır. Yapılan çalışma ile göynek yakaları yeni tasarımlarda hayat bularak yaşatılmaya çalışılmıştır. Yapılan tasarımlarda oya yaka, yüzlü yaka birlikte kullanılmış ve farklı süsleme teknikleri ile desteklenmiştir.

Anahtar Kelime: Ayancık, Göynek Yakası, Tasarım, Sinop, Giysi Tasarımı.

[116] Sinop Üniversitesi, Gerze Meslek Yüksekokulu.
[117] Sinop Üniversitesi, Gerze Meslek Yüksekokulu.

MODERN TASARIMLARDA KUTNU KUMAŞ

Öğr. Gör. Yüksel DOĞDU[118]
Öğr. Gör. Emel BULMUŞ[119]

Özet

Tasarım, modaya uygun olarak, kişinin ihtiyaçları doğrultusunda dönemsel olarak beğenilen ya da benimsenen fikirlerden yola çıkar. Sınırsız bir hayal gücü ile beslenen tasarımcılar tasarladıkları ürünler ile kişilerin duygu ve düşüncelerini yansıtırlar. Tasarım günümüzde her alanda kullanılmaya ve karşımıza çıkmaya başlamıştır. Özelikle yeniden canlanan kişiye özel giysi tasarımları ya da tasarım ürünleri bunun en önemli göstergeleridir. Çalışma kapsamında esas olarak ele alınacak kısım giyim örneklerinden oluşmaktadır. Giysi tasarımları yapılırken kişinin istek ve beğenilerinin yanı sıra fiziksel özellikleri de göz önünde bulundurularak tasarım yapılması gerekmektedir. Kişinin kendini mutlu hissetmesi ve aidiyet duygusu tasarımların oluşturulmasında ilk kriter olmalıdır.

Bu çalışmada yöresel kutnu dokumalardan yeni tasarımlar oluşturulması esas alınmıştır. Kutnu Gaziantep'te el tezgâhlarında dokunan, pek çok rengin bir arada olduğu kök boyalar ile boyanan yöresel dokumadır. Farklı kumaşlarla kutnu dokumalar bir arada kullanılarak bir uyum yaratılmaya çalışılmış ve altı adet tasarım uyguma yapılarak kişiye özel olarak dikilmiştir. Bu giysiler büstiyer, şalvar ve etek den oluşmaktadır. Çalışmada kullanılan yöresel kutnu dokuma sultani ve çubuklu kutnu olarak tercih edilmiştir. Giysilerde ayrıca süsleme olarak pul ve boncuk işleme yapılmıştır.

Anahtar Kelime: Modern Tasarım, Gaziantep, Kutnu Kumaş, Giysi Tasarım, Tasarım

[118] Sinop Üniversitesi, Gerze Meslek Yüksekokulu.
[119] Sinop Üniversitesi, Gerze Meslek Yüksekokulu.

TÜRKİYE'DE HEMŞİRELİK ARAŞTIRMALARINDA MOTİVASYON: ARAŞTIRMA EĞİLİMLERİ

Dr.Öğr. ÜyesiTangül AYTUR ÖZEN[120]

Doç. Dr. Filiz KANTEK[121]

Özet

Günümüzde bilimsel bilgi üretimindeki hızlı artış ve bu artışa bağlı kanıta dayalı uygulamalar sevindirici olmakla birlikte uygulayıcı veya araştırmacılar için araştırma sonuçlarına ulaşmak, bilgi kütlesini tespit etmek ve eğilimleri görebilmek problem oluşturmaktadır. Bu çalışmada hemşire motivasyonu konusunda mevcut araştırma yapısını ve çalışmalardaki eğilimleri belirleyerek stratejik yönelime katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Çalışmada literatür tarama yöntemi kullanılmıştır. Çalışmalara ulaşmak için Türk Tıp Dizini, Süleyman Demirel Üniversitesi Kütüphanesi Arama Motoru, Google Akademik, YÖK Tez Merkezi, Pubmed, Google Scholar, EBSCO Host, Web of Science veri tabanları taranmıştır. Tarama yapılırken "motivasyon", "hemşire ve "Türkiye" anahtar sözcükleri Türkçe ve İngilizce olarak kullanılmıştır. Tarama sonucunda 27 çalışmanın hemşirelerin motivasyonunu incelediği belirlenmiştir. Çalışmaların bibliyometrik özeliklerinin incelenmesinde Microsoft Excel programı ve anahtar kelime ağlarının oluşturulmasında UCINET (netdraw) programı kullanılmıştır.

Mevcut araştırmaların 2002-2017 yılları arasında yapıldığı ve yıllara göre düzenli bir artış göstermediği ve çalışmaların çoğunluğunun yayın dilinin Türkçe (24 çalışma) olduğu görülmüştür. Hemşirelikte motivasyon konusunun en çok tez çalışmalarında (16 çalışma) incelendiği, en fazla tez çalışması üreten üniversitenin Haliç Üniversitesi (5 çalışma) ve Beykent Üniversitesi (4 çalışma) olduğu ve en üretken anabilim dalının hemşirelik anabilim dalı (7 çalışma) olduğu belirlenmiştir. Makalelerin özellikleri incelendiğinde, makalelerin çok yazarlık özelliği gösterdiği ve en fazla kullanılan anahtar kelimelerin "Motivasyon", "Hemşire", "Hastane", "İş tatmini", "Motivasyon araçları" ve "Motivasyon faktörleri" olduğu saptanmıştır.

Çalışma bulgularımız hemşirelerde motivasyon konusunun araştırmacıların büyük ilgi odağı olan bir konu olmadığı, konunun hemşirelik alanı kadar sağlık yönetimi, hastane yöneticiliği, işletme gibi diğer sağlık ve sosyal bilimleri alanları tarafından ilgi gördüğü söylenebilir. Ayrıca çalışmalar en fazla hemşirelerin motivasyon düzeyi, motivasyonu etkileyen faktörler ve motivasyonun iş tatmini ile ilişkisini inceleme eğiliminde olduğu görülmektedir. Hemşirelikte konu ile ilgili daha fazla çalışmaya ve uygulamaların etkinliğini değerlendiren araştırmalara gereksinim bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, Motivasyon, Sosyal Ağ Analizi, Türkiye

[120] Süleyman Demirel Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü.

[121] Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi.

TELEVİZYONDA KADIN KUŞAĞI PROGRAMLARINDAKİ DÖNÜŞÜM: "ESRA EROL'DA" ÖRNEĞİ [122]

Doç. Dr. Vahit İlhan[123] Derya Usta[124]

Özet

Televizyon program türleri, kültürel ve ekonomi-politik nedenlerle her zaman bir dönüşüm içerisindedir. Televizyon türleri açısından melez bir yapısı olan kadın kuşağı programları da bu değişimden nasibini almaktadır. Anaakım televizyon kanallarında yer alan kadın kuşağının en dikkat çeken formatı ise evlilik programlarıdır. Türkiye'de 2017 yılına dek yayınlanmaya devam eden ve ulusal televizyon kanallarında pek çok örneğine rastlanan evlilik programları 'karnavalesk' bir anlatıya sahiptir. Yoğun eğlence söyleminin üretildiği, katılanların çoğu kez dış görünüş itibariyle değerlendirildiği, tiye alındığı ve sahip olduklarıyla değer kazandığı bu programlarda yer alan konukların ve katılımcıların yaşamlarının bir kesiti doğru veya yanlış biçimde, ancak çoğu zaman mahremiyet sınırlarını ihlal eden söylemler dâhilinde iletilmektedir. Bu bakımdan kadın kuşağı programlarının analizi ve satırarası mesajlarının çözümlenmesi önem arz etmektedir.

Reyting başarılarının yanında fazlaca eleştiri alan bu programlar, 29 Nisan 2017'de resmi gazetede yayınlanan 60. maddeye eklenen 4. fıkraya göre kanun hükmünde kararname ile yasaklanmıştır. Araştırmanın konusunu oluşturan "Esra Erol'da" programı bu nedenle aynı isimle yayın hayatına devam etse de içerik değişikliğine gitmiştir. Bu format içerisinde en fazla reyting alan program olduğu için seçilen Esra Erol'da programının 05-09 Mart 2018 tarihleri arasında yayınlanan beş programı kayıt altına alınmış ve söylemi analizi tekniği kullanılarak ideolojik söylemi ortaya konulmuştur. Bu değişimle birlikte program, dil kullanımı ve temsiliyetlerin daha titiz yapılandırıldığı, toplumsal olayların gündeme taşınmaya başlandığı ve sosyal hayatın bir takım problemlerinin tartışıldığı bir arena haline gelmiştir. Ancak bu yeni format, programda yer alan kişilerin hala mahrem konularını gözler önüne sermekte, olayı görünür kılıp (çoğu kez) çözüme ulaştırmadan tıpkı kurgusal bir drama izler gibi dramatik etkinin giderek yükseldiği ve sonunda final yaptığı içerikten kurtulamamıştır. Son tahlilde, kabuk değiştiren kadın kuşağı evlilik programlarının sorunlu içerik yapısı evrilerek varlığını devam ettirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Televizyon, Kadın Programları, Evlilik Programları, Reality Show, İdeolojik Söylem

[122] SYL-2017-7530 **kodlu proje**, ERÜ Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenmektedir.
[123] ERÜ, İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü.
[124] ERÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Radyo, Sinema ve Televizyon ABD, Yüksek Lisans.

ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA DİSİPLİN KURULU İŞLEMLERİNİN YÜRÜTÜLMESİ İÇİN ÖRNEK BİR YAZILIM MODELİ GELİŞTİRİLMESİ

Tamer ELMALI [125]
Dr. Öğr. Üyesi Çağla EDİZ [126]

Özet

Bir ülkenin gelişebilmesi için, genç nüfusunun eğitimi yadsınamaz bir faktördür. Genç nüfusun eğitiminin sağlıklı bir şekilde devam etmesi için gereken bir parametre ise okullardaki disiplin yönetmeliğinin etkin bir şekilde sürdürülmesi ve takip edilmesidir. Mevcut durumda ortaöğretim kurumlarındaki disiplin olaylarında, yönetmelik çerçevesinde önleyici ve caydırıcı tedbirlerin alınması ve alınan kararların takip edilmesi, çoğu okul tarafından bilişim teknolojilerinden yararlanılmaksınız eski yöntemlerle yürütülmektedir. Literatür araştırmasında, okullarda disiplinin sağlanmasıyla ilgili birçok çalışma bulunmasına rağmen, okullardaki disiplinin uygulanması ve takip edilmesi için bir yazılım modeli çalışmasına rastlanmamıştır. Disiplin yönetmeliğinin bir yazılım sistemi kullanılmaksızın yürütülmesi hem zaman hem de enerji israfına yol açmaktadır. Bu nedenle, bu çalışmada disiplin yönetmeliğinin bilgi işleme sistemleri kullanılarak yürütülmesi için örnek teşkil edecek bir yazılım modeli geliştirilmesi hedeflenmiştir. Çalışmada ilk aşamada, disiplin yönetmeliği incelenmiş ve disiplin suçları kendi içinde sınıflandırılarak bir model oluşturulmuştur. Böylece program kullanıcısının rahat bir şekilde ilgili disiplin suçuna erişebilmesi amaçlanmıştır. Daha sonra bir okulda disiplin kurulunda görev alanlarla mülakatlar yapılmış ve böylece gereksinim analizleri çıkarılmıştır. Bu ihtiyaçlardan yola çıkarak UML(Birleştirilmiş Modelleme Dili) diyagramları oluşturulmuş ve geliştirilen yazılımın sağlam bir alt yapı üzerine bina edilmesi hedeflenmiştir. Hazırlanan yazılım modeli fiziksel ortamda da geliştirilerek test edilmiştir. Bu yazılımın kullanılmasıyla, tüm disiplin vakaları düzenli bir şekilde arşivlenebilecek, herhangi bir dosyaya veya öğrencilerin bilgilerine hızlı bir şekilde erişim sağlanabilecek ve çeşitli raporlar oluşturulabilecektir. Ayrıca veri tabanındaki bu bilgilerden faydalanılarak geleceğe yönelik çeşitli eğitim politikaları üretilebilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ortaöğretim disiplin yazılımı

[125] Sakarya Üniversitesi.
[126] Sakarya Üniversitesi.

MODERN GENÇLERİN ETNOPEDİKOJİK TEMELLERDE EĞİTİMİ

Gulnaz Abdurahmanova[127]

Özet

Bu makale, milli pedagoji ilkeleri üzerine Kırgız halkının gelenek ve görenekleri aracılığıyla modern gençlerin eğitimi ile ilgili kapsamlı materyalleri analiz etmektedir. Kırgız halkının etnopedagojik fikirleri temelinde özel bir rol, halk efsaneleri, sözlü halk sanatları, ulusal gelenekler ve gelenekler tarafından oynanıyor. Amaç, vatanlarını seven yurtseverleri yetiştirmektir. Kırgız felsefesinin diğer bir özelliği de ana dilinin, sözcük sanatının değerli olmasıdır. Sözcükler – yetiştirme, atasözleri, sözler, aforizmanlar miras olarak bırakılmıştır. Halk arasında hitabet kabiliyeti yüksek insanlara, şair ve ozanlara büyük değer veriliyorlardı. Zengin ritüeller grubu tarafından temsil edilen Kırgız aile gelenekleri, genç nesilde ahlaki davranış normlarının oluşumuna katkıda bulunur. Ailenin içinde bir kişinin oluşumunun temeli, çocuklara bir iş sevgisini, çalışma süreçlerine karşı sorumlu bir tutumu oluşturmaktır. Bu bağlamda, modern gençliğin kendi halkının ahlaki prensip potansiyelinin esas alındığı manevi değerlerini, ahlaki kültürünü, aile geleneklerini daha derin bir tanıma ihtiyacı vardır.

Anahtar kelimeler: Halk Eğitimi, Gelenekler, Kırgız Halkının Gelenekleri, Ahlaki Eğitim, Aile Eğitimi, Çalışma Eğitimi

[127] KYRGYZSTAN Celalabad Devlet Üniversitesi.

METİNLERARASILIK BAĞLAMINDA ERDEM BAYAZIT'IN ŞİİRİ

Ahmet USLU[128]

Özet

Modern Türk şiirinin önemli isimlerinden biri olan Erdem Bayazıt, şiiri varoluş/yaratılış gayesini tüm insanlara sunmak için bir araç olarak görür. Şaire göre, her devrin ve her yaşam şeklinin kendi ritmi ve ahengi içinde bir oluşumu, değişimi ve içeriği bulunur. Bu değişim içerisinde tek değişmeyen Allah'ın varlığıdır. Bu nedenle şiir, içinde mesajı olan, varlık bilincini sorgulayan ve akıldan ziyade sezgiyi ön planda tutan bir düzlemde yer almalıdır. Bayazıt, Mehmet Akif ve Yahya Kemal gibi şairlerle başlayan, daha sonra Necip Fazıl ve II. Yeni'nin önemli temsilcilerinden olan Sezai Karakoç'un çizgisiyle gelişen şiir anlayışı içerisinde "Yeni İslamcı Akım" olarak nitelendirilen hareketin önemli temsilcileri arasındadır. Sahip olduğu dünya görüşünü sanatıyla bütünleştirerek içselleştirir. Şiirlerini köklü bir medeniyet üzerinde şekillendiren şair, şiirinde geleneğin birikiminden yararlanır. Yunus Emre ve Mevlana'nın dünya görüşünü modern zamanla birleştirerek yeniden yazan şair, şiirlerinde metinlerarasılık yoluyla zengin bir anlam dünyası oluşturur. Bu çalışmada Erdem Bayazıt'ın şiirlerini oluştururken yararlandığı kaynaklar tespit edilmeye çalışılarak geleneğin Erdem Bayazıt'ın şiirleri üzerindeki etkileri üzerinde durulacaktır. Gerek Tasavvufi Halk Edebiyatı ürünleri gerekse Tanzimat sonrası oluşan modern şiirin Bayazıt'ın şiirleri üzerindeki etkileri açıklanarak kurulan bu metinlerarası ilişkilerin şiirde çokseslilığin oluşmasına ve çeşitli söylemlerin çarpışmasına katkıda bulunup bulunmadığı sorusuna cevaplar aranacaktır. Şiirlerde tespit edilen metinlerarası ilişkilerin Bayazıt'ın şiir dünyasına katkısı ile birlikte "Yeni İslamcı Akım" hareketi içerisinde şairin yeri ve önemi şiirlerinde kurduğu metinlerarası ilişkiler bağlamında ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Erdem Bayazıt, Yeni İslamcı Akım, modern şiir, Metinlerarasılık, Gelenek.

[128] Dumlupınar Üniversitesi.

ÇERÇEVELEME ETKİSİ VE RASYONEL KARAR VERME TARZLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Arş. Gör. Ertuğrul ÇINAR[129]

Arş. Gör. Fetullah BATTAL[130]

Özet

Aslında her şey Tversky, A. ve D.Kahneman'ın Rasyonel Karar Verme teorisinin sorgulanabilir olabileceğini düşünmeleriyle başladı. Bu yüzden de bir makale yayınladılar ve bu makalede ''Framing Effect'' diye tanımladıkları ''çerçeveleme etkisini '' ortaya koyarak; aslında insanların çok ilginç bir şekilde karar vermeleri gereken seçenekler arasında onlara yöneltilen ve sadece soruların soruluş şeklinin değişmesiyle beraber, bireylerin verdiği kararların da değiştiğini gözlemlemeyi ve bunu ispatlamayı başardılar. Bunu yaparken de bireylere 12 adet soru yöneltildi ve bu sorulara verilen cevapların genellikle belirli bir sosyal kaygı ile ilgili olabileceğini düşündürecek sonuçlar elde ettiler.[131]

Ayrıca bu dönemlerde (1960-1990) insanların Rasyonel karar verebilmeleri ile ilgili pozitivist felsefeyi savunan birçok bilim adamı da mevcuttur. Fakat insanoğlu gerçekten de Homo-Sapiens(Nesnel insan) formatına ulaşabilecek mi! Burası hala net cevabı olan bir soru olmamakla birlikte bir varsayımdır.

Bu sebeple çalışmamızda Tversky, A. ve D.Kahneman'ın çerçeveleme etkisini ve Scott'un Rasyonel Karar verme tarzlarını birlikte inceleyerek aralarında ki etkinin anlamlı olup olmadığını sorgulamaya çalışacağız. Çalışmanın ülkemizde deneye dayalı olarak uygulanmadığını dolaysıyla da ilk kez böyle bir ilişkinin kurulacağını da belirtmek gerekir.

Anahtar Kelimeler: Çerçeveleme Etkisi, Rasyonel Karar Verme Tarzları, Yapısal Eşitlik Modellemesi

[129] Bayburt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü.
[130] Bayburt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü.

KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK VE KURUMSAL İTİBARIN ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK VE İŞ TATMİNİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Arş. Gör. Fetullah BATTAL[132]
Arş. Gör. Ertuğrul ÇINAR[133]

Özet

Lewis (2001), Kurumsal Sosyal Sorumluluk ile Kurumsal itibarı ölçmek için bazı boyutlar önermektedir. Ürün kalitesi, müşteri hizmetleri, personel tedavi giderleri, finansal performans, yönetim kalitesi, çevresel sorumluluk ve sosyal sorumluluk. Schultz (2001), ise bu boyutları şu şekilde önermektedir: çevresel sorumluluk, fiyat, insan kaynakları, küreselleşme, finansal güç ve topluma verilen önem olarak açıklamıştır. Klein & Dawar (2004, s.203-217), KSS'nin firmaya bir biçim olarak değer verdiğini dile getirirken [134]Knox & Maklan (2004, s.558-516) durumu: olumsuz olaylara karşı sigorta poliçesi olarak yorumlarlar.[135]Ayrıca Şirketlerin Kurumsal itibar risklerini KSS raporları aracılığıyla yönetmeye çalıştıklarına dair kanıtlar da bulunmaktadır. (Bebbington, Larrinaga & Moneva 2008).

Smith, Bateman ve Organ (1983) ÖVD ile ilgili yaptıkları ilk çalışmalarda, iş tatminin ÖVD'yi açıklamakta en önemli faktör olduğunu belirtmişlerdir. Bu araştırmalardan 17 yıl sonra Organ yaptığı çalışmada iş tatmininin hala ÖVD'yi anlamada önemli bir faktör olmaya devam ettiğini söylemiştir.

Ortaya koymaya çalıştığımız ve modellemeyi planladığımız çalışmanın temeli yukarıda literatür özeti halinde verilmiştir. Dolaysıyla da yapılması düşünülen bu çalışmanın diğerlerinden farklı olarak ''Kurumsal Sosyal Sorumluluk ve Kurumsal İtibar ilişkisi'' (Bağımsız değişken) olarak alınırken ''Örgütsel Vatandaşlık ve Kurumsal İtibar İlişkisi'' de (bağımlı değişken) olarak incelenmeye çalışılacaktır. Böylece ilk kez bu kavramların birbiriyle olan ilişkileri, yapısal eşitlik regresyon modellemesi ile ortaya konularak incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal Sosyal Sorumluluk, Kurumsal İtibar, Örgütsel Vatandaşlık Davranışı, İş Tatmini.

[132] Bayburt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü.
[133] Bayburt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü.

TÜRKİYE'DE HEMŞİRELİKTE PROFESYONELLİK ÇALIŞMALARINDAKİ EĞİLİMLER

Hande YEŞİLBAŞ[136]
Filiz KANTEK[137]

Özet

Giriş ve Amaç: Hemşirelik mesleğinin standartlarının oluşturulmasında ve kaliteli hizmet sunulmasında profesyonellik oldukça önemli bir faktördür. Hemşirelikte profesyonellik, hemşirelerin kaliteli hasta bakımı vermesi ve hasta güvenliğini sağlaması ile birlikte hemşirelerin davranışlarına rehberlik ederek mesleğe olan bakış açılarını geliştirmektedir. Çalışmanın amacı, Türkiye'de hemşirelikte profesyonellik konusundaki yayınların mevcut bilgi yapısı ve eğilimlerini ortaya koyarak gelecek çalışmalara ışık tutmaktır.
Yöntem: Çalışmada retrospektif tanımlayıcı tasarım kullanılmıştır. Hemşirelikte profesyonellik konusunda yapılan çalışmalara Web of Science, Scopus, Google Akademik, Pubmed, EBSCO Host, Ulakbim, YÖK Ulusal Tez Merkezi ve Akdeniz Üniversitesi Kütüphanesi abone veri tabanlarından ulaşılmıştır. Tarama yapılırken 'profesyonellik', 'hemşire', 'Türkiye', 'hemşirelik' anahtar sözcükleri Türkçe ve İngilizce olarak kullanılmıştır. 2018 yılına kadar yapılmış ve dahil edilme kriterlerine uygun 21 çalışmanın olduğu belirlenmiştir. Veriler bibliyometrik ve sosyal ağ analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde Microsoft Excel ve UCINET (Netdraw) programları kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya dahil edilen çalışmaların 2007-2017 yılları arasında yapıldığı, çalışma sayılarında yıllara göre sistematik bir artış veya azalma görülmediği, en fazla çalışmanın Ankara (6 çalışma) örnekleminde yapıldığı, araştırmacı sayısının bir ile altı arasında değiştiği, en fazla bir yazarlı (8 çalışma) ve üç yazarlı (7 çalışma) çalışmaların üretildiği belirlendi. Çalışma türlerinin araştırma makalesi, derleme makalesi ve tez olmakla birlikte, çoğunlukla araştırma makalesi (13 çalışma) olduğu, 15 çalışmanın 14 farklı dergide yayınlandığı, tezlerin (7 çalışma) beş farklı üniversite tarafından üretildiği saptanmıştır. Çalışmalarda en sık kullanılan anahtar kelimelerin "hemşirelik", "profesyonellik", "hemşire" ve "mesleki profesyonellik" olduğu belirlenmiştir. En fazla incelenen değişkenlerin "eğitim düzeyi", "yaş", "mesleki deneyim süresi", "kurum tipi" ve "çalışma pozisyonu" olduğu saptanmıştır.
Sonuç: Profesyonellik hemşirelerin günlük konuşmalarında sıkça kullandıkları bir kavram olmakla birlikte, araştırma bulgularımız ülkemizde profesyonelliği inceleyen çalışmaların popüler olmadığını, özellikle bu konuya odaklanan araştırmacı, dergi ve üniversitelerin olmadığını ortaya koymuştur. Ayrıca mevcut çalışmalarda en sık profesyonellik ile sosyo-demografik özelliklerin birlikte incelendiği görülmüştür. Profesyonelliğin geliştirilmesinde mevcut durumun ve bu durumu etkileyen faktörlerin bilinmesi önemlidir. Bu nedenle, daha fazla sayıda ve kapsamlı çalışmaların yapılması ülkemizdeki hemşirelerin profesyonelliğini anlamaya ve geliştirmeye önemli katkılar sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Profesyonellik, Hemşire, Araştırma Eğilimleri, Türkiye

[136] Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi.
[137] Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi.

İŞ DOYUMU ARACILIĞIYLA TURİZM SEKTÖRÜNDEKİ ENFORMEL İSTİHDAMIN İNCELENMESİ: BİR ARAŞTIRMA

Esra AYDIN GÖKTEPE[138]
İsmail ERTOPÇU[139]

Özet

Çalışma formel ve enformel olarak çalışan Turizm sektörü çalışanlarının iş doyum düzeylerinin belirlenerek turizm sektöründeki işgücünün enformelleşmesine nedenleri-sonuçları bağlamında bakarak analizinin yapılmasını amaçlamaktadır. Formel ve enformel ayrımı ile gerçekleştirilen çalışmada, iş doyumunun ölçülüyor olması, çalışmanın amacı olan enformalleşmenin sonuçlarını ölçmekte bir araç olarak kullanılmıştır. Çalışmanın yöntemi, İş doyum anketi yoluyla verilerin toplanması ve ücret, ek gelirler, emeklilik, işin yapılış biçimi, çalışmanın getirdiği sosyal çevre ve çalışma koşullarına yönelik olarak neler beklediklerini belirleyecek şekilde belirlenmiştir. Anket 6 farklı iş doyumu alt faktörlerini içeren 39 önermeden oluşmaktadır. Araştırma kapsamına alınan 6 iş doyumu boyutunda enformel olarak istihdam edilen turizm sektörü çalışanlarının en az doyum sağlanan "ücret" ve "ödüller ve takdir edilme" boyutlarıdır. 'Çalışma koşulları" ve 'çalışma arkadaşları ile olan ilişkiler" ve "işin yapılış şekli" ile ilgili görüşler olumlu bulunurken "İşin Yapısı" boyutuna dair anlamlı bir tablo ortaya çıkmamıştır. Bununla birlikte, formel olarak istihdam edilen turizm sektörü çalışanlarının ise en çok algılanan iş doyumu boyutları "ücret", "ödüller ve takdir edilme" ve "işin yapısı" boyutlarıdır. "çalışma arkadaşlarıyla olan ilişkiler" ve "çalışma koşulları" ile ilgili görüşler ise negatif bulunmuştur. Çalışmanın sonunda enformel olarak istihdam edilen turizm sektörü çalışanlarının formel olarak çalışan turizm sektörü çalışanlarının daha fazla iş doyumuna sahip oldukları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimler; Enformel İstihdam, Formel İstihdam, İş Doyumu, Turizm Sektörü

[138] İstanbul Arel Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü.
[139] Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Milas Meslek Yüksekokulu, Otel Lokanta Ve İkram Hizmetleri Bölümü.

EĞİTİM BİLİŞİM AĞI SİSTEMİNİN FAKTÖR ANALİZİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Füsun Yalçın[140]
Nurfer Çizmeci[141]

Özet

Bu çalışmanın amacı, bir grup öğretmenin bir sosyal eğitim platformu olan "Eğitim Bilişim Ağı"'nı (EBA) kullanmaya yönelten faktörlerin "EBA kullanım ölçeği" ile incelenmesidir. EBA, öğretmenlere çeşitli içerik sağlayan, eğitimde gelişmelerin takibini sunan ve öğretmenlerin öğrencilerine verdikleri ödevlerin ulaşılmasını kolaylaştıran etkili bir platformdur. Çalışma, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı öğretmenlere tesadüfi örnekleme yöntemi ile sosyal medya üzerinden tamamen gönüllü olarak yaptıkları bir anket ile hazırlanmıştır.

Verilerin değerlendirilmesinde betimsel istatistik ve faktör analizi kullanılmıştır. EBA kullanım ölçeğinin varyans açıklama oranı %71,759 ve "Conbach's Alpha katsayısı 0,930 olarak belirlenmiştir. Bartlett testi için Ki-Kare:1005,741 olarak çıkmış ve sonuçlar 0,01 düzeyinde anlamlıdır. Elde edilen sonuçlara göre, EBA kullanımındaki birinci faktör, öğrenmeyi daha kolay ve etkili kıldığıdır. İkinci faktör, EBA sisteminin kolay ulaşılabilirliğidir.

Bunun yanı sıra katılımcıların %52 si EBA sistemini ara sıra kullandıklarını ifade etmişlerdir. EBA sistemini hiç kullanmayan katılımcı öğretmenler buna neden olarak ders içeriklerinin uygun olmadığını ya da bulundukları okulda akıllı tahta bulunmamasını sebep göstermişlerdir. Çalışmanın sonucu olarak EBA kullanımının önceki yıllara göre arttığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Bilişim Ağı (EBA), Faktör Analizi, İstatistiksel yaklaşım, Eğitim teknolojileri, Bilişim Teknolojileri

[140] Akdeniz Üniversitesi, Fen Fakültesi, Matematik Bölümü.

[141] Akdeniz Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

ÖĞRENİLMİŞ GÜÇLÜLÜĞÜN GİRİŞİMCİLİK ÜZERİNE ETKİSİ: BİR ALAN ARAŞTIRMASI

Prof. Dr. İsmail BAKAN [142]
Dr. İnci Fatma DOĞAN [143]
Mehtap KOÇDEMİR [144]
Makbule OĞUZ [145]

Özet

Günümüz rekabetçi iş dünyasında, risk alabilen, işletme çevresini ve çevrede oluşan değişimleri doğru okuyan, fırsatları zamanında algılayan ve cesaretli bir şekilde işe atılabilen, proje mantığıyla düşünebilen özgüveni yüksek girişimcilere duyulan ihtiyaç gün geçtikçe artmaktadır. Ülke ekonomisine sağladıkları katkı ve işletmelerin kuruluşu ve yaşam seyrinde gösterdikleri başarıdan dolayı girişimcilerin sürekli değişen iş çevresinde mücadeleci bir ruha sahip olmaları ve iş yoğunluğundan kaynaklı stresle mücadele konusunda da başarılı olmaları gerekir. Bu noktada literatürde öğrenilmiş güçlülük konusu son dönemlerde önemle ele alınan bir konudur. Bu çalışmanın amacı ise öğrenilmiş güçlülüğün girişimcilik üzerindeki etkisini incelemektir. Bu amaca ulaşabilmek için araştırma verileri anket tekniğiyle elde edilmiştir. Anketler Akdeniz Bölgesinde bulunan bir üniversitenin öğrencileri üzerinde uygulanarak anket verileri elde edilmiştir. Anket verileri SPSS programında korelasyon ve regresyon analizlerine tabi tutularak analizleri yapılmıştır. Analizler sonucunda öğrenilmiş güçlülüğün girişimciliği anlamlı bir şekilde etkilediği bulgusuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Girişimci, Öğrenilmiş Güçlülük, Girişimcilik, Stres İle Başa Çıkma.

[142] Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü.

[143] Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi.

[144] Doktara Öğrencisi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü.

[145] Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü Yüksek Lisans Öğrencisi.

PRESENTEESİM İLE SOSYAL DESTEK, TÜKENMİŞLİK ARASINDAKİ İLİŞKİ

Prof. Dr. İsmail BAKAN[146]
Dr. İnci Fatma DOĞAN[147]
Makbule OĞUZ[148]
Yeter Sonay YILMAZ[149]
Mehtap KOÇDEMİR[150]

Özet

Presenteeism, kişilerin, yoğun iş yükü, işlerini kaybetme endişesi, bir konuda karar verme yetkisinin olmaması, yöneticisinin desteğini alamaması gibi duygulara bağlı olarak rahatsızlığı olmasına rağmen işe gitme zorunluluğu hissetmesi durumudur. Preseenteism sonucunda, kişilerde tükenmişlik duyguları, fiziksel sorunlar, sağlık sorunları ve bunlara bağlı olarak performans düşüklüğü ve çeşitli ruhsal problemler ortaya çıkmaktadır. Günümüzde yaygın olarak karşımıza çıkan tükenmişliğin önemi, işgören ve işveren açısından yarattığı olumsuz sonuçlarda yatmaktadır. İşgörenin sağlığını kaybetmesine ve moralinin bozulmasına neden olan tükenmişlik, çalışma hayatı üzerinde bazı olumsuz etkilere sahiptir. Çalışanlarda işle ilgili gerginlik, iş doyumunun azalması ve verimsizlik gibi fiziksel ve psikolojik bazı sorunların ortaya çıkmasına neden olan, çalışanların çalışma hayatını olumsuz etkileyen tükenmişlik halini ortadan kaldırmak anlamında, bireyin sağlığını sürdürmesi için sosyal destek önemli bir faktör olarak ortaya çıkmaktadır. Bu çalışma kapsamında da presenteism ile tükenmişlik ve sosyal destek arasındaki ilişki belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir anket çalışması gerçekleştirilmiş ve anket sonucu elde edilen veriler SPSS programı aracılığıyla analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Presenteeism, Sosyal Destek, Tükenmişlik

[146] Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü.
[147] Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi.
[148] Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü, Yüksek Lisans Öğrencisi.
[149] Yüksek Lisans Öğrencisi.
[150] Doktara Öğrencisi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü.

AVRUPA BİRLİĞİ KURUMSAL YAPISINDA YEREL VE BÖLGESEL YÖNETİMLERİ TEMSİL EDEN BİR ORGAN: BÖLGELER KOMİTESİ

Prof. Dr. Ramazan ŞENGÜL[151]

Özet

Avrupa Birliği (AB) bütünleşme sürecinin sorunsuz şekilde işlemesi yerelin desteğini önemli kılmaktadır. Halka en yakın birimler olarak yerel ve bölgesel yönetimler AB kurumları ile vatandaşlar arasında güçlü bir irtibatın kurulmasında etkili bir ara düzeydir. Ayrıca AB mevzuatının önemli bir kısmının yerel düzeyde uygulanması yerel ve bölgesel yönetimlerin AB karar süreçlerine katılımını gerektirmiştir. Maastricht Antlaşması'nda Bölgeler Komitesinin kurulması ile yerel ve bölgesel yönetimlerin AB kurumsal yapısı içinde resmi temsili sağlanması sözkonusu gereksinime verilen bir cevaptır. Bu sayede yerel ve bölgesel yönetimlerin AB kurumları nezdinde seslerini duyurma imkanı ortaya çıktığı gibi AB politikalarının gerek hazırlanması ve gerekse uygulama sürecine katılımları mümkün hale geldi. Bölgeler Komitesinin amacı AB kurumlarınca hazırlanan yasa ve politikaların yerel beklenti ve ihtiyaçlar doğrultusunda çıkmasını sağlamaktır. AB'nin çok önemsediği ve önemli bir bütçe ayırdığı bölgesel politikalardan istenen verimin alınmasında AB kurumlarının Bölgeler Komitesi ile kuracağı sağlıklı bir ilişki önem taşımaktadır. Çalışmanın amacı, kendisine tanınan statü bağlamında Bölgeler Komitesinin AB karar ve politika süreçlerindeki etkisini ortaya koymaktır. Çalışmada AB mevzuatı, AB Komisyon rapor ve belgeleri ile Bölgeler Komitesi rapor ve belgeleri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Bölgeler Komitesi, Yerel ve Bölgesel Yönetimler

[151] Kocaeli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi.

KAMU YÖNETİMİNDE ŞEFFAFLIK DÖNÜŞÜMÜ

Prof. Dr. Ramazan ŞENGÜL[152]

Özet

Birçok ülkede kamu yönetimde gizlilik 1980'li yıllardan sonra temel sorun alanlarından birisi olarak görülmeye başlanmıştır. Bilgi toplumuyla beraber bireyin ve toplumun ön plana çıktığı bir dönemde gizlilik kültürü üzerine bina edilmiş ve etkinlik ve demokratik denetim açısından sorunlu bir görünüm ihtiva eden kamu yönetimlerinin şeffaflık yönünde dönüşüm talepleri artık daha güçlü şekilde dile getirilmektedir. İyi yönetiminin temel bileşeni haline gelen şeffaflık, bir ülkenin kamu yönetiminin kalite göstergesi haline gelmiştir. Şeffaflığa dayalı yönetim uygulamaları vatandaşın kamu politikaları ile devlete olan güvenini arttırıcı ve aynı zamanda kamu kurumlarının sorumluluk bilincini güçlendirici etkiye sahiptir. Sahip olduğu olumlu çıktıların sonucu olarak şeffaflık, dönüşen kamu yönetimlerinin öncelikli hedeflerdendir. Bu bağlamda çalışmamız kamu yönetiminde nasıl bir şeffaflık dönüşümü yaşandığını ele almaktadır. Çalışmada doküman analiz yapılacaktır. Türkiye'deki şeffaflık mevzuatına ilişkin resmi belgeler, Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu raporları ile Avrupa Konseyi'nin şeffaflık ve bilgi edinme hakkı ile ilgili karar ve raporları incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Kamu Yönetimi, Gizlilik, Şeffaflık, Bilgi edinme Hakkı, Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu

[152] Kocaeli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi.

CİNSİYETE DAYALI KUZNETS EĞRİSİ: TÜRKİYE'DE KADIN İŞ GÜCÜ KATILIM ORANININ YÜKSELMEMESİNİN NEDENLERİ

Elifnur Uysal[153]
İdil Göksel[154]

Özet

Türkiye'de kadın iş gücü katılım oranının uzun zamandır devamlı olarak gerilemesinin nedenlerinden biri de şehirde yaşayan kadınların eğitim seviyesinin yetersiz olması. Cinsiyete Dayalı Kuznets Eğrisi, sanayileşme döneminin başında kadın iş gücü katılım oranının düştüğünü, ancak kişi başına düşen gelir miktarı arttıkça, söz konusu oranın yükselerek, U şeklinde bir eğri çizdiğini savunur. Diğer ülkelerle karşılaştırıldığında, Türkiye'nin Cinsiyete Dayalı Kuznets Eğrisindeki dönüm noktasına geç kaldığı görülüyor. Bu makale, Türk kadınlarının büyük kısmının hâlâ ilkokul mezunu olduğunu göz önüne alarak, söz konusu gecikmenin temel nedenlerinden birinin eğitim olduğunu ileri sürüyor. Eğitimin şehirli ve eğitim seviyesi düşük kadınların iş gücüne katılmaya karar verme sürecindeki etkisi üç nedene dayanıyor. İlk olarak, söz konusu kadınların çalışmayı göze almaları için gereken asgari ücretin, diğer bir deyişle rezervasyon ücretlerinin bir hayli yüksek olduğunu, ancak piyasanın onlara beklediklerinden çok daha düşük ücretler sunduğunu gözlemliyoruz. İkincisi, bu kategorideki kadınlar, düşük eğitim seviyeleri nedeniyle genellikle kayıt dışı sektörde iş buluyor ve sonunda Düşük Katılım Tuzağına yakalanıyorlar. Son olarak; muhafazakâr, kültürel normlar da söz konusu kadınların çalışmasını engelliyor.

Anahtar Sözcükler: kadın iş gücü katılım oranı, Cinsiyete Dayalı Kuznets Eğrisi, eğitim, rezervasyon ücreti, düşük katılım tuzağı

[153] İzmir Ekonomi Üniversitesi, Lisans öğrencisi.
[154] İzmir Ekonomi Üniversitesi, Ekonomi Bölümü.

KAYSERİ SİYASETİNDE BİR ULEMA: KIZIKLI HACI KASIM EFENDİ

Arş. Gör. Yakup YILMAZ[155]

Özet

1908 yılında Kanun-i Esasi'nin yeniden yürürlüğe girmesiyle ve Sultan II Abdülhamit tarafından Meclis-i Mebusan için seçim kararı almasından sonra Türk siyasi hayatı yeni bir ivme kazandı. Gerçek anlamda ilk mebus seçimlerinin yapıldığı bu intihapta Kayseri'den Hacı Kasım Efendi de Meclis-i Mebusan'ın yolunu tuttu. Kayseri'de sevilen ve âlim kişiliği ile bilinen Hacı Kasım Efendi bu şekilde siyasi hayata adımını attı. Bu vazifesinde bir hayli aktif olan ve sık sık mecliste söz alan Hacı Kasım Efendi 31 Mart Vak'asında da devletin salahiyeti için isyancılara telkinlerde bulundu.

Bir dönem verimli bir şekilde icra ettiği mebusluğunun ardından Kayseri'ye dönen Hacı Kasım Efendi'yi Millî Mücadele Döneminde Müdafaa-i Milli Hukuk Cemiyeti'ne destek vermesiyle görebiliyoruz. Bu desteğini 1919'da Mustafa Kemal ve arkadaşlarının Kayseri'ye ziyareti üzerine onları karşılayan ekipte bulunmasıyla da anlayabilmekteyiz. Ayrıca Kayseri'de siyasetin gelişmesinde ve Milli Mücadele'nin şehirde yayılıp benimsenmesinde âlim ve sevilen kişiliğiyle hatırı sayılır bir etkisinin olduğu da görülebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kızıklı Hacı Kasım Efendi, Kayseri, Meclis-i Mebusan, Milli Mücadele Dönemi

[155] Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi.

KAYSERİ'NİN MİLLİ MÜCADELE'YE İŞTİRAKİ

Arş. Gör. Yakup YILMAZ[156]

Özet

Birinci Dünya Savaşı'nın akabinde yenik ve başkenti işgal edilmiş bir Osmanlı Devleti içerisinde sosyal, iktisadi ve psikolojik problemler yaşanmaktaydı. Halk yılgın, psikolojisi bozuk ve iaşe sıkıntısı çekmekteydi. Sonrasında özellikle İzmir'in de işgal edilmesi iyiden iyiye ülke içerisinde yeni çözümlerin aranmasına neden olmuştu. 1919'da Mustafa Kemal Paşa önderliğinde başlayan Milli Mücadele hareketi halkın önemsediği meselelere çözümler sunmaktaydı. Bunlar üzerine son Osmanlı meclisinsin feshedilmesiyle de halk Heyet-i Temsiliye'yi daha fazla desteklemeye başladı.

Kayseri şehri bu yıllarda işgal edilmemişse de çevresinde bulunan göç dalgaları ve işgallerden etkilenmiş ve çevre illerin yükünü paylaşmıştı. Milli Mücadelede ortaya koyduğu destek ile hem Sivas Kongresi'ne katılmış hem de Sivas Kongresi kararlarını Kayseri'de halka duyurmuş ve Kayseri'de tatbikini gerçekleştirmişti. Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin Kayseri şubesi açılmış ve kurucu meclis hüviyetindeki ilk Büyük Millet Meclisi'ne beş mebus seçilip gönderilmişti. Sonrasında Osmanlı Meclisi için seçilmiş olan iki mebusu da olağanüstü yetkilerle donatılmış bu meclise katılmıştı. Kayseri, Milli Mücadele Döneminde etrafındaki işgal bölgelerine can suyu olmuş, mücadelelerini desteklemiş ve Milli Mücadele yolunda oluşturulan Heyet-i Temsiliye'ye halk olarak tam destek sağlamıştı.

Anahtar Kelimeler: Kayseri, Milli Mücadele, Sivas Kongresi, Temsil Heyeti, Büyük Millet Meclisi

[156] Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi.

THE DOG AND THE WOLF: PSYCHOLOGY OF INDEPENDENCE OR SLAVERY THROUGH TWO FABLES

Assoc. Prof. Dr. Vedi AŞKAROĞLU[157]

Abstract

There are three layers of history: (1) one person's own personal history; (2) a country or a nation's history; and (3) general history of mankind. All these layers have their own characteristic flows through time, and each possesses various relational dynamics in the course of emergence as realities. Yet, despite great differences in terms of the factors shaping events, all these types have a common characteristic: they are shaped and determined according to the clash between at least two types of powers. A person's history is shaped according to his relationship with other individuals and society and its norms inflicted upon him. The result is a fight between his free will and the dictates of norms and others, which, in the end, turns into his fate. Similarly, a country's well-being, prosperity or fate depends on the quality of the relationship with the other countries. Power is the determining factor in this formation. General history, likewise, is the balance of powers playing a part in the arena of humanity. Depending on the success of power manipulation and decisions of persons, countries and others, a person, a country, or a nation can become the master of others or just their slave. They have to make a choice between becoming independent despite all the hardships they are likely to encounter or accepting help from other nations and turn into dependent slaves. Loss of independence means loss of cultural entities and idendities.

In this presentation, the psychology of enslavement will be dealt with on the basis of two stories told about a wolf, a dog and men.

Key words: Culture, Identity, Slavery, Master, Psychology

[157] Ardahan University, İBEF.

NIGHTMARE ROOTED IN THE SUBCONSCIOUS: DOSTOEVSKY'S MEMOIRS FROM THE HOUSE OF THE DEAD AND CONRAD'S HEART OF DARKNESS

Assoc. Prof. Dr. Vedi AŞKAROĞLU[158]

Abstract

Many authors have, so far, attempted to shed light upon human nature, which is directly related many disciplines such as Psychology, Sociology, Politics, Education and Literature. Two such authors are Fyodor Mihayloviç Dostoevski and Joseph Conrad, who choose isolated settings suitable for the emergence of basic human drives in their novels.

Memoirs From the House of the Dead by Dostoesvski and *Heart of Darkness* by Conrad share many similarities in terms of depiction of the scenery. The use of space in both novels and the choice of words have much in common and there are striking words which can be associated with a nightmare akin to the concept of hell. These are mainly related to the subconscious and the feeling of astonishment and fear. The descent into primitive savagery is linked to the breakdown of an inner spiritual code. The exercise of absolute power over the others makes the torturer a complete despot. The wish to dominate is a fundamental driving force of the human personality, mostly rooted in the subconscience. The understanding of human psychology by Goryanchikov in Omsk forms a true basis on which real massacres in history can be explained. Both works explore the bestial side of mankind as a barbaric being. Greed, an irresistable lust to exercise power over the weaker beings and a deep urge to prove one's existence through animalistic, barbaric behaviour are the main common features of human subconscious in both works. In this presentation, the main aim is to compare both novels in terms of pirimitive human nature.

Key words: Memoirs From the House of the Dead, Heart of Darkness, Human Nature, Primitivity, Savagery

[158] Ardahan University, İBEF.

AHISKA TÜRKLERİNDE AİLE KÜLTÜRÜ

Dr.Öğr. Üyesi Halida Devrişeva[159]

Özet

Osmanlı döneminde iki yüz elli seneye yakın Çıldır eyaletinin merkezi olan Ahıska bölgesi, 1829 yılında Osmanlı Rus savaşından sonra yapılan Edirne antlaşması gereği Rus Çarlığında verilmişti. Bu bölgede yaşayan yüz bine yakın Ahıska Türkü Rus idaresine girip senelerce baskı ve zülüm çekmişlerdi. 1994 yılında İkinci dünya savaşında Rus lideri Stalinin Kafkasya sınırında yaşayan tüm halkları sürgüne tabi tutmuştu. Ahıska Türklerinin kaderi de o sürgünde çizilmişti. Orta Asya'ya sürülen Ahıskalılar, Kazakistan, Kırgızistan ve Özbekistan'a yerleştirilmiştir.

Ahıska Türkleri yıllar boyu anavatan topraklarından hep uzak kalmışlardı. Tam yetmiş beş sene vatan hasretini çekerek ülkeden ülkeye sürgün etmeye mecbur bırakılmışlardır. Ancak, Ahıska Türkleri hiçbir zaman atalarına ait kültür, dil, din, örf ve adetlerine unutmamış ve ihanet etmemişlerdi. Namusu ve şerefi ile sürgün edildikleri tüm ülkelerde anın teriyle çalışır ekmeklerini taştan çıkarmışlardı.

Bununla beraber, Ahıska Türkleri sürgünden günümüze kadar yaşadıkları o acı dolu günleri unutmamış ve tüm yaşadıklarının ağırlığı onları terk etmemiştir. Bu nedenle Ahıskalılar birbirine daima kenetlenmiş bir şekilde yaşar, ailelerinden uzak ev kurmazlar. Anne babalar istisnasız çocukların birisi ile kalmaktadırlar. Ayrıca, Ahıskalılarda akraba ilişkileri de çok güçlüdür.

Anahtar Kelime: Ahıska, Ahıska Türkleri, Sürgün, Aile.

[159] Pamukkale Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

KOHLBERG'İN BİLİŞSEL AHLAK GELİŞİMİ VE DİNLERİN HEDEFLEDİĞİ İDEAL İNSAN

Dr.Öğr. Üyesi Hülya ÇETİN[160]

Özet

Ahlak, tarih boyunca her hangi bir dini ve ahlaki inancı olanlar kadar, bir inancı olmayanlar arasında da var olagelmiştir. Ahlak,belirli bir topluluğun değer yargıları, normları, ilkeleri ya da topluluk içinde yaşayan kişilerin uymak zorunda olduğu tutum, davranış ve kurallar bütünü olarak tanımlanabilir.

Kohlberg'in ahlak gelişim teorisi, uluslararası düzeyde kabul gören ve pek çok çalışmaya temel teşkil eden bir teoridir. Kohlberg kuramını evrelere ayırarak anlatmaya çalışmıştır. Kohlberg, insanların altı ahlaki yargı evresi geçirdiklerini belirtmiştir. Altı yargı evresini de, üç düzey içinde ele almıştır. Kohlberg'e göre, bütün kültürdeki insanlar adalet, eşitlik, sevgi, saygı, otorite gibi aynı temel ahlaki kavramları kullanmaktadırlar. Ayrıca bütün bireyler, kültür farklılığına bakılmaksızın, bu kavramlara bağlı olarak ve aynı düzen içinde akıl yürütme evrelerinden geçerler. Bireyler arasındaki farklılık, yalnızca evreleri ne hızda geçtikleri ve nereye kadar ilerledikleri açısından ortaya çıkmaktadır.

Öte yandan dinlerde, gerek kişilere kendi yaratılışlarına uygun olan ahlaki prensipleri sunması, gerekse kişileri bu prensiplere uygun davranmaya sevk etmesi bakımından güçlü bir motivasyon kaynağı kabul edilerek hedeflenen bir ideal insan ortaya çıkarılmaya çalışılmaktadır.

Kohlberg'in sunduğu ahlak gelişim teorisi ve ahlak eğitim modeli, bireyin gelişimi açısından dikkate alınarak; bireyin içerisinde bulunduğu kritik dönemi iyi tespit ederek dinlerin hedeflediği ideal insan olmasına katkı sağlayabilir. Monoteist dinlerde, ahlak kurallarının çoğu Tanrı tarafından belirlenmektedir. Tanrı'ya inanan insan, Onun, insanlara neyin 'iyi' neyin 'kötü' olduğunu bildirdiğini kabul etmektedir. Milli dinlerde ise durum, monoteist dinlerden veya ahlak kurallarını akıl, sezgi ya da duygudan türeten ahlak sistemlerinden biraz farklıdır. Çünkü, örneğin, insan kaynaklı bir dinde kuralları belirleyen bir Tanrı yoktur. Fakat din kurucusu olan insanın, bahsi geçen yöntemlerden birini veya birkaçını kullanarak türettiği ahlak kuralları, o dinin bağlıları tarafından tartışmasız kabul edilmekte ve sanki Tanrı'nın koyduğu kurallarmış gibi algılanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kohlberg, Din, Eğitim, Ahlak, İnsan.

[160] Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Eğitimi Bölümü.

İŞ-AİLE VE AİLE-İŞ ÇATIŞMALARININ BANKA ÇALIŞANLARININ İŞ TATMİNLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Doç.Dr. Zübeyir BAĞCI [161]
Dr.Öğr. Üyesi İbrahim AKSEL [162]

Özet

Bu çalışmanın amacı banka çalışanlarının yaşadığı iş-aile ve aile iş çatışmalarının iş tatminleri üzerindeki etkisini incelemektir. Bu amaçla özel bir bankanın çalışanları arasından kolayda örnekleme yöntemine göre seçilmiş 110 katılımcı üzerinde bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama tekniği olarak anketten yararlanılmıştır. Bu çalışmada iş-aile/aile-iş çatışmasını ölçmek için Netenmeyer ve arkadaşları (1996) tarafından geliştirilen, Efeoğlu (2006) tarafından Türkçe'ye uyarlanan ölçek kullanılmıştır. Diğer yandan katılımcıların iş tatminleri ise Brown ve Peterson'ın (1994) tarafından geliştirilen ölçek ile ölçülmüştür. Elde edilen veriler ilgili istatistiksel analizler (tanımlayıcı istatistikler, korelasyon ve regresyon analizleri) kullanılarak analiz edilmiştir. Yapılan regresyon analizi sonucunda iş-aile/aile-iş çatışmasının iş tatmini üzerinde negatif yönlü ve anlamlı bir etkiye sahip olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş-Aile Çatışması, Aile-İş Çatışması, İş Tatmini, Banka Çalışanları

[161] Pamukkale Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi.
[162] Pamukkale Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi.

İŞ TATMİNİ İLE ÖRGÜTSEL SİNİZM ARASINDAKİ İLİŞKİ: HİZMET SEKTÖRÜNDE BİR ARAŞTIRMA

Doç. Dr. Zübeyir BAĞCI [163]
Dr.Öğr. Üyesi İbrahim AKSEL [164]

Özet

Bu çalışmanın amacı çalışanların iş tatminleri ile onların örgütsel sinizm düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Veriler hizmet sektöründe faaliyet gösteren çeşitli işletmelerdeki çalışanlar arasından seçilmiş 176 kişiden toplanmıştır. Veri toplama tekniği olarak anket kullanılmıştır. Örgütsel sinizmin ölçümünde Brandes (1997) tarafından geliştirilen ve Erdost, (2007) tarafından geçerlik ve güvenilirliği test edilen ölçek kullanılmıştır. İş tatmini ise Brown ve Peterson (1994) tarafından geliştirilen ölçek ile ölçülmüştür. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler (ortalama, standart sapma) ile regresyon analizinden yararlanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda iş tatmini ile örgütsel sinizm alt boyutları (bilişsel sinizm, duyuşsal sinizm ve davranışsal sinizm) arasında negatif yönde orta düzeyde bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca iş tatmininin örgütsel sinizmin önemli bir yordayıcısı olduğu gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş Tatmini, Bilişsel Sinizm, Duyuşsal Sinizm, Davranışsal Sinizm

[163] Pamukkale Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi.
[164] Pamukkale Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi.

SOSYAL MEDYANIN KULLANICILAR ÜZERİNDE SİYASİ BİLİNÇ OLUŞTURMA ETKİSİ

Rebwar Marif Salih*

Özet

İnsanlık tarihi boyunca hep var olan iletişim günümüzde yeni bir boyut kazanmıştır. Hızla değişen teknoloji, giderek artan istek ve ihtiyaçlar birtakım iletişim araçlarının gelişmesini sağlamıştır. Nitekim iletişim teknolojilerinin büyük bir gelişim gösterdiği 21. yüzyılda, yeni ve etkili iletişim araçlarından biri de sosyal paylaşım ağlarıdır. Bu ağlar insanlara, etkileşim, paylaşım ve tartışmanın esas olduğu, bireyi merkeze alan bir ortam sunmaktadır. Her geçen gün artan kullanıcı sayısıyla sosyal medya, günlük hayatın odak noktası haline gelmiştir. Bu yönüyle sosyal medyanın, hayatın tüm alanlarına temas eden köklü bir değişime yol açtığı; toplumların sosyal, kültürel ve ekonomik yapıları üzerinde doğrudan etkili sonuçlar doğurduğu gözlemlenmektedir. Bu değişimlerin etkisi sadece fertler ve toplumlar üzerinde değil, zamansal ve mekânsal sınırları aşarak küresel düzeyde de hissedilmektedir.

Bu bilgilerden hareketle bu araştırma, birer Web-2.0 uygulaması ve sosyal medya mecrası olarak Twitter, Facebook ve Youtube'un, bireyin siyasal reaksiyonlarına ilişkin potansiyellerine odaklanacak ve sosyal medyanın siyasi bilinç üzerindeki etkisini ele alacaktır. Çalışmada, sosyal medyanın kamuoyu yaratma gücünün geleneksel medyadan daha fazla olduğu varsayımından hareket edilmektedir. Bu çerçevede araştırma, lisansüstü eğitimi alan üniversite öğrencisi sosyal medya kullanıcılarının, sosyal medya kullanma pratiklerini, alışkanlıklarını ve bu alışkanlıklarının kendilerini politik anlamda ne düzeyde etkilediğini ortaya koyabilmeyi amaçlamaktadır. Bu amaç kapsamında Irak-Erbil Selahaddin Üniversitesi'nde lisans ve lisansüstü eğitimi alan, aktif sosyal medya kullanıcıları arasından 400 kişi seçilip anket uygulanmıştır. Anketten elde edilen verilerle nitel bir analiz gerçekleştirilmiştir. Bu analiz sonucunda, sosyal medyanın öğrenciler üzerinde siyasal tutum ve davranışların biçimlenmesinde doğrudan etkili olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Irak, Sosyal medya, Siyasi bilinç, Sosyal ağların etkisi.

* Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Radyo, Televizyon ve Sinema Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi.

TÜRKİYE EKONOMİSİNİN MAKROEKONOMİK DEĞİŞKENLERİ ÜZERİNE YAPISAL KIRILMALI VE MEVSİMSEL BİRİM KÖK ANALİZİ

Dr.Öğr. Üyesi H. Gonca DİLER[165]

Özet

Türkiye ekonomisine ait verilerin ekonometrik analizinin yapılması ülkede uygulanacak iktisat politikalarına da yön verilmesi açısından önemlidir. Makroekonomik değişkenlerin incelenmesinde kullanılacak ekonometrik yöntemlerin uygulanabilmesi için değişkenlerin birim kök analizlerinin yapılması gerekir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye ekonomisine ait makroekonomik değişkenlerin birim kök özelliklerinin incelenmesidir. Geleneksel birim kök testleri, uygulanacak ekonometrik analizleri belirlemede öncelikli olsa da bir ülkenin uzun dönemli makroekonomik verileri hakkında ülkede yaşanan ekonomik, sosyal ve siyasal olayların etkisini ortaya koymada yetersiz kalmaktadır. Ülke gündemini oluşturan konuların etkisinin ekonometrik analizi yapılırken yapısal kırılmaları dikkate alan birim kök testlerinin kullanılması gerekmektedir. Bu amaçla, 1994-2017 dönemi Türkiye ekonomisine ait GSYİH, M2, rezerv para, TÜFE, ÜFE, TEFE, sanayi üretim endeksi, kamu harcamaları, kamu gelirleri, ihracat ve ithalat değişkenlerinin üç aylık verilerinin geleneksel, yapısal ve mevsimsel birim kök analizi yapılmıştır. Çalışmada Augmented Dickey Fuller (ADF) ve Phillips-Perron (PP) geleneksel birim kök testleri, Zivot-Andrews (ZA) yapısal kırılmalı birim kök testi ve HEGY mevsimsel birim kök testi kullanılmıştır. Geleneksel birim kök testleri; GSYİH, M2, rezerv para ve TEFE değişkenlerini ortak olarak düzey ve trend'de durağan, ihracat, ithalat, kamu harcamaları, kamu gelirleri, sanayi üretim endeksi, TÜFE değişkenlerinin ise durağan olmadığını ortaya koyarken, ÜFE değişkenini ADF testi durağan değil, PP testi ise durağan kabul etmiştir. Zivot-Andrews birim kök testi; GSYİH, M2, rezerv para, ihracat ve ithalat değişkenlerinin durağan olduğunu, kamu harcamaları, kamu gelirleri, sanayi üretim endeksi, TEFE ve TÜFE değişkenleri için yapısal kırılmanın olduğunu tespit etmiştir. Zivot-Andrews'e göre yapısal kırılmanın etkili olduğu dönem, 1998(II) – 2007(I) arasındadır. HEGY testi ise çalışmadaki tüm değişkenlerin belirtilen dönem içindeki verilerinin durağan olmadığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapısal kırılma, Mevsimsel birim kök analizi, Zivot-Andrews Testi, HEGY testi

[165] Afyon Kocatepe Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi.

KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK KAVRAMININ KARLILIK İLE İLİŞKİSİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA: BİST-100 ÖRNEĞİ

Dr. Öğretim Üyesi Yusuf GÖR[166]
Dr. Öğretim Üyesi Bilgehan Tekin[167]

Özet

Günümüzde bilgi ve iletişim alanlarındaki yaşanan hızlı gelişmelerin ve değişimlerin etkisi ile birlikte küreselleşen dünya, şirketleri bir açık sistem olarak toplumun ihtiyaçlarını ve taleplerini dikkate almaya ve çevreye hizmet etme anlayışını benimsemeye zorlamaktadır. Kurumsal sosyal sorumluluk (KSS), AB komisyonu tanımıyla, kısaca şirketlerin toplum üzerindeki etkilerinden dolayı sorumluluk almalarını ifade eder. Şirketler kanunlara uygun olarak, sosyal ve çevresel unsurları, etik değerleri, tüketici ve insan hakları sorunlarını iş stratejilerine ve operasyonlarına dahil ederek sosyal sorumluluklarını yerine getirebilirler. Bununla birlikte son yıllarda şirketlerin sosyal sorumluluk alanında yaptıkları faaliyetler giderek yaygınlaşmaktadır. Ancak sosyal sorumluluk adına yapılan faaliyetlerin şirketlerin ve toplumun beklentilerini ne düzeyde gerçekleştirdikleri net değildir. Bu çalışmada şirketlerin sosyal sorumluluk amacıyla gerçekleştirdikleri faaliyetleri neticesinde hasılatının ve karının artması beklentisinin gerçekleşip gerçekleşmediği incelenmektedir. Bu doğrultuda BİST-100 Endeksinde 2009-2016 yılları arası yer alan şirketlerin mali tabloları incelenip regresyon analizi ile sosyal sorumluluk faaliyetlerinin şirketlere yaptıkları etkiler araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal Sosyal Sorumluluk, Aktif Karlılığı, Özsermaye Karlılığı, Net Kar

[166] Çankırı Karatekin Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi.
[167] Çankırı Karatekin Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi.

PAYLAŞIM EKONOMİSİNİN ULAŞIM SEKTÖRÜNE YANSIMALARI: UBER ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Nermin KİŞİ [168]

Özet

Tüm dünyada yaşanan teknolojik dönüşüm süreci işletmeleri geleneksel iş modellerinden uzaklaştırıp yenilikçi iş modellerine yöneltmiştir. Günümüzde gittikçe yaygınlaşan bu iş modellerinden biri paylaşım ekonomisidir. Paylaşım ekonomisi, bir ürün veya hizmetin sahibi tarafından kullanılmadığı zamanlarda, ihtiyacı olan başka birine sunulması temelli bir alışveriş düzenidir. Bu model, bir yandan atıl durumdaki kaynakları ekonomiye kazandırırken, diğer yandan bireysel anlamda tasarruf yapmaya olanak sağlamaktadır. Özellikle konaklama, ulaşım, profesyonel hizmetler, mal alımı-satımı ve kiralanması gibi alanlarda paylaşım ekonomisi iş modelini benimseyen şirketlerin sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu araştırmada öncelikle paylaşım ekonomisinin ortaya çıkışı, gelişimi ve iş dünyasından başlıca girişimcilik örneklerine yer verilmiştir. Ardından bu yenilikçi iş modeli, son zamanlarda ulaşım sektöründe yankı uyandıran Uber örneğiyle tepkiler ve eleştiriler ışığında değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Paylaşım ekonomisi, girişimcilik, rekabet, ulaşım sektörü

[168] Bülent Ecevit Üniversitesi, Çaycuma Meslek Yüksekokulu.

HİSSE SENEDİNE YATIRIM YAPARKEN FİNANSAL ANALİZ İLE TEKNİK ANALİZ YÖNTEMLERİNİN BİRLİKTE KULLANILMASININ ÖNEMİ VE BİST'DE BİR UYGULAMA

Dr. Öğr. Üyesi S. Öznur SAKINÇ[169]

Özet

Hisse senedine yatırım yapmak isteyen yatırımcıların yatırımlarını doğru yönlendirmek borsanın gelişimi için büyük önem taşımaktadır. Doğru yönlendirme yapılabilmesi için iki soruya cevap aranır. İlk önce hangi şirketin hisse senedine sorusuna cevap aranmalıdır. Seçim yapıldıktan sonra yatırım ne zaman yapılmalı sorusu gündeme gelmektedir. Bu sorulara cevap bulunulabilmesi için şirketlerle ilgili çeşitli mali bilgilere ve teknik analiz ile ilgili grafiklere ihtiyaç duyulmaktadır. Önceden sadece yatırım uzmanlarının ulaşabildiği bu bilgilere gelişen teknoloji ve bilgi ağı sayesinde ihtiyaç duyan herkes kolayca ulaşabilmektedir. Borsalarda yatırım yaparken en önemli faktör zamandır. Doğru zamanlama yatırımcıya getiri açısından hem alım hem de satım sırasında önemli avantajlar sağlamaktadır. Küreselleşmenin getirmiş olduğu avantajlardan biri de uluslararası yatırım yapma imkanıdır. Böylece yatırımcı açısından seçenekler çoğalmaktadır. Bu noktada yapılacak analizlerin önemi ortaya çıkmaktadır. Yatırımcı yatırım yapacağı ülkeyi seçtikten sonra hangi şirket veya şirketlere yatırım yapacağına karar vermelidir. Şirket seçerken yatırımcının elinde analize en uygun kaynaklar şirketin mali tablolarıdır. Mali tablolar değerlendirilirken finansal analizden yararlanılır. Şirket seçimi kadar önemli olan diğer konu zamanlamadır. Zamanlama konusunda teknik analiz kullanılır. Bu iki analiz birbirinden bağımsız kullanıldığında risk faktörü artacaktır. Hem risk faktörünü azaltmak hem de yatırımdan beklenen getiriyi maksimuma çıkarmak için finansal ve teknik analizin birlikte kullanılması faydalı olacaktır. Bu çalışmada Borsa İstanbul (BİST)'de seçilen beyaz eşya sektöründeki şirketlerin beş mali tablo döneminde finansal ve teknik analizinin birlikte kullanılmasının sonuçları incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Finansal Analiz, Teknik Analiz, Hisse Senedine Yatırım Kararı

[169] Hitit Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu.

DISEMBODIED MASSES, SUFFERING SPIRITS; THE UNBEARABLE WEIGHTINESS OF THE "BEING" IN NEW TURKISH FILMS

Prof.Dr. Hülya ÖNAL[170]

Abstract

As a consequence of the economic, cultural, social and mental transformation in Western modernization, existentialism became a well-known and significant philosophical movement that placed the individual "subject" at its centre. As a source of inspiration for the modern cinema, existentialism provided a base for the triangulation of the relation between modern narration and space, time and body. As Turkish directors generally possessed totally contrasting/opposing perceptions of these concepts, they tended to maintain a distance between the modern cinematographic narration and their film making style, although some of them used the key concepts of emancipation, alienation and loneliness of the "subject" in some films, especially in the years following the 1980 military coup. But, since modernization had not been experienced as an organic process in Turkey and the dominant power of collective consciousness disallows the emergence of "subject", these films had no great impact on either the audience or the Turkish film industry.

From the Ottoman era to the present day, like an aching hollow tooth which looks unblemished, what has appeared to be Turkish Modernity actually has little substance and is problematic for both Islamic and secular intellectuals. The aim of this work is to conduct a survey of the Neo Islamic films which explore the suffering spirits of these two groups: Islamic intellectuals are wedged between living as part of a disembodied mass under the premises of Islamic Philosophy (Sufism) and necessarily being a prominent "subject" as a result of belonging to the new Islamic bourgeoisie; and secular intellectuals utilize Islamic symbols and philosophy both as an inspiration for their film language and to find the answers to their existential questions and pains.

Key Words: Turkish film industry, modern cinema, alienation and loneliness, modernization,

[170] Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.

TÜRK SİNEMASI'NDA CELLADINA AŞIK OLAN KADINLAR

Prof.Dr. Hülya ÖNAL[171]

Özet

Tüm dünyada şiddeti engellemek üzere uygulamaya koyulan hukuki yaptırımlar, ahlaki ve dini normlara rağmen yazık ki şiddet, halen en temel evrensel insanlık sorunları arasındadır. Şiddet algısı kültürlere ve ülke politikalarına göre farklılık gösterse de, toplum güvenliği için bir tehtid oluşturması nedeniyle sosyal bilimlerin en geniş çalışma alanlarından birini oluşturur. Bu çalışma da şiddet kavramı, özellikle Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddet üzerinden ele alınacaktır. Gerek ulusal gerekse uluslararası kadına yönelik şiddetin nedenlerini ortaya koyan çalışmaların sonuçlarını bir araya getirdiğimizde, aslında sorunun temel nedeninin, eril gücün kadını kendi özel mülkiyet alanı içinde görmesinden kaynaklandığı sonucunu çıkarabiliriz. Bu noktadan hareketle ülkemizde kadının çoğunlukla kendisine uygulanan şiddeti sessizce kabullenerek kendisinin erkeğin özel mülkü olma fikrini pekiştirmesi olduğunu söyleyebiliriz. Popüer Türk sineması, hem mevcut toplumsal gerçekliği yansıtması hem de şiddetin meşrulaştırılmasında rol oynaması bakımından önemlidir. Çalışma, bu temsillerin, Türkiye'deki sosyal ve politik gelişmelere paralel olarak değişen Türk sinemasının örnekleri aracılığıyla bu rolü nasıl oynadığı sorusunu cevaplamaya çalışacakdır.

Anahtar Kelimeler: Türk sineması, kadın, celladına âşık olmak

[171] Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.

SİNEMA, TELEVİZYON VE EDEBİYAT İLİŞKİSİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Doç. Dr. Filiz ERDEMİR GÖZE [172]
Doç. Dr. Ülkü Ayşe OĞUZHAN BÖREKCİ [173]
Doç. Dr. Gülcan IŞIK [174]

Özet

Başlangıcından günümüze kadar Türk sineması ve televizyonu edebiyatı önemli bir başvuru kaynağı olarak kullanmıştır. Özellikle son dönemde sinema ve televizyon, eskisinden çok daha fazla edebiyat eserlerinden faydalanmaktadır. Bunun sonucu olarak da hikâyeden ve romandan uyarlanan filmler veya diziler, beyazperdeden ya da ekranlardan sıklıkla izleyicilere ulaşmaktadır. Yedinci sanat olarak adlandırılan sinemaya ve en etkili kitle iletişim aracı olarak kabul edilen televizyona göre daha eski olan edebiyat, özgün konu bulmakta sıkıntı çeken bu araçlara senaryo konusunda kaynaklık etmektedir. Bu etkileşim neticesinde çok satan ve ilgi ile okunan birtakım edebi eserler, sinema ya da televizyona uyarlanmakta ve böylece kitabın okuyucu kitlesine bir de seyirci kitlesi eklenmektedir. Son dönemdeki gelişmeler göz önüne alındığında, bu uyarlama eserler üzerine yoğun tartışmaların yürütüldüğü dikkati çekmektedir. Nitekim bu yeniden üretimde edebi eserlerin aslına sadık kalınmaması, bu eserlerin popüler kültürün ve reytingin bir aracı haline getirilmeleri gibi birtakım hususlar tartışmaların ana eksenini oluşturmaktadır.

Bu bilgilerden hareketle çalışma, hem sinemanın hem de televizyonun sıklıkla edebiyat uyarlamalarına başvurmalarının nedenlerini ortaya koyabilmeyi, bu üç iletişim aracı arasında nasıl bir etkileşimin olduğunu açığa çıkarabilmeyi ve bu konudaki tartışmaların ana başlıklarını tespit etmeyi amaçlamaktadır. Bu amaç çerçevesinde, sinema ve televizyonda yer alan uyarlamalardan örnekler seçilmiş ve yazılı basında bu örneklerle ilgili haberler taranmıştır. Seçilen haberler analiz edilerek bu konudaki tartışmaların ana başlıkları oluşturulmuştur. Analiz sonrasında, özgün senaryo sıkıntısı çeken sinema ve televizyonun edebiyattan yararlandığı, edebi eserleri popüler kültürün bir unsuru haline getirdikleri, edebiyatın okur kitlesine ortak oldukları ve bunların yanı sıra edebiyatın da sinema ile televizyonun izleyicisini kendisine çekmeyi başardığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Edebiyat, Sinema, Televizyon, Uyarlama

[172] Gazi Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü.
[173] Gazi Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü.
[174] Gazi Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü.

YEREL YÖNETİM HİZMETLERİNE KADINSAL BAKIŞ

Dr.Öğr. Üyesi H. Burçin Henden Şolt[175]

Özet

Yerel yönetimler; kentlilerin istek ve taleplerini yerine getirme görevini sürdüren; demokrasi, yerinden yönetim ve katılım kavramlarıyla bütünleşmesi beklenen kamu tüzel kişilikleridir. Hem 5393 sayılı Belediye Kanunu, hem de Kentli Hakları Deklarasyonu kenti paylaşan insanlara çeşitli hizmetler sunulmasını öngörmektedir. Önemli olan kentsel hizmetlere erişim konusunda dengeli dağılımın yapılıp yapılamadığıdır. Kadın kentlilerin nüfusları oranında kentsel hizmet alamadığı bilinen bir gerçektir. Bu çalışma; kentsel hizmetleri kadın bakış açısı ile irdelemeyi amaçlamaktadır. Yasal açıdan kadına dair yerel yönetim görevleri ve Kentli Hakları Deklarasyonu'na göre kadınlara sunulması gereken hizmetlerin yorumlanması önemlidir. Toplumsal kültürlerin cinsiyet algısına yüklediği anlamlardan dolayı hizmetlere erişilebilirliği kısıtlanan kadınlar, kentlileşme sürecini erkeklere oranla daha yavaş yaşayabilmektedir. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği kavramının kentsel hizmetlere erişim açısından değerlendirilmesi sadece kadınların değil; ülkenin sorunu olarak görülmelidir. Kent planlama yaklaşımlarının kadınların toplumda değişen rollerine cevap vermesi gereklidir. Kent hizmetlerine güvenli erişilebilirlik, konforlu ve aktif bir yaşam için beklentileri karşılayacak stratejiler geliştirilmelidir.

Anahtar Sözcükler: Kent, Yerel Yönetim, Kent Planlama, Toplumsal Cinsiyet

[175] Bülent Ecevit Üniversitesi, Alaplı Meslek Yüksekokulu.

AYAKKABI SEKTÖRÜNDE VİTRİN ve MAĞAZA İÇİ TASARIMLARI ÜZERİNE TÜKETİCİ GÖRÜŞLERİ

Dr. Öğr. Ü. Selda Güzel ÖZTÜRK[176]
Arş. Gör. Hicret Zeynep SOFUOĞLU[177]
Kamil AHAT[178]

Özet

Tüketici alışkanlıkları, moda endüstrisinin gelişimi ve bu ürünlerin pazarlama stratejilerinin başarısında önemli bir araştırma alanıdır. Tasarım ve üretim endüstrisindeki teknolojinin hızla gelişmesi, sosyal medya ve kitle iletişim araçlarının moda ürünlerine kolay ulaşım sağlaması, rekabet ve pazarlama alanında yenilikçi ve ayırt edilebilir olma zorunluluğunu da beraberinde getirmektedir. Bu rekabet ve pazarlama sürecinde mağaza bazında kullanılabilecek en önemli alan, görsel algıya hitap eden vitrin tasarımlarıdır.

Moda sektörü ürünlerinden olan ayakkabıların sergilendiği vitrinlerin tasarımları, tüketici kararları üzerinde etkili olabilecek önemli unsurlardan biri olarak değerlendirilebilmektedir. Vitrin tasarımları, mağaza içerisinde yer alan koleksiyonlara ait ürünler hakkında tüketiciyi bilgilendiren ilk görsel temas alanıdır ve alışveriş yapma eğilimi olmayan bireylerin de dikkatini çekerek mağazaya girmeleri yönünde bir davranış göstermeleri noktasında etkilidir. Bununla birlikte mağaza içi düzenlemelerin de bireylerin alışveriş tercihlerinde etkisi olduğu bilinmektedir. Birçok üretici firma, pazarlama başarılarını yükseltmek için hem vitrin hem de mağaza içi tasarımına özel bütçe ayırmaktadır. Bu çalışmada, ayakkabı mağazalarının hem vitrin hem de mağaza içi tasarımlarına yönelik tüketici görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda geliştirilen anket formu kullanılarak elde edilen veriler, SPSS paket programına aktarılmış, sonuçlar tablolar halinde verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ayakkabı, vitrin tasarımı, mağaza içi tasarım, tüketici

[176] Selçuk Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi.
[177] Selçuk Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi.
[178] Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Öğrencisi.

ÇİZGİ ROMANDAN BEYAZ PERDEYE CENNET CEHENNEM KAVRAMI ÜZERİNE BİR İNCELEME: CONSTANTINE ÖRNEĞİ

Dr.Öğr. Üyesi Onur AKYOL[179]
Şehmuz GÜLER[180]

Özet

Dünya üzerinde kültürel kodlar ve inançlar üzerinde farklılıklar bulunmasına rağmen temelde bu dünyaya ait iyi ya da kötü gibi kavramları ayırt eden etmenler yer almaktadır. İyi ya da kötü kavramları bu dünyada davranışsal olacağı gibi ceza ya da ödül gibi kavramlarla da desteklenmektedir. Belki de tüm insanlık açısından ortaya konan ödül ve ya ceza kavramlarının en büyüğü ve en olası olanı ise 'Cennet ve Cehennem' kavramı olarak göze çarpmaktadır. 'Cennet ve Cehennem' kavramlarının çıkış noktası ilahi dinlerden önce yer alan tüm inançlarla birlikte bu ödül ve ceza kavramını boyutlandırmak olarak gösterilebilinir. Fakat içinde bulunduğumuz yaşam faktörleri ve günümüzü düşündüğümüzde bu kavramlarda bir tüketim algısı oluşturmaktadır. Günümüz toplumunda 'Cennet ve Cehennem' kavramı sadece insanların kendi bireysel inançlarında kalmamakta, bir üretim olarak popüler kültür içerisinde kendine yer bulmaktadır. 'Cennet ve Cehennem' için birçok edebi eserde farklı insanların yaratıcılığına kalan tasvirler mevcuttur. Bu çalışmada 'Cennet ve Cehennem' kavramlarını kullanarak popüler bir ürün olan 'Hellblazer' çizgi romanı ve hikâyesinde yer alan 'Constatine' karakterinin çizgi roman, sinema filmi, video oyunu ve televizyon dizisi çerçevesinde transmedya ürünü olarak sunulması içerik çözümlemesi yöntemi ile incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Cennet, Cehennem, Araf, Constatine

[179] İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü.
[180] İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Radyo TV ve Sinema Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi.

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN OTOMATİK DÜŞÜNCE VE DEPRESYON DÜZEYLERİNİN BAZI SOSYO-DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Arzu Yüksel[181]

Özet

Amaç: Bu çalışma üniversite öğrencilerinin olumsuz otomatik düşünce sıklıkları ve depresyon düzeylerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı olarak gerçekleştirilen araştırmanın evrenini, bir Üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü ve Sağlık Hizmetleri Bölümünde 2016-2017 öğretim yılında öğrenim gören 612 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmaya katılmayı kabul eden 497 öğrenci örneklemi oluşturmuştur. Evrenin %81.2'sine ulaşılmıştır. Veriler, "Kişisel Bilgi Formu", "Otomatik Düşünceler Ölçeği" ve "Beck Depresyon Ölçeği" ile toplanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 23 istatistiksel paket programıyla değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde yüzdelik dağılım, Kolmogorov-Smirnov, Kruskall Wallis Testi ve Mann Whitney U Testi kullanılmıştır.

Araştırmanın Etik Yönü: Araştırma ilgili Sağlık Bilimleri Fakültesinden yazılı izin ve Aksaray Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulundan onay alınarak yapılmıştır. Veri toplama araçları uygulanmadan önce, öğrencilere araştırmanın amacı ile ilgili açıklama yapılarak sözlü onamları alınmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması (20.11±1.64), %73.8'i kadın, %45.3'ü Anadolu Lisesi mezunudur. Anne (%46.9) ve babalarının (%34.8) eğitimleri ilkokul mezunu olup, %84.7 oranında anneleri ev hanımıdır. Öğrencilerin %64.6'sı bölümü isteyerek tercih etmekte ve %68'i herhangi bir sosyal aktivitesi bulunmamaktadır. Öğrencilerin okul başarılarını (%62.8) orta düzeyde gördükleri, ders çalışma alışkanlıklarında (%69.8) sınavlardan önce ders çalıştıkları ve kendilerine (%49.5) bazen güvendikleri saptanmıştır. Çalışmada; "Otomatik Düşünceler Ölçeği" toplam Cronbach alfa değeri .95 ve "Beck Depresyon Ölçeği" Cronbach alfa değeri .88 olarak bulunmuştur. Otomatik Düşünceler Ölçeği ile Beck Depresyon Ölçeği arasında pozitif yönde güçlü bir ilişki ($r = .636$, $p<0.05$) olduğu belirlenmiştir. Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin Otomatik Düşünceler Ölçeği genel puan ortalaması 58.42±20.94 (min:30, max:150) olarak ve Beck Depresyon Ölçeği genel puan ortalaması 13.43±9.29 (min:0, max:51) olarak saptanmıştır. Öğrencilerin; okudukları bölüm, sigara kullanma, problem çözme yeteneklerine güvenme durumu, anne ve baba tutumlarını algılama şekillerine göre Otomatik Düşünceler Ölçeği toplam ve Beck Depresyon Ölçeği toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmıştır ($p<0.05$). Öğrencilerin bölümü tercih etme, kronik hastalığa sahip olma, aile gelir düzeyini algılama şekillerine göre Beck Depresyon Ölçeği toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmıştır ($p<0.05$). Öğrencilerin, sınıf düzeyleri, mezun olunan lise, anne ve baba eğitimlerine göre Otomatik Düşünceler Ölçeği toplam ve Beck Depresyon Ölçeği toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p>0.05$).

Sonuç: Çalışmada Otomatik Düşünceler Ölçeği ile Beck Depresyon Ölçeği arasında pozitif yönde güçlü bir ilişki ($r = .636$, $p<0.05$) olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Otomatik düşünce, Depresyon, Üniversite öğrencisi, Hemşirelik öğrencisi.

[181] Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ÖZ ETKİLİLİK-YETERLİK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Arzu Yüksel[182]

Özet

Amaç: Öz-etkililik; bireyin, yaşamıyla ilgili olaylar üzerinde etkili olabilmesi için, gerekli olan etkinlikleri başlatabileceğine ve sonuç alabileceğine olan inancı olarak tanımlanmaktadır. Güçlü bir öz-etkililik inancı, başarı ve iyilik durumunu arttırır. Bu çalışma öğrenci hemşirelerin öz etkililik-yeterlik düzeylerini ve bunları etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı olarak gerçekleştirilen araştırmanın evrenini, bir Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde 2016-2017 öğretim yılında öğrenim gören 421 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmaya katılmayı kabul eden 335 öğrenci örneklemi oluşturmuştur. Evrenin %79.57'sine ulaşılmıştır. Veriler, "Kişisel Bilgi Formu" ve "Öz-Etkililik-Yeterlik Ölçeği" ile toplanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 23 istatistiksel paket programıyla değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde yüzdelik dağılım, t testi, tek yönlü varyans analizi, Kruskall Wallis Testi ve Mann Whitney U Testi kullanılmıştır.

Araştırmanın Etik Yönü: Araştırma ilgili Sağlık Bilimleri Fakültesinden yazılı izin ve Aksaray Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulundan onay alınarak yapılmıştır. Veri toplama araçları uygulanmadan önce, öğrencilere araştırmanın amacı ile ilgili açıklama yapılarak sözlü onamları alınmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması (20.81±1.69), %69.9'u kadın, %53.1'i Anadolu Lisesi mezunudur. Anne (%45.7) ve babalarının (%32.8) eğitimleri ilkokul mezunu olup, %82.1 oranında anneleri ev hanımıdır. Öğrencilerin %69.6'sı bölümü isteyerek tercih etmekte ve %64.5'inin herhangi bir sosyal aktivitesi bulunmamaktadır. Öğrencilerin okul başarılarını (%61.5) orta düzeyde gördükleri, ders çalışma alışkanlıklarında (%69) sınavlardan önce ders çalıştıkları, kendilerine (%53.4) bazen güvendikleri ve okul başarısı olarak (%57.9) kısmen başarılı gördükleri saptanmıştır. Ölçeğin toplam Cronbach alfa değeri .84 olarak bulunmuştur. Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin "Öz Etkilik-Yeterlik Ölçeği" genel puan ortalaması 80.42±12.82 (min:36, max:109) olarak saptanmıştır. Öğrencilerin; okul başarılarını değerlendirme, arkadaş ilişkilerini algılama, ders çalışma düzenleri, kendilerine güvenme, problem çözme yeteneklerine güvenme durumu, anne ve baba tutumlarını algılama şekillerine göre öz etkilik-yeterlik ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmıştır ($p<0.05$). Öğrencilerin bölümü tercih etme, sınıf düzeyleri, mezun olunan lise, anne ve baba eğitimlerine göre öz etkilik-yeterlik ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p>0.05$).

Sonuç: Çalışmada öğrencilerin öz etkilik-yeterlik ölçeği puan ortalaması orta düzeyde bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öz etkililik-yeterlik, Hemşirelik öğrencileri, Hemşirelik eğitimi.

[182] Aksaray Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü.

MİMAR RESSAMLARIMIZ; CİHAT BURAK, NURİ ABAÇ, RUZİN GERÇİN, EROL AKYAVAŞ*

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Sönmez[183]

Özet

Hegel'e göre "Mimarlık bütün sanatların anasıdır". *Leonardo da Vinci*, Michelangelo, *Raffaello*, Vasari gibi Rönesans sanatçıları, mimar, ressam, heykeltıraş, müzisyen hatta bilim insanı gibi birçok nitelikleri taşıdıkları bilinmektedir. Tarihi süreç içerisinde ekonomik, toplumsal, bilimsel gelişmeler, çeşitli disiplinler ve buna bağlı uzmanlık alanları oluşturmuştur. Uzmanlaşma kaçınılmaz, başarının ön koşulu olarak görülmüştür. Günümüzde ise, disiplinler arası bütüncül eğitim modelleri tartışılmaktadır. Amaçlanan disiplinlerin oluşturduğu kalıp düşünme ve davranış modellerine, yeni yaratıcı, geçişken bakış açıları kazandırmaktır. Güzel Sanatlar Fakülteleri bölümleri ortak Temel Sanat Eğitimi Programları, Sanat ve Tasarım, Güzel Sanatlar ve Mimarlık, Mimarlık ve Tasarım Fakülteleri, Mültimedya Programları, bu bakış açısı ve arayışlarının sonuçlarıdır. Picasso, Dali, Paul Klee, Kandinsky, Orson Welles Akira Kurosawa, Santiago Calatrava, Osman Hamdi Bey, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Abidin Dino, Mehmet Güleryüz, Jale Erzen, Zülfü Livaneli, Nuri Bilge Ceylan gibi sanatçılar, yalnızca sanatın bir alanında değil, diğer alanlarında da ürün veren, konuya örnek oluşturabilecek çok yönlü sanatçılardır.

Bu yazıda, Türkiye'nin yetiştirdiği mimarlık eğitim almış, çoğunlukla resim alanında ürün vermiş/veren mimar kökenli dört sanatçımızın hayatı ve eserleri incelenmeye çalışılacaktır. Amaç; farklı disiplinden gelen sanatçıların resimlerindeki özgün yaklaşımlara dikkat çekmektir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Mimar, Ressamlar, Disiplinler Arası

[183] Mersin Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi.

2016 VE 2017 YILINDAKİ DÜZENLEMELERE GÖRE 5746 SAYILI KANUN KAPSAMINDAKİ SGK PRİMİ İŞVEREN PAYI DESTEĞİNİN TMS 20 UYARINCA MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

Yrd. Doç. Dr Hakan Seldüz[184]
Dr.Öğr. Üyesi M. Yılmaz İçerli[185]

Özet

2008 yılında, 5746 sayılı "Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkındaki Kanun" ile Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerine yönelik çok çeşitli teşvikler sağlanmıştır. 2016 yılında çıkarılan 6676 sayılı kanun ile 5746 sayılı kanunun bazı maddeleri değiştirilmiştir. 2017 yılında ise 5746 sayılı kanunun mevcut düzenleyici metinleri üzerinde bazı değişiklikler yapılmış ve bazı yeni düzenleyici metinler yayınlanmıştır. Böylelikle teşvikler daha cazip hale getirilmiş ve elde edilme şartları ile uygulama koşulları daha kolaylaştırılmıştır. TMS 20 devlet teşviklerinin muhasebeleştirilmesi ve açıklanmasında uygulanan muhasebe standardıdır. TMS 20'de teşvikin elde edilme biçiminin muhasebeleştirilme yöntemini etkilemeyeceği belirtilmektedir. Nakden veya devlete karşı olan bir yükümlülüğün azaltılması şeklinde sağlanan teşviklerin aynı şekilde muhasebeleştirileceği ifade edilmektedir.

5746 sayılı kanunda tanımlanan teşviklerden biri de SGK primi işveren payı desteğidir. Kanun uyarınca; Ar-Ge, yenilik ve tasarım merkezleri ile mevzuatta tanımlanmış kurumlar tarafından onaylanan projelerde çalışan personelin, bu çalışmaları karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan SGK primi işveren payının yarısı, belirlenmiş şartların yerine getirilmesi halinde Maliye Bakanlığı bütçesindeki ilgili ödenekten karşılanmaktadır.

Bu çalışma 5746 sayılı kanunda tanımlanan SGK primi işveren payı desteğinin muhasebeleştirilmesini kapsamaktadır. Farklı niteliklerdeki personele ait SGK primi işveren payı desteklerinin son düzenlemelere göre hesaplanması ve TMS 20 uyarınca muhasebeleştirme adımlarının gösterilmesi araştırmanın amacı olarak belirlenmiştir. Kanun, yönetmelik ve tebliğlerden oluşan mevzuat bütünü ile konu hakkındaki akademik çalışmalar üzerinde bir literatür taraması yapılmıştır. 5746 sayılı kanunda tanımlanan teşvik unsurları kısaca özetlendikten sonra SGK primi işveren payı desteği detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Bu desteğin hesaplanması ve defter kayıtları ile ilgili örnekler verilerek konu somutlaştırılmaya çalışılmış ve elde edilen çıkarımlar sonuç kısmında özetlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ar-Ge teşvikleri; 5746 sayılı kanun; SGK primi işveren payı desteği; TMS20.

[184] Aksaray Üniversitesi
[185] Aksaray Üniversitesi

TÜRKİYE'DE HEMŞİRELERİN PROFESYONELLİK ALGISI: DURUM ANALİZİ

Doç.Dr. Filiz KANTEK [186]

Arş. Gör. Hande YEŞİLBAŞ [187]

Özet

Giriş Ve Amaç: Kaliteli hemşirelik hizmeti sunulabilmesi, hemşirelik uygulamalarına ilişkin geniş bakış açısına sahip, araştırmalar yapan, bilimsel gelişmeleri takip eden, nitelikli hemşireler ile mümkündür. Bu araştırmada hemşirelerin profesyonellik algısını araştıran çalışmaları inceleyerek mevcut durumu ve araştırma gereksinimlerini ortaya koymak amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırmada retrospektif tanımlayıcı tasarım kullanılmıştır. Hemşirelikte profesyonellik konusunda yapılan çalışmalara Web of Science, Scopus, Google Akademik, Pubmed, EBSCO Host, Ulakbim, YÖK Ulusal Tez Merkezi ve Akdeniz Üniversitesi Kütüphanesi abone veri tabanlarından ulaşılmıştır. Tarama yapılırken 'profesyonellik', 'hemşire','hemşirelik','Türkiye' anahtar sözcükleri Türkçe ve İngilizce olarak kullanılmıştır. 2018 yılına kadar yapılmış ve dahil edilme kriterlerine uygun 15 çalışmanın olduğu belirlenmiştir. Veriler bibliyometrik ve sosyal ağ analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde Microsoft Excel ve UCINET (Netdraw) programları kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya dahil edilen çalışmaların 2007-2017 yılları yapıldığı, çoğunluğunun (11 çalışma) makale, yayın dilinin Türkçe (12 çalışma), çalışmanın yapıldığı kurumların hastaneler (14 çalışma) ve kullanılan ölçüm aracının Hemşirelikte Profesyonelliğe İlişkin Davranışsal Envanter (HPDE) (9 çalışma) olduğu belirlenmiştir. Çalışmalarda hemşirelerin profesyonellik düzeyinin düşük (7 çalışma) ve yüksek (7 çalışma) düzeyde olduğu belirlenmiştir. 2011 yılına kadar yapılan çalışmalarda profesyonellik düzeyi düşük, 2015'ten sonraki çalışmalarda profesyonellik düzeyinin yüksek olarak belirlendiği, Mesleki Profesyonel Tutum Envanterinin (MPTE) kullanıldığı tüm çalışmalarda (6 çalışma) profesyonellik düzeyinin yüksek olduğu saptanmıştır.

Sonuç: Hemşirelik mesleğinin gelişiminin sağlanmasında hemşirelerin profesyonellik düzeylerini nasıl algıladıklarının bilinmesi önemli olmakla birlikte, araştırma sonuçlarımız bu konuda genelleme yapmanın mümkün olmadığını ortaya koymuştur. Belirli bir yıla kadar yapılan çalışmalarda profesyonellik düzeyinin düşük, belirli bir yıldan sonraki çalışmalarda ise yüksek olması ve belirli bir ölçüm aracı ile yapılan tüm çalışmalarda profesyonellik düzeyinin yüksek bulunması araştırılması gereken bir konudur. Hemşirelerin profesyonellik algı düzeyini inceleyen daha çok çalışmaya ihtiyaç olduğu açıktır. Ayrıca mevcut ölçüm araçlarının birlikte kullanıldığı çalışmaların yapılması, ölçümlerin güvenirliğini ortaya koyması açısından yararlı olacaktır.

Anahtar kelimeler: Profesyonellik, Hemşire, Durum Analizi, Türkiye

[186] Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi.

[187] Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi.

TÜRKİYE'DEKİ HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN PROBLEM ÇÖZME DÜZEYLERİNE CİNSİYETİN ETKİSİ: BİR META ANALİZ ÇALIŞMASI

Doç. Dr. Filiz KANTEK[188]
Arş. Gör. Hande YEŞİLBAŞ[189]

Özet

Giriş ve Amaç: Problem çözme becerileri, öğrencilerin eğitimleri sırasında ve sonrasında hizmet verecekleri kişilerle sağlıklı ve başarılı ilişkiler kurmaları, karşılaştıkları soruna hızlı ve akılcı çözümler üretebilmeleri açısından önemlidir. Problem çözme becerilerinin geliştirilmesi problem çözmeyi etkileyen faktörlerin bilinmesi ve iyi anlaşılmasıyla mümkündür. Bu çalışmanın amacı meta analiz yöntemi kullanarak Türkiye'deki hemşirelik öğrencilerinin problem çözme düzeyine cinsiyetin etkisini analiz etmektir.

Yöntem: Çalışmada meta analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya dahil edilecek çalışmalara ulaşmak için Web of Science, Scopus, Google Akademik, Pubmed, EBSCO Host, Ulakbim, YÖK Ulusal Tez Merkezi, Türk Tıp Dizini ve Akdeniz Üniversitesi Kütüphanesi abone veri tabanları taranmıştır. Tarama yapılırken 'problem çözme', 'öğrenci hemşire', 'Türkiye', 'problem çözme becerileri' anahtar sözcükleri Türkçe ve İngilizce olarak kullanılmıştır. Altı çalışmanın dahil edilme kriterlerine uygun olduğu belirlenmiştir. Verilerin analizinde CMA istatistik programı kullanılmıştır. Meta analize dahil edilen çalışmaların heterojenliğini test etmek için Q ve I^2 değerleri hesaplanmıştır. Yayın yanlılığını test etmek için Orwin's Fail-Safe N ve Tau katsayısı hesaplaması yapılmıştır. Etki büyüklüğünün incelenmesinde rastgele etkiler kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya dahil edilen problem çözme ile ilgili altı çalışmanın toplam örneklem büyüklüğü 2079 hemşirelik öğrencisi olup, 436'sı erkek ve 1643'ü kadındı. Heterojenlik testi sonucunda dahil edilen çalışmaların heterojen özellik gösterdiği belirlendi. Yayın yanlılığı testi sonucunda yayın yanlılığı olmadığı belirlendi. Rastgele etkiler modeline göre % 95 önem derecesinde cinsiyetin problem çözme üzerine olan ortalama etki büyüklüğü 0.079 olarak hesaplandı.

Sonuç: Çalışma sonucunda öğrenci hemşirelerin problem çözme düzeyine cinsiyetin etkisinin kadınlar lehine önemsiz düzeyde olduğu belirlendi. Gelecek çalışmalar için öğrenci hemşirelerin problem çözme düzeyini etkileyen farklı faktörlere ilişkin meta analiz çalışmalarının yapılması yararlı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Cinsiyet, hemşirelik, öğrenci hemşire, problem çözme, meta analiz

[188] Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi.

[189] Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi.

EĞİTİM İDEOLOJİ İLİŞKİSİNDE ULUS DEVLETİN TARİHSEL BELİRLEYİCİLİĞİ

Kadir Sain[190]
Doç. Dr. Beyhan ZABUN[191]

Özet

Bu çalışmada eğitim-ideoloji ilişkisinde ulus-devletlerin tarihsel belirleyiciliği ele alınıp, incelenmiştir. İnsanlık, tarih boyunca; avcı-toplayıcı, tarım, sanayi ve bilgi olarak adlandırılan farklı toplum biçimlerini meydana getirmiştir. Geçmişten günümüze uzanan ve toplumsal alanda radikal değişim ve dönüşümleri beraberinde getiren bu farklı toplum biçimleri, eğitimin içeriğini ve yapısını değiştirmede de temel belirleyiciler olmuşlardır. Avcı-toplayıcı toplumlarda eğitim, hayatta kalmak için çeşitli avlanma yöntemlerinin öğretimi şeklinde olurken; yerleşik hayatla oluşmaya başlayan tarım toplumlarında, toprağın işlenmesi ve hayvancılık için gerekli bilgilerin aktarımı şeklinde olmuştur. Sayıları yüz binleri bulan insanların bir arada yaşamaya başladığı ve bilgi devrimi ile muazzam bir bilgi birikiminin olduğu sanayi toplumlarına gelindiğinde, eğitim, toplumsal kontrolü sağlamak adına ortak bir dil, bilinç ve anlayış oluşturmak ve akıl almaz bilgi birikimini gelecek nesillere aktarmak için kullanılmıştır. Bu durum, eğitimi artık ailenin eliyle gerçekleştirilecek bir alan olmaktan çıkarıp, devletin kontrol ve yönetimine verilmesine neden olmuştur. Tarihsel süreç içerisinde toplum biçimlerinin ve buna bağlı olarak eğitimin geçirdiği evreler dikkate alındığında, eğitimin belirli bilgi ve becerilerin genç nesle aktarılması için kullanıldığı görülür. Ancak Fransız İhtilali sonrasında ortaya çıkan ulus-devletlere gelindiğinde, eğitimin bir ideolojik endoktrinasyon aracı olarak kullanıldığı görülmektedir. Ulus-devletler, eğitimi, geleneksel öğretim faaliyetlerine ek olarak egemen güç ya da iktidarın ideolojisini yaymak ve toplumsal alanda meşruiyet kazandırmak için araç olarak kullanmışlardır. Bu durum, ulus-devletlerle beraber eğitim ve ideoloji etkileşimini, önemli boyutlara ulaştırmıştır. Zira ulus-devletler eğitimi, adeta bir ideoloji yayma aygıtı olarak kullanmışlarıdır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, İdeoloji, Ulus Devlet

[190] Gazi Üniversitesi, Felsefe Grubu Eğitimi ABD Yüksek Lisans Öğrencisi.

[191] Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Felsefe Grubu Eğitimi ABD.

MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUKTA KAMU DÜZENİ

Doç. Dr. Necla ÖZTÜRK[192]
Arş. Gör. Güven YARAR[193]

Özet

Bir toplumda belli bir dönemde yerleşmiş sosyal, ekonomik ve vicdani temel değerlere *kamu düzeni* denir. Kamu düzeni kavramı iç hukukta toplumsal düzeninin sağlanmasına yardımcı olurken; Milletlerarası Özel Hukukta iç hukuka nazaran daha dar bir uygulama alanına sahiptir. Kamu düzeninin Milletlerarası Özel Hukuktaki işlevi bazı durumlarda yabancı hukukun uygulanmasını engellemektir.

5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanunun 5. maddesinde*; "yetkili yabancı hukukun belirli bir olaya uygulanan hükmünün Türk kamu düzenine açıkça aykırı olması hâlinde, bu hüküm uygulanmaz; gerekli görülen hâllerde, Türk hukuku uygulanır"* denilmek suretiyle kamu düzeninin uygulama alanı tespit edilmiştir. Milletlerarası Özel Hukukta kamu düzeni müdahalesi için ilk olarak; hâkimin hukukunun (*lex fori*) kanunlar ihtilafı kurallarının yabancı hukukun uygulanmasını emretmesi gerekmektedir. İkinci olarak; yabancı hukukun ilgili hükmünün Türk hukukuna *açıkça* aykırı olması gerekmektedir. Kanun koyucu *açıkça* ifadesini kullanarak yabancı hukukun Türk hukukuna göre farklı bir düzenlemeye sahip olmasını kamu düzeni müdahalesi için yeterli görmemiş, aykırılığın tahammül edilemez boyuta ulaşması gerektiğini kastetmiştir. Bu yönüyle, Türk hukukunda asıl olan yabancı hukukun uygulanmasıdır; kamu düzeni müdahalesi istisnaîdir. Üçüncü olarak; yabancı hukukun ilgili hükmünün Türk kamu düzenine açıkça aykırı olması hâlinde doğrudan Türk hukuku uygulanmayacaktır. Kanun koyucunun kullandığı *"gerekli görülen hâllerde"* ifadesinden ilgili yabancı hukukta uyuşmazlık hakkında muadil bir hükmün olmaması anlaşılmalıdır. Bir başka deyişle, uyuşmazlığa uygulanacak yabancı hukuk hükmünün Türk kamu düzenine aykırı olması hâlinde ilgili yabancı hukukta uyuşmazlığa uygulanacak Türk kamu düzenine aykırılık taşımayan bir hükmün olup olmadığına bakılmalıdır. Böyle bir hüküm yoksa uyuşmazlığa Türk hukuku uygulanmalıdır.

Bu bildirinin amacı Milletlerarası Özel Hukukta kamu düzeninin işlevini, özelliklerini, etkilerini ve uygulamasını genel hatlarıyla incelemektir.

Anahtar Kelimeler: Milletlerarası Özel Hukuk, Kamu Düzeni, Yabancı Hukukun Uygulanması

[192] Akdeniz Üniversitesi, Hukuk Fakültesi Milletlerarası Özel Hukuk Ana Bilim Dalı.
[193] Akdeniz Üniversitesi, Hukuk Fakültesi Milletlerarası Özel Hukuk Ana Bilim Dalı.

YABANCILARIN TAŞINMAZLAR ÜZERİNDE MİRAS HAKKI

Doç. Dr. Necla ÖZTÜRK[194]
Arş. Gör. Güven YARAR[195]

Özet

1982 Anayasasının 35. maddesinde *herkes mülkiyet ve miras hakkına sahiptir* denilmek suretiyle miras hakkı konusunda vatandaş ve yabancı arasında bir ayrıma gidilmemiştir. Anayasa'nın 16. maddesinde ise *temel hak ve hürriyetler, yabancılar için, milletlerarası hukuka uygun olarak kanunla sınırlanabilir* denilmek suretiyle yabancılara yönelik bazı sınırlamaların yapılabileceği belirtilmiştir. Anayasanın 35. ve 16. maddesini birlikte değerlendirdiğimizde yabancıların Türkiye'de miras hakkının Anayasa ile teminat altına alındığı; ancak milletlerarası hukuka uygun olmak şartıyla Kanunla yabancıların miras hakkına yönelik sınırlama getirilebileceği düzenlenmiştir.

Yabancılar kural olarak taşınır malların mülkiyetini miras yoluyla serbestçe edinebilir. Taşınmaz mallar konusunda ise belli kısıtlamalar mevcuttur. Türk hukukunda yabancıların taşınmaz mal edinmeleri Tapu Kanununun 35. maddesinde düzenlenmektedir. Ancak Tapu Kanununun 35. maddesinde yabancıların miras yoluyla taşınmaz mal edinmeleri konusunda doğrudan bir hüküm bulunmamaktadır. Yalnızca, Tapu Kanununun 35. maddesinin 6. maddesinde Kanun hükmüne aykırı olarak edinilen ve edinim amacına aykırı olarak kullanılan taşınmazların tasfiye edileceğine yer verilmiş ve 35. maddenin birinci fıkrası kapsamındaki sınırlamalar dışında miras yoluyla edinilen taşınmazlar ve sınırlı ayni hakların, Maliye Bakanlığınca verilecek bir yılı geçmeyen süre içinde maliki tarafından tasfiye edilmediği takdirde tasfiye edilerek bedele çevrileceği ve bedeli hak sahibine ödeneceği belirtilmiştir. Bu nedenle, yabancıların miras yoluyla Türkiye'de taşınmaz mal edinebilmeleri için; kanunî sınırlamalara uymak, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen ülkelerin vatandaşı olmak, edindikleri taşınmazlar ile bağımsız ve sürekli nitelikteki sınırlı aynî hakların toplam alanı özel mülkiyete konu ilçe yüz ölçümünün yüzde onunu geçmemek, kişi başına ülke genelinde otuz hektarı geçmemek şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerekir. Söz konusu sınırlamalar miras hakkına ilişkin olmayıp yabancı gerçek kişinin taşınmaz malın mülkiyetini iktisap etmesiyle ilgilidir. Zira yabancı, Kanun'da sayılan şartları sağlamaması hâlinde miras hakkına sahip olacak ancak miras konusu taşınmaz malın mülkiyetini değil bedelini talep edebilecektir.
Bu bildirinin amacı; Tapu Kanunu kapsamında yabancıların taşınmaz mallar üzerinde miras hakkını konuya ilişkin mahkeme kararları ışığında değerlendirmektir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı, Taşınmaz Mal, Miras Hakkı, Tapu Kanunu

[194] Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Milletlerarası Özel Hukuk Ana Bilim Dalı
[195] Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Milletlerarası Özel Hukuk Ana Bilim Dalı.

2008 KRİZİNİN BULAŞMA ETKİSİ: BİR FİNANSAL KRİZ GÖSTERGESİ OLARAK HİSSE SENEDİ FİYAT ENDEKSİ ÜZERİNE BİR ANALİZ

Öğr. Gör. Dr. Ceren KOCABAŞ[196]

Özet

Bulaşma, herhangi bir şokun ülkeler arasında yayılması, piyasa hassasiyetinde değişim olarak ifade edilebilir. Bu çalışmada bulaşma kavramı literatür çerçevesinde değerlendirilmiş ve 2008 krizinin bulaşma etkisi hisse senedi fiyat endeksi değişkeni kullanılarak Ocak 2004-Aralık 2013 dönemi aylık verileri ile MA(1)-GARCH(1,1)-M yöntemiyle analiz edilmiştir. Bulaşma Etkisinin Tanımı, Nedenleri Ve Bulaşma Kanalları, Ekonomik Krizlere İlişkin Literatür, 2008 Krizi ve Bulaşma Süreci ve Model Ve Uygulama ele alınan alt başlıklardır. Elde edilen sonuçlara göre kriz döneminde hisse senedi fiyatları volatilitesinde artış gözlenmiş, Amerikan konut piyasasında ortaya çıkan krizden dünyanın farklı kesiminden pek çok ülkenin etkilendiği, bulaşmanın finansal kanal vasıtasıyla gerçekleştiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Finansal Krizler, Bulaşma, 2008 krizi, Hisse Senedi Fiyat Endeksi.

[196] Akdeniz Üniversitesi.

OSMANLI DÖNEMİ'NDE İDEAL KADIN İMGESİNİN "HANDAN" ROMANI ÜZERİNDEN ANALİZİ

Doç. Dr. Ülkü Ayşe OĞUZHAN BÖREKCİ[197]
Doç. Dr. Gülcan IŞIK[198]
Doç. Dr. Filiz ERDEMİR GÖZE[199]

Özet

Toplumun gelişmesinde ve değişmesinde oldukça önemli bir yere sahip olan "kadın" sosyoloji, tarih, siyaset, edebiyat bilimleri ekseninde birçok tartışmada ele alınmış, kadının hangi özellikleri bünyesinde barındırması gerektiğine ilişkin çeşitli fikirler ortaya atılmıştır. Günümüzde bu bağlamda yapılan tartışmaların çıkış noktasının, kökleri Aydınlanma hareketine dayanan ve kadının toplumsal rol ve statüsünün geçmiş dönemlerden farklılaşmasına neden olan modernite olduğu ifade edilebilir. Osmanlı Devleti'nin son döneminde de Batılılaşma politikaları çerçevesinde kadının bazı özelliklerinin değişmeye başladığı ve ideal kadın tipinin nasıl olması gerektiğine yönelik tartışmaların yapıldığı görülmektedir. Bu tartışmaların edebi bir anlatı türü olan romanlara da yoğun bir biçimde yansıdığı bilinmektedir. Nitekim kitle iletişim araçlarının oldukça sınırlı olduğu bu dönemde, toplumu bilgilendirmenin, "doğru" ve "yanlışların" belirlenerek topluma mesaj ve yön vermenin önemli araçlarından birinin romanlar olduğunu söylemek mümkündür. Buna göre ideal kadın tipini belirleyen edebiyatçılar, dolaylı olarak karşıt oldukları kadın imgesini de belirlemişlerdir.

Romanlarda yürütülen tartışmalarda üzerinde durulan en önemli husus, Doğu- Batı karşıtlığıdır. Buradan hareketle bu çalışmada, Halide Edip Adıvar tarafından kaleme alınan "Handan" romanı üzerinden Osmanlı Devleti'nin son döneminde ideal kadının hangi özelliklerle donatıldığının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Metin analiziyle yapılan çözümlemeler neticesinde, kadının geleneksel özelliklerini devam ettirmesi gerektiği savunulmakla birlikte eğitimli, toplumsal ve ülke sorunları hakkında bilgi sahibi ve mücadeleci özelliklere sahip olması gerektiğine de işaret edildiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Batılılaşma, İdeal Kadın, "Handan" Romanı.

[197] Gazi Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü.
[198] Gazi Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü.
[199] Gazi Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü.

ESKİ METİNLERE BUGÜNDEN BAKMAK: MÜELLİF KENDİNİ NASIL YÜCELTİR?

Dr. Öğr. Üyesi Oğuzhan ŞAHİN[200]

Özet

Ortaçağ İslâm dünyasında ilim talepkârları, bilginin kaynağına ulaşmak için yaptıkları uzun süreli çetin seyahatleri (rıhle) anlatmak yerine, uzun listeler halinde, okudukları hocaların isimlerini tuttutular. Edebî olarak seyahatnameye geçilmeden önce bu uzun listeler, mu'cem ve meşihat gibi isimlerle ifade edilen İslâm dünyasına özgü bir tür olarak kendine yer bulabiliyordu. Fihrist ve seyahatname arasında kalan bu türün dikkat çekici olması için, mu'cemi hazırlayan kişinin ders aldığı hocaların sayıca oldukça fazla ve entelektüel olarak da saygın bir silsileye sahip olmaları gerekiyordu. Bu listeler ne kadar kabarık ve hocalar ne kadar prestijliyse, ilmî seyahate çıkan kişi de o ölçüde prestijli görülüyordu. Ortaçağ İslâm âlimleri için bu mu'cemler ilmî seyahatin (rıhlenin) anıtsal bir delili gibiydi. Günümüz insanı için anlaşılmaz ve sıkıcı olarak görülen bu hoca fihristleri âlimler için önemli bir yüceltme imgesiydi. Aynı doğrultuda tabakat kitapları, tercüme-yi haller ve tezkireler gibi biyografik metinlerde ele alınan âlim yahut şairin ilim tahsili için çıktığı seyahatler, okuduğu hocalar ve devlet büyükleriyle olan münasebetinin dile getirilmiş olması, bilgi aktarmanın yanı sıra o kişinin ne derece saygın olduğunun satır arası ifadesi anlamına gelmekteydi.

Bu bildiride eski dönemlerde bir müellifin kendini gizliden gizliye nasıl yücelttiğinin cevabını aramak istiyoruz. Bahsi geçen yüceltme imgesi övünmeyi de içine aldığından üzerinde durmamız gereken hem müelliflerin kendilerini nasıl övündükleri hem de birilerinin müellifleri nasıl övdükleri olacak. Bu bağlamda bazı risalelerin sebeb-i telif ve teliften ferağ kısımlarıyla bazı sûfîlere ait menkıbeler bildirinin odak noktasını teşkil edecektir.

Anahtar kelimeler: klasik metinler, yüceltme, teliften ferağ kaydı, menkıbe, sûfîler, sebeb-i te'lîf, risale

[200] İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü.

"HAYALLER" VE "GERÇEKLER": BANKA REKLAMLARINDA ÇOCUK İMGESİ

Doç. Dr. Gülcan IŞIK [201]
Doç. Dr. Filiz ERDEMİR GÖZE [202]
Doç. Dr. Ülkü Ayşe OĞUZHAN BÖREKCİ [203]

Özet

Geliştirdiği teknikler ve kullandığı araçlarla hem toplumun yapısını geliştiren hem de firmaların büyümesine katkıda bulunan reklamların nihai amacı, kâr elde etmektir. Ancak, iletişim teknolojilerinin değişen ve gelişen etkisiyle birlikte oluşturulan reklam içerikleri ve kullanılan imgeler, ait olduğu toplumun değerleri noktasında bir takım eleştirilere de maruz kalmaktadır. Reklamın ticari amacına ulaşabilmesi için muhakkak ki tanıttığı ürünle kullanıcı arasında bir bağlantı kurması gerekir. Söz konusu bağlantı ise reklamlarda kullanılan ve hikâyenin anahtar öğeleri olarak nitelendirilebilecek insan imgeleri üzerinden gerçekleştirilmektedir. Böylece reklamda bir taraftan ürün tanıtılırken diğer taraftan da zihinlerde ideal bir evren kurgulanmakta ve oluşturulan bu kurgu ile kullanıcı ve nesne arasında özdeşlik yaratılmaya çalışılmaktadır. Günümüz yeni iletişim teknolojileri çağında çocuk imgesi, reklam anlatısında önemli yer kaplamaktadır. Ancak, reklamların nihai amacı olan kâr elde etme noktasında, çocukların "saf" dünyalarının etik sınırları yok sayarcasına kullanıldığına da şahit olunmaktadır. Çocuk imgesi hem yetişkinlere seslenen reklamlarda ikna edici, sorumlulukları anımsatıcı, çekicilik sağlayan bir öğe; hem de çocuklara seslenen reklamlarda doğrudan ürünün kullanıcısı olarak kullanılmaktadır. Bu nedenle de reklam ve çocuk konusu birçok araştırmaya konu olmuştur.

Bu çalışmada ise, ekonomik hayatın ve sorunlarının en son öznesi olan/olması da gereken çocukların, bu alanın en önemli dişlisi olan bankacılık sektöründe kullanımı ele alınmıştır. İnceleme, Garanti Bankası'nın 2010 yılı "imaj reklamları üçlemesi" üzerinden somutlaştırılmıştır. Söz konusu bankanın seçilme nedeni ise, bankanın ürün ve hizmetlerinin ve ailenin ekonomik sorunlarının merkezine çocuğun oturtulmuş olması ve onun hayâl dünyasında bankanın konumlandırılmasıdır. Aynı şekilde reklamda kullanılan ses ve görüntü de sadece çocuğun dünyasına ait bir kurgudadır. Reklamlarda çocuk saflığının eşlik ettiği hayâllere gizlenen ekonomik gerçeklerin ortaya çıkartılmasını amaçlayan çalışmada söz konusu reklam üçlemesi, içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Sonuçta, kapitalist sistemin eşlik ettiği bankaların anlaşılmaktadır.ve özelde Garanti Bankası'nın, çocuk üzerinden sevimlileştirildiği ve ussallaştırıldığı

Anahtar Kelimeler: Reklam, Çocuk İmgesi, Reklamlarda çocuk, Garanti Bankası

[201] Gazi Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü, Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü.
[202] Gazi Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü, Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü.
[203] Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü.

YAPISALCILIĞIN LİSE ÖĞRENCİLERİNİN GEOMETRİYE YÖNELİK TUTUMLARINA ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Şükrü İLGÜN [204]
Prof. Dr. Seyfullah HIZARCI [205]

Özet

Mevcut araştırma kapsamında; yapısalcı öğrenmenin, lise geometri dersi içerisinde yer alan çokgenler konusunda öğrencilerin geometriye yönelik tutumlarına etkisi araştırılmıştır. Bu bağlamda araştırmanın problem cümlesi şöyledir: Lise düzeyindeki geometri öğretiminde yapısalcı metodun öğrencilerin geometriye yönelik tutumlarına etkisi var mıdır? Araştırma Erzurum ili Aşkale ilçesindeki Aşkale Anadolu Lisesi'nde eğitim görmekte olan 20, 11. sınıf öğrencisiyle gerçekleştirilmiştir. Mevcut araştırmada nicel veri analizi kullanılmış olup verilerin analizinde aritmetik ortalama, standart sapma ve bağımsız grup t-testi kullanılmıştır. Bulut, Ekici, İşeri ve Helvacı (2000) tarafından hazırlanan Geometri tutum ölçeği öğrencilere ön test olarak uygulandıktan sonra geometri konuları öğrencilere yapısalcı metodu kullanarak sunulmuş ve daha sonra aynı geometri tutum ölçeği son test olarak uygulanmıştır. Uygulanan ön tutum testinden sonra yapısalcı öğretim metoduyla geometri konuları anlatıldıktan sonra yapılan son tutum testine göre öğrencilerin geometriye karşı yapısalcı öğrenme stratejisi sayesinde olumlu tutum geliştirdikleri tespit edilmiştir (t=- 3,419, p=0,002).

Anahtar Kelimeler: Yapısalcılık, lise, öğrenci, geometri

[204] Kafkas Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik Eğitimi Anabilim Dalı.
[205] Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Matematik Eğitimi Anabilim Dalı.

ÜSTÜN ZEKALI ÇOCUKLARDA MATEMATİKSEL SOYUTLAMA

Dr. Öğr. Üyesi Şükrü İLGÜN [206]
Dr. Öğr. Üyesi Esra ALTINTAŞ [207]
Öğretmen, Zeynep Han ŞİMŞEKLER
Prof. Dr. Rıdvan EZENTAŞ [208]

Özet

Mevcut araştırma öğrencinin, RBC+C soyutlama teorisi kapsamında hangi basamakta olduğunun araştırılmasını yani üstün zekalı bir öğrencinin matematiksel bilgiyi yapılandırdığı soyutlama sürecini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Üstün zekalı öğrencilerde soyutlama sürecinin geliştirilebilmesi ve yaşanan zorlukların azaltılabilmesi bakımından, çeşitli problem durumları karşısında öğrencilerin gözlemlenebilir eylemler ortaya koymalarını sağlamak ve RBC+C teorisinin hangi eylem basamağında olduklarının incelenmesi ve öğretmenlere matematiği öğrenmede sıkıntı yaşayan öğrencilere destek olmaları ve uygun öğretim ortamları oluşturabilmeleri konusunda yol göstereceği düşünceleri sebebiyle mevcut araştırmanın önem taşıdığı düşünülmektedir. Araştırma kapsamında nitel araştırma desenlerinden örnek olay çalışması, nitel veri analizlerinden betimsel analiz kullanılmıştır. Çalışma grubunu Kars ili Fahrettin Kırzıoğlu Bilim Sanat Merkezi'nde eğitim görmekte olan bir üstün zekalı 8. Sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Öğrencinin bilgi oluşturma süreçleri, RBC+C soyutlama modeli kullanılarak incelenmiştir ve yarı yapılandırılmış görüşme ile gözlem kullanılmıştır. İki sorudan oluşan çalışma yaprağının analizinde RBC+C soyutlama modelinin tanıma, kullanma, oluşturma ve pekiştirme aşamaları gözlemlenmiş ve kaydedilmiştir. Araştırma neticesinde, üstün zekalı öğrencinin RBC+C kuramının gözlemlenebilir bilişsel eylemlerini gerçekleştirebildiği ve bilgiyi soyutlayabildiği görülmüştür. Öğrencinin, sayıların ardışık kuvvetlerinin oluşturduğu örüntünün farkına varabildiği ve örüntüdeki ardışık terimler arasındaki kat ilişkisinden yola çıkarak sayıların negatif kuvvetleri hakkında bir genellemeye varabildiği, ürünlerin yüzdeleriyle dairenin açıları arasında ilişki kurabildiği ve dairede açı bilgisinden yararlanarak bir bütünün parçalarını daire üzerinde ifade edebildiği gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: üstün zeka, çocuklar, matematik, soyutlama

[206] Kafkas Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik Eğitimi Anabilim Dalı.
[207] Kafkas Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik Eğitimi Anabilim Dalı.
[208] Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik Eğitimi Anabilim Dalı.

SİNEMADA KURGUNUN ROLÜ: ONUR ÜNLÜ SİNEMASI

Dr. Öğr. Üyesi Mesut AYTEKİN[209]
Özge SEÇKİN[210]

Özet

Sinemanın ilk yıllarında hayatın gerçekliğini ortaya koyup yaşamı olduğu gibi aktaran sinema, zamanla kurmaca öyküler ile daha zengin bir anlatım diline kavuşmuştur. Bu anlatım dilinin ortaya çıkmasında kurgunun büyük önemi vardır. Kurgunun sinemada kullanılmaya başlanması ile birlikte sinema, başta tiyatro olmak üzere içinde barındırdığı diğer sanat dallarından tamamen ayrı bir yere konumlanmış ve gerçek bir sanat dalı olma niteliğine kavuşmuştur. Kurgu sinemada farklı anlamlar ve özgün bir dil oluşturabilen bir sinema öğesidir. Kurgu, bir filmin oluşturulmasında son aşamayı simgelemektedir; filmin çekimi sırasında elde edilen sahnelerin bir tür sentezi olarak tanımlanabilir. Ancak kurgu süreci yalnızca çekim sonrasını değil, çekim öncesi ve çekim anını da kapsayan geniş bir süreçtir.

Filmlerinde gerçeküstü ögelere ve öykülere yer vererek alışık olunmayan türde filmler yapan, son dönem Türk Sineması'nın önemli yönetmenlerinden Onur Ünlü, filmleriyle kendine has bir dil ve biçim yaratarak Türk Sineması'nda "Onur Ünlü Sineması" olarak anılacak yeni bir tarz ortaya çıkarmıştır. Filmlerinde anlattığı öyküler, fantastik ögeler ve kullandığı metaforik dilin yanı sıra kullanılan teknik unsurlar da Onur Ünlü Sineması'nı yaratan ve besleyen önemli özelliklerdir. Kurgunun Onur Ünlü Sineması'nın oluşumunda etkisi ve önemi büyüktür.

Bu çalışmada Onur Ünlü Sineması'nda, teknik bir unsur olarak kurgunun kullanımı ve anlatım/anlam oluşumuna etkisi incelenecektir. Örneklem olarak Onur Ünlü'nün yazdığı ve yönettiği Polis (2007), Güneşin Oğlu (2008), Beş Şehir (2009), Celal Tan ve Ailesinin Aşırı Acıklı Hikâyesi (2011), Sen Aydınlatırsın Geceyi (2013) ve İtirazım Var (2014) filmleri alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türk Sineması, Sinema, Onur Ünlü, Kurgu

[209] İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi.
[210] İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

S. ZAKİROV'UN DİPLOMATİÇESKİYE OTNOŞENİYA ZOLOTOY ORDI S EGİPTOM (XIII-XIV VV.) ADLI ESERİNİN DEĞERLİNDİRMESİ

Sali ABDİRAİMOV [211]

Özet

Bu eserde Altın Orda ve Mısır Memlükleri arasında kurulan ittifak ve diplomatik yazışmalar incelenmektedir. XII. Yüzylda Moğol istilasının hızla çoğu devletleri ele geçirmiştir aynı zamanda cografi olarak da hudutun genişletmiştir. Bu büyük imporatorluk son dönemlerinde feth ettigi topraklar Cengiz Han'ın oğulları arasında paylaşılmıştır. Bunun bir parçası olan Altın Orda devletinin Memlüklerle olan ilişkilerinin tarih sahnesine çıkmasına, yakın cografyada kurulmuş olan diğer devletlerle mücadelesi olmuştur. Bu iki devletin birbirlerine siyasi gerekse de askeri bir beraberliğe destek sağlamışlar. Yazarın bu eserindeki araştırması o denemin pek çok konularına değinerek ele alınması, özellikle diplomatik yazışmalar üzerinde çalişması, günümüzde bu konudaki araştırmaların verimli bir sonuç vermesine ışık tutacağı ve katkı sağlayacağı düşünülebilinir.

Anahtar Kelimeler: Altın Orda, İttifak, Diplomatik yazışmalar, Mısır, Memlükler

[211] Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Tarih (Ortaçağ) Bölümü Yüksek Lisans Öğrencisi.

ÜLKEMİZDE KAMU KURULUŞLARINDA KULLANILAN YAZILIMLARIN YERLİ YAZILIM İLE TEK ÇATI ALTINDA TOPLANMASI

Öğr. Gör. Dr. Fatma SÖNMEZ ÇAKIR[212]
Doç. Dr. Alper AYTEKİN[213]
Arş. Gör. FatmaTÜMİNÇİN[214]

Özet

Her geçen gün hayatımızın vazgeçilmez bir parçası haline gelen bilişim teknolojilerinin, internetin yaygınlaşması ile birlikte hem kişisel hayatımızda hem de kamu kurumlarında kullanımı yaygınlaşmıştır. Bilgisayarların açıldığı andan itibaren otomatik olarak görev yapan, kullanıcı ile bilgisayar arasında köprü görevi gören ve bilgisayarların çalışmasını sağlayan yazılımlara işletim sistemleri denmektedir. İşletim sistemleri kendi aralarında yine birden fazla ayrıma tabi tutulabilir ki bu ayrımlardan biri işletim sisteminin açık kaynak kodlu veya kapalı kaynak kodlu olmasıdır. Kapalı kaynak kodlu yazılımlar değiştirilemez ancak oluşturucuları tarafından güncellemeler ile yeni özellikler eklenebilen yazılımlardır. Açık kaynak kodlu yazılımlar ise kaynağının herkesçe görülmesi ve kullanıcılar tarafından değiştirilip geliştirilebilir olma özelliği ile oldukça düşük maliyetlere sahiptir. Bu yazılımlar kullanıcılar tarafından revize edilebilir ve isteklere uygun şekilde kodlanabilirler. 2003 yılında başlatılan bir proje ile ülkemizde ele alınan konulardan biri, kamu kurumlarında yerli yazılım kullanımı olmuştur. Böylelikle bilgi güvenliğinin sağlanabilecek, ihtiyaca göre geliştirilen ve en önemlisi dışa bağımlılığı olmayan esnek yazılımlar elde edilebilecektir. Ülkemizin dışa bağımlı olarak şuan kullandığı işletim sistemleri ülkeler arasında herhangi bir uyuşmazlık olması halinde ülkemizi çok zor durumda bırakacak olan yoğun siber saldırılarla tüm ekonomik faaliyetlerimizi kökten etkileyebilir.

Bu çalışmada ilk olarak yaygın olarak kullanılan işletim sistemleri hakkında kısa bir bilgilendirme yapılmıştır. Daha sonra ise ana konumuzu oluşturan açık kaynak kodlu yazılımların neler olduğu, tarihsel gelişimleri, kullanıcıya sağladığı faydalar, kamu kurum ve kuruluşlarında kullanımı ve bu kurumlara faydaları, yaygınlaştırılma çalışmaları anlatılmıştır. Bu yazılımların kullanım avantaj ve dezavantajlarında bahsedilmiştir.

Anahtar Kelime: Açık kaynak kod (GPU), işletim sistemleri, yazılım, yerli yazılımlar

[212] Bartın Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Yönetim Bilişim Sistemleri.
[213] Bartın Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Yönetim Bilişim Sistemleri.
[214] Bartın Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Yönetim Bilişim Sistemleri.

GİYİLEBİLİR TEKNOLOJİLER: KULLANIM ALANLARI, KARŞILAŞILAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM YOLLARI

Öğr. Gör. Dr. Fatma SÖNMEZ ÇAKIR[215]
Doç. Dr. Alper AYTEKİN[216]
Arş. Gör. FatmaTÜMİNÇİN[217]

Özet

Sanayi devrimi sonrası artan rekabet ile farklılık oluşturmak isteyen üreticiler, teknoloji unsuruna daha büyük önem vermektedirler. Giyilebilir teknolojiler, teknolojinin yardımı ile oluşturulan inovatif ürünlerdir ve yirmi birinci yüzyılın en önemli teknolojik unsurlarından biri olarak kabul edilebilirler. Giymiş olduğumuz kıyafetlerin ve kullandığımız aksesuarların üzerine entegre edilen aynı zamanda bilgi ve iletişim teknolojisi olan bu teknolojiler, sistemlerinde bulunan akıllı sensörler yardımıyla akıllı cihazlara veri aktaran ürünlerdir. Giyilebilir teknoloji ürünleri ve piyasası birçok bilim dalı ile birlikte gelişmektedir. Sağlık, eğitim, üretim, güvenlik gibi önemli alanların yanında, günlük aktiviteleri yerine getirme gibi sıradan bir alanda dahi kullanılarak artık neredeyse tüm unsurlarda yer almaya başlamıştır. Bu teknolojinin kullanımının insanoğluna sağladığı birçok fayda olmasına rağmen; veri gizliliği, kötü amaçlı yazılımlar, oluşan büyük miktarlardaki verinin işlenmesi ve var olan sistemlerle entegrasyonu gibi bazı önemli sorunları da içerisinde barındırabilmektedir.

Çalışmada günlük yaşantımızda giderek yaygın bir şekilde kullanım alanı bulan giyilebilir teknoloji kavramının ne olduğu ve tarihsel gelişimi, giyilebilir ürünlerin neler olduğu, kullanım alanları, bu teknolojiyi kullanmanın avantajları ve dezavantajları incelenmiştir. Aynı zamanda çalışmada giyilebilir teknoloji kullanırken karşılaşılan sorunlara değinilip bu sorunlara karşı çözüm yollarından bahsedilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Giyilebilir teknolojiler, Veri iletişimi, Veri gizliliği, Kötü amaçlı yazılım

[215] Bartın Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Yönetim Bilişim Sistemleri.
[216] Bartın Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Yönetim Bilişim Sistemleri.
[217] Bartın Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Yönetim Bilişim Sistemleri.

ENTELEKTÜEL SERMAYE VE MÜŞTERİ İLİŞKİLERİ YÖNETİMİ AÇISINDAN ÖNEMİ

Doç. Dr. Alper AYTEKİN[218]
Öğr. Gör. Dr. Fatma SÖNMEZ ÇAKIR[219]
Arş. Gör. Ahmet AYAZ[220]

Özet

Bilgi varlıklarının artmasıyla birlikte entelektüel sermaye kavramı işletmeler için önemli hale gelmektedir. Entelektüel sermaye, işletmenin soyut olan maddi değere dönüşebilir varlıklarının ölçülerek rakamsal hale getirilmesi olarak tanımlanmaktadır. Bu sermaye işletmelerin sahip oldukları bilgi varlıklarının ölçülmesi ve raporlanmasını gerekli hale getirmektedir. Varlıkların soyut olması nedeniyle entelektüel sermayeyi günümüz muhasebe sistemlerinde ölçmek zordur. Ölçme yöntemi olarak literatürde Piyasa Defter Değeri Oranı, Tobin Q oranı, Balanced Score Card ve Skandia Pusulası gibi çeşitli yaklaşımlar bulunmaktadır. Sahip olunan soyut sermayeyi ölçmek rekabet avantajı elde etmek ve piyasaya uyum sağlamak için önemli bir kavramdır. İşletmenin soyut varlıklarını ölçerek rakamsal hale getirmesi, rakip işletmelere karşı güçlü ve zayıf yönlerinin de ortaya çıkartılmasında önemlidir.

Entelektüel sermaye; insan sermayesi, yapısal sermaye ve müşteri sermayesinden oluşmaktadır. Bir işletmede çalışan kişilerin yetenekleri ve becerilerini işletme içinde kullanmaları işletme içi unsur olan insan sermayesini ifade etmektedir. Diğer bir işletme içi unsur olan yapısal sermaye ise işletmede çalışanların eve gittiklerinde işletmede bıraktıkları bilgi anlamına gelmektedir. Müşteri sermayesi ise işletmenin çevresiyle olan ilişkilerini düzenleyen işletme dışı bir unsurudur. Günümüz ekonomisinde işletmelerin varlıklarını devam ettirebilmeleri için müşteri ilişkilerine önem vermeleri gerekmektedir. Müşteri sermayesi diğer unsurlara göre parasal değere dönüşmesi en muhtemel unsurdur. Müşteri tatmini ve müşteri sadakatinin önem kazandığı günümüzde müşteri sermayesini daha etkin kullanmak için müşteri ilişkileri yönetimine büyük görevler düşmektedir.

Bu çalışmada entelektüel sermaye kavramı ve entelektüel sermayenin unsurlarından biri olan müşteri sermayesinden bahsedilerek, işlemelerde müşteri ilişkileri yönetiminin önemi üzerinde durulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Entelektüel Sermaye, Entelektüel Sermaye Unsurları, Müşteri Sermayesi, Müşteri İlişkileri Yönetimi

[218] Bartın Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Yönetim Bilişim Sistemleri.
[219] Bartın Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Yönetim Bilişim Sistemleri.
[220] Bartın Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Yönetim Bilişim Sistemleri.

Uluslararası
Sosyal Araştırmalar ve Davranış Bilimleri
Sempozyumu
28 - 30 Nisan 2018 / Antalya, Türkiye

INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL
RESEARCHES AND BEHAVIORAL SCIENCES
April 28-30, 2018 ANTALYA, TURKEY

KURUMSAL KAYNAK PLANLAMA SİSTEMİNE GEÇİŞ SÜRECİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLAR ve ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Doç. Dr. Alper AYTEKİN [221]
Öğr. Gör. Dr. Fatma SÖNMEZ ÇAKIR [222]
Arş. Gör. Ahmet AYAZ [223]

Özet

İşletmeler, yoğun rekabet ortamında sunmuş oldukları ürün veya hizmetin kalitesini artırmak, piyasa şartlarının değişimine hızlı bir şekilde ayak uydurmak ve maliyetlerini minimum düzeyde tutmak durumundadır. Günümüz koşullarında işletmelerin kaynak planlamaları oldukça karmaşık hale gelmiştir ve teknolojinin hızlı gelişmesi bu karmaşıklığa Kurumsal Kaynak Planlama (ERP) yazılımları ile bazı çözüm yolları bulmuştur. ERP, hizmet veya ürün üretimi için gerekli olan makine, insan gücü ve materyal gibi kaynakların verimli ve etkin olarak kullanılabilmesini, kontrol ve takip edilmesine olanak sağlayan bütünleşmiş bir yazılım sistemidir. İşletmeler ERP sistemi ile bütün bölümleri arasındaki işleyiş ve uyumu sağlamayı amaçlamaktadır. ERP yazılımları işletmelere maliyetlerde azalma, gelişmiş nakit yönetimi, üretkenlik, bilgi ve süreç akışlarında iyileşme, etkin stok yönetimi ve piyasa tehditlerine ve fırsatlarına karşı hızlı tepki verebilme gibi birçok fayda sağlamaktadır. Bu ve benzeri birçok faydadan yararlanmak isteyen işletmeler ERP yazılım sistemlerini kullanmaktadır.

ERP yazılım sistemine geçiş sürecinde işletmeler, üst yönetimin desteğinin olmaması, bütünleşme zorlukları, değişime karşı kültürel direnç ve çalışanlara ERP yazılımının sağlayacağı faydaların aktarılamaması gibi bir takım sorunlarla karşılaşmaktadır. Bu sorunlar ERP yazılım sistemlerinin başarısını olumsuz yönde etkilemektedir. İşletmeler ERP yazılım sistemine geçiş sürecinde istenmeyen bu tür sorunlar ile karşılaşmamak için olası sorunları göz önüne alarak değerlendirmeli ve önlemler almalıdır. ERP yazılım sisteminin başarılı olabilmesi için üst yönetimin sisteme geçişte kararlı olması ve çalışanlara ERP yazılım sistemi eğitimleri ile sistemin sağlamış olduğu faydalar aktarılarak değişime karşı direncin kırılması sağlanmalıdır.

Bu çalışmada işletmelerin kurumsal kaynak planlama sistemine geçiş sürecinde karşılaşmış oldukları sorunlar ayrıntılı olarak ele alınmakta ve bu sorunlara çözüm önerileri sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: ERP, Kaynak Planlama, ERP Sistemine Geçiş, ERP'ye Geçiş Sorunları

[221] Bartın Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Yönetim Bilişim Sistemleri.
[222] Bartın Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Yönetim Bilişim Sistemleri.
[223] Bartın Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Yönetim Bilişim Sistemleri.

ERGENLERİN MADDE BAĞIMLILIĞINDAN KORUNMADA ÖZ YETERLİK DÜZEYLERİ İLE SOSYAL DESTEK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Arş. Gör. Dr. Nihan ALTAN SARIKAYA[224]
Damla KARA
Birgül OSMAN

Özet

Madde bağımlılığı son yıllarda Türkiye'de giderek artan ve yalnızca bireyleri değil aileleri ve toplumu da yakından ilgilendiren, sağlık, ekonomik, sosyal sorunları beraberinde getiren önemli problemlerden biri olarak tanımlanmaktadır. **Amaç:** Çalışma ergenlerin koruyucu ruh sağlıklarının geliştirilmesi kapsamında, ergenlerin madde bağımlılığından korunmadaki öz yeterlilik inançları ve sosyal destek algıları aralarındaki ilişkiyi açıklamak amacıyla, ilişki arayıcı olarak yapıldı. **Kapsam:** Çalışma Şubat-Nisan 2017 tarihleri arasında, internet üzerinden 'Online Anket Sistemi' kullanılarak, sosyal paylaşım sitelerinde (facebook, twiter) uygulandı. Araştırmanın örneklemini araştırmaya katılmayı kabul eden ve 10-18 yaş aralığında olan 135 ergen oluşturdu. **Yöntem:** Veriler, araştırmacı tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan Kişisel Bilgi Formu, Ergenler İçin Madde Bağımlılığından Korunmada Öz-Yeterlik Ölçeği ve Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği ile toplandı. Araştırmanın verileri, yüzdelik dağılımlar, ortalamalar, standart sapma, Mann-Whitney U, Kruskal Wallis testi, Sperman Korelasyon testi ile değerlendirildi. Çalışmadaki Cronbach's Alpha kat sayıları; Ergenler İçin Madde Bağımlılığından Korunmada Öz-Yeterlik Ölçeği için 0.94, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği için 0.87 olarak bulundu. Trakya Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'ndan (TÜTF-BAEK2018/21) izin alındı. Online anket sistemi üzerinden çalışmaya katılmaya gönüllü olup olmadıkları sorusuna 'evet' yanıtını verenler araştırmaya dahil edildi. **Bulgular:** Araştırmaya katılan ergenlerin %53,3'ünün kadın, %38,6'sının 16-18 yaş aralığında olduğu, %63'ünün çekirdek ailede ve %85.2'sinin Marmara bölgesinde yaşadığı saptandı. Ergenlerin %94.1'inin yaşamı boyunca herhangi bir maddeyi denemediği belirlendi. Katılımcıların madde bağımlılığından korunmada öz-yeterlik düzeyleri ile algılanan sosyal destek düzeyleri arasında, pozitif yönde zayıf düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu bulundu ($p<0.001$). Yaşamında herhangi bir madde denemeyen ergenlerin, madde bağımlılığından korunmada öz-yeterlik düzeyleri ve algılanan sosyal destek düzeyleri puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulundu ($p<0.05$). **Sonuç:** Çalışma, algılanan sosyal destek düzeyi arttıkça madde bağımlılığından korunmada öz-yeterlik düzeyinin yükseldiğini ortaya koydu. Aynı zamanda yaşamında herhangi bir madde denemeyen ergenlerin, madde bağımlılığından korunmada öz-yeterlik düzeylerinin ve algılanan sosyal destek düzeylerinin madde kullanan ergenlere göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu sonucuna ulaşıldı.

Anahtar Kelimeler: Ergen, Madde, Öz yeterlilik, Sosyal Destek

[224] Trakya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği.

SOSYAL POLİTİKA AÇISINDAN ATIK/ÇÖP VE ATIK MADDE TOPLAYICILAR

Dr. Öğretim Üyesi Yener Şişman[225]

ÖZET

Çöpün geri kazanılması, kalkınmanın sürdürülebilir olması açısından önemlidir ve "kalkınma" kavramı tek başına bile olsa Sosyal Politika açısından dikkate değerdir. Ancak konunun Sosyal Politika açısından iki önemli yanı daha bulunmaktadır.

Birincisi, "sağlıklı bir çevrede yaşamak" günümüzde temel bir insan hakkı olarak tanımlanıyor ve biliyoruz ki insanoğlunun temel gereksinim kaynakları tüm dünyada korkutucu ve muhtemelen geri dönüşü mümkün olmayan oranlarda tüketiliyor veya kirletiliyor.

İkinci olarak çöpün bertaraf edilmesi ve bu süreçte ortaya çıkması muhtemel çevre sorunları sosyal adalet hedefine ulaşılabilmeyi güçleştiriyor. Geri dönüşümü yapılmayan, yapılamayan, tehlikeli olabilecek çöpler varsıllardan uzakta bir yerlere atılıyor. Kentin merkezinden varoşlara, gelişmiş ülkelerden çevre ülkelere doğru bir çöp akışı söz konusu. Yani çevrenin bozulmasına büyük ölçüde neden olan kişi ve kesimler bu bozulmanın sonuçlarından daha az etkileniyorlar. Sonuç olarak çöpün bertaraf edilmesine ilişkin mevcut durumun sosyal yapıdaki yerleşik adaletsizlikleri belirginleştirdiği kabul edilmelidir.

Diğer taraftan Sosyal Politikanın yukarıda kısaca bahsettiğimiz duyarlılıklarından yola çıkılmasa da özellikle gelişmiş dünyada, önemli bir geri kazanım çabasına şahit oluyoruz. Bu geri kazanım Almanya gibi ülkelerde "evde" gerçekleştirilirken, ABD'de "özel sektör" eliyle bir geri kazanım söz konusu. Türkiye'de ise geri kazanım oranı toplam atık miktarının %10'unu bulmuyor.

Yine de Türkiye'de kâğıt, alüminyum vb. açısından önemli bir geri kazanım söz konusu ve bizim açımızdan bu işin en önemli aktörlerinden birisi atık madde toplayıcıları. Bu insanlar bir yandan kendi yaşamlarını idame ettirirken, diğer yandan ülke ekonomisi ve çevreye büyük katkılar sağlıyor. Ortak özellikleri yaratıcılık, pratik zekâ ve ayakta kalmak için sergiledikleri büyük irade olan bu insanlar kahraman olarak kabul edilmeleri gerekirken genellikle aşağılanıyor, yanlış anlaşılıyor ve kötü muameleye maruz kalabiliyor.

Bu çalışmanın da amacı ise; Türkiye'de Sosyal Politika açısından korunmaları hatta desteklenmeleri gerektiğini düşündüğümüz atık madde toplayıcılarının sorunlarını saptamak, sorunların ortadan kaldırılması için uygulanabilir ve makul sosyal politikaları belirlemektir.

Anahtar Kelimeler: çöp, geri dönüşüm, atık madde toplayıcılar, sosyal politika

[225] Anadolu Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, ÇEEİ Bölümü.

SOKAKTA ÇALIŞAN ÇOCUKLAR SORUNU VE SOSYAL POLİTİKA AÇISINDAN BİR ÇÖZÜM ÖNERİSİ: BİZİM ÇOCUKLAR MERKEZİ

Dr. Öğretim Üyesi Yener Şişman[226]

Özet

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) tahminlerine göre bugün tüm dünyada 168 milyon kadar çocuk, yeterli eğitimden, sağlık hizmetlerinden ve temel özgürlüklerden yoksun biçimde çalışma yaşamının ağır ve tehlikeli koşullarıyla karşı karşıya bulunmaktadır.

Çocuk işçiliğinin bu en kötü biçimleri ILO'nun 182 sayılı sözleşmesinde sıralanmıştır ve "sokakta çalışma" ILO tarafından en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliği türleri arasında açık olarak sayılmamıştır. Ancak, sokakta çalışan çocukların bulundukları şartların ağır, tehlikeli ve istismara açık olması, dikkatleri bu çocukların yaşadığı sorunlara çekmektedir. Diğer yandan aile ilişkisi halen sürse de yakın bir zamanda bu ilişkinin kopabileceği düşüncesi, eş değişle çocuğun "sokak çocuğu" olarak istismara çok daha müsait bir alana kayma ihtimalinin yüksekliği, "sokakta çalışan çocukların" en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliği türlerine dâhil edilmesi yönünde bir eğilimi ortaya çıkarmıştır. Diğer yandan ülkemizdeki durum gözlendiğinde "sokakta çalışan çocukların" durumlarının iyileştirilmesi için yeni fikirlere, yeni çabalara ihtiyaç olduğu da açıktır.

Elbette çocukların çalışma yaşamından ivedilikle uzaklaştırılıp, çocukluklarını yaşamaları ve eğitimlerini sürdürmeleri temel amaçtır. Ancak çocukların çalışmasını zorunlu kılan yoksulluk vb. yapısal sıkıntılar giderilmeksizin sorunun çözülebilmesi zor görünmektedir. Bu nedenle çocukların sokağın ve iş yaşamının olumsuz etkilerinden korunabilmeleri, onların risklere karşı bilinçlendirilmesi ve zorunlu temel eğitimden yararlanmalarını desteklemek üzere Ankara'daki gibi Sokaklarda Çalışan Çocuklar Merkezleri belediyelerce yaygınlaştırılmalıdır.

Bu çalışmada Ankara örneği üzerinden gidilerek ideal bir "sokakta çalışan çocuklar merkezi" nin nasıl yapılandırılması gerektiği tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: sokakta çalışan çocuk, sosyal politika, sokakta çalışan çocuklar merkezi

[226] Anadolu Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, ÇEEİ Bölümü.

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMINDA YER ALAN MOTOR GELİŞİM KAZANIMLARININ ÇİZGİ FİLMLERDEKİ SUNUMU

Aylin ARSLAN[227]
Dr. Öğr. Üyesi Ekrem Ziya DUMAN[228]

Özet

Bu çalışmada, TRT Çocuk Kanalı 3-5 yaş programları kategorisinde yer alan Pepee, Kuzucuk ve Elif'in Düşleri isimli çizgi filmlerinin içeriksel olarak karşılaştırılması hedeflenmiştir. Bu bağlamda çalışmada, eğitici içerikli bu üç çizgi filmin, okul öncesi öğretim programında yer alan motor gelişimle ilgili kazanımları barındırıp barındırmadığının ve hangi sıklıkta sunulduğunun karşılaştırmalı bir şekilde tespit edilmesi amaçlanmıştır. Söz konusu çizgi filmlerde bulunan motor gelişim kazanımlarını ve bu kazanımların bulunma sıklığını tespit etmek amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi yöntemi ile elde edilen sonuçlara göre; okul öncesi öğretim programında yer alan motor gelişim kazanımları en fazla Pepee çizgi filminde tespit edilirken, en az kazanım Elif'in Düşleri çizgi filminde tespit edilmiştir.

Anahtar sözcükler: Çizgi film, motor gelişim, kazanım, okul öncesi, eğitim programı

[227] Gazi Üniversitesi.
[228] Gazi Üniversitesi.

DOĞA BİLİMLERİNDE MANTIK: BİYOLOJİ-MANTIK İLİŞKİSİ

Özlem Küçükşabanoğlu[229]

Dr. Öğr. Üyesi Ekrem Ziya DUMAN[230]

Özet

Mantık doğru düşünme biçimi ve doğru düşünme biçimini konu alan felsefe disiplinin adıdır. Akıl yürütme ve belgeleme tarzındaki düşünmenin kurallarını inceler. Bu anlamda, ileri sürülen düşüncenin doğruluğu ile değil, nasıl doğru düşüneceğimiz ile ilgilenir. Dolayısıyla mantık, tüm bilimlerin temelinde yer alır; çünkü bilim gerçeğin bilgisine ulaşmayı amaçlıyorsa eğer, doğru düşünme olmadan gerçekliğin bilgisine ulaşmak olanaksızdır. Biyoloji bilimi de verilerini doğrulamada, veriler arası tutarlılığı sağlamada, kavramlarını temellendirmede, genellemelere ulaşmada, tanımlama ve sınıflama işlemlerinde, olgular ve veriler arasında benzerlikler ve farklılıkların tespitinde mantığı veya mantık kurallarını kullanmaktadır. Bu bağlamda bu araştırmanın amacı biyoloji biliminin mantıktan nasıl yararlandığını ve mantık- biyoloji ilişkisini ortaya koymaktır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucuna göre; biyoloji bilimi mantık ve mantığın konularından faydalanmaktadır. Örneğin; inek, balina, köpek ve kurt "memeliler" kavramının türleridir. Balina memeli olmasına rağmen inek, köpek ve kurttan farklıdır. Bu fark beş tümelden olan ayrım sayesinde ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mantık, biyoloji, doğa bilimleri, yöntem.

[229] Gazi Üniversitesi.
[230] Gazi Üniversitesi.

DİJİTAL ÇAĞDA MCLUHAN'I YENİDEN DÜŞÜNMEK: YENİ MEDYA TEKNOLOJİLERİ İŞİMİZİ Mİ KOLAYLAŞTIRIYOR YOKSA BİZİ AMPÜTE Mİ EDİYOR?

Dr. Öğr. Üyesi Gül Esra Atalay[231]

Özet

Marshall McLuhan "20.yüzyılın en büyük medya teorisyeni," "bilgi çağı gurusu", "elektronik çağın kâhini" "medya ekolojisti" , "siber uzayın babası" gibi yakıştırmalarla anılmaktadır. 1960'larda kaleme aldığı çalışmalarla internetin ve sosyal medyanın ortaya çıkacağını önceden haber verebilecek kadar isabetli medya ve teknoloji analizlerinde bulunmuştur. McLuhan, eserlerinin yanlış ve eksik yorumlanması nedeniyle teknoloji savunucusu, teknolojik gelişmelerin hayranı olarak görülmektedir. Esasen sadece1950'lerin başında çok kısa bir dönem için teknolojik yeniliklerin daha iyi bir dünya yaratacağına inanmıştır. Daha sonraki eserlerinde teknolojiyle donanmış dünyayı bir kayıp olarak görmeye başladığı ve eleştirel bir yaklaşım benimsediği görülmektedir. McLuhan modern yaşamın kaosunu girdap metaforuyla açıklar ve elektronik bilgi girdabının insanlığı tepetaklak etmesinden ancak bu süreci çok iyi inceleyerek ve analiz ederek kurtulunabileceğini belirtir. Bu çalışmada Marshall McLuhan'ın teknoloji ve medya eleştirileri ortaya konularak günümüzde yeni medya teknolojilerinin topluma olan etkileri tartışılmıştır. Betimleyici yöntem kullanılarak McLuhan'ın teknolojik yeniliklere dair "uzantı" ve "ampütasyon" önermeleri, yeni medya bağlamında değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Marshall McLuhan, yeni medya, sosyal medya, uzantı, ampütasyon

[231] Üsküdar Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Yeni Medya ve Gazetecilik Bölümü.

EBYS KULLANICILARININ DEMOGRAFİK ANALİZİ

Bilsay OTÇU[232]
Prof. Dr. Cevriye GENCER[233]

Özet

Kamu kurum ve kuruluşları bilgi transferinde kullandıkları resmi yazışmaları e-devlet uygulamaları kapsamında elektronik ortama aktarmıştır. Belge üretiminden transferine, tasnifinden imhasına tüm süreçlerin elektronik ortama aktarılması ve yönetilmesi Elektronik Belge Yönetim Sistemleri (EBYS) ile yürütmektedir. Elektronik imzanın belge süreçlerine dâhil edilmesi, EBYS'lerle ilgili yönetmelik ve standartların yayınlanması ile EBYS'lerin yasal geçerliliği sağlanmaktadır. Kamu kurum ve kuruluşlarında kullanılmakta olan EBYS'ler her düzeydeki kullanıcıya kesintisiz ve güvenli bir şekilde hizmet etmektedir. Kurumlarda çok sık kullanım bulan EBYS'lerde kullanıcılara farklı seviyede problemler yansımaktadır. Çalışmada bakanlıklar, genel müdürlükler, üst kurullar, belediyeler ve üniversitelerden oluşan 35 farklı kurumdaki farklı statüdeki 8016 kurum personeline anket uygulanarak EBYS kullanıcılarının temel demografik özelliklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Yapılan ankette, yaş, cinsiyet, öğrenim durumu, EBYS'deki görevi, kurumdaki görevi, EBYS kullanım süresi ve EBYS kullanım sıkılığı bilgileri değerlendirilmiş ve elde edilen sonuçlar yorumlanmıştır. Anket verileri "IBM SPSS 24.0" programı ile analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Elektronik Belge Yönetim Sistemi, e-devlet

[232] Türksat A.Ş. Yazılım Geliştirme Direktörlüğü.
[233] Gazi Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi.

ULUSLARARASI HUKUK AÇISINDAN ZEYTİN DALI HAREKÂTININ MEŞRULUĞU SORUNU

Doç. Dr. Süleyman Sırrı TERZİOĞLU

Özet

PKK-PYD/YPG terör örgütünün Suriye'den Türkiye'ye yönelik faaliyetleri, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin bu saldırıları bertaraf edebilmesi için gereken tedbirleri almasını gerektirmiştir. Türkiye, ülkesi içinde faaliyet gösteren terör örgütlerine karşı iç hukuku çerçevesinde gereken tedbirleri alma ve mücadele etme hakkında sahiptir. Ancak ülkesi dışından, başka bir devletin ülkesinden, yani Suriye'de faaliyet gösteren terör örgütlerinden yapılan saldırıları bertaraf edebilmesi için, Türkiye'nin, bunlara yönelik olarak kuvvet kullanması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla bu faaliyetlerin engellenebilmesi için Suriye Arap Cumhuriyeti ülkesinde bir kuvvet kullanma eyleminin gerçekleştirilmesi zorunluluğu doğmuştur. Türkiye, bu terör saldırılarını durdurabilmek için Zeytin Dalı Harekâtını başlatmıştır. Türkiye, uluslararası terörizme karşı meşru müdafaa hakkına sahiptir. Zeytin Dalı Harekâtı, Türkiye'nin meşru müdafaa hakkı çerçevesinde uluslararası hukuka uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Zeytin Dalı Harekâtı, Türkiye, Suriye, Uluslararası Hukuk, Meşru Müdafaa

SEMBOLİZM'DE PİTORESK AKTARIMLAR

Cumhur Okay Özgör [234]

Özet

Düş gücünden, hayal dünyasından faydalanan Sembolizm'in poetkiasının özü melankoliye dayanır. Lirik yabanıllık, kaygı ve hüzün temel özellikleridir. Mistik, ilkel ve mitolojik olan Sembolist resimlerde egzotizm, fantastik; sanrılar genel konuları özetlemek için kullanılabilecek anahtar kelimelerdir. Cinler, periler, mitolojik yaratıklar ve şeytanın başkalaşımları dışında "kötülük" öne çıkan temel temadır. Erotizm, hastalıklı aşk ve ölüm içerisinde kadın figürü en önemli yeri işgal eder. Kadın iki şekilde, düalizm ekseni altında, ele alınır:

> *1) Avcı. Avını zehirleyen öldüren tehlikeli kadın. şehvet ve kötülük dolu dişil güç örtük biçimde mitolojiden ve dini figürlerden beslenir.*
>
> *2) Kurban. Sağ, temiz, ulaşılamaz olan kadın mutlak suretle katledilir. Shakespeareane biçimde bu sahne betimlenir.*

Edebiyat, şiir ve Resim sanatından beslenen Sembolizm daha genç bir sanat dalı olan Sinemayı da oldukça etkilenmiştir. Sembolist filmlerde, "*Öldüren Kadın*" (*Femme Fatale*), animizm ve otomatizm, pitoresk (resimsi) yönleriyle karşımıza çıkmaya devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sembolizm, pitoresk, animizm, otomatizm

[234] Batman Üniversitesi.

OSMANLICILIK KAVRAMININ ANLAMI: DİNİ-MİLLİYETÇİLİK

Dr. Gökhan Murat ÜSTÜNDAĞ[235]

Özet

Osmanlıcılık kavramının genel olarak çağrıştırdığı anlam ilk bakışta, yanıltıcı bir şekilde, milliyetçilikten ayrı tamamen dini değerlere dayalı ve Türk milliyetini dışlar gibi algılanmaktadır. Oysa bu konuda Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekillerinin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde yaptıkları konuşmaları/söylemleri incelendiğinde, Türklük ve Türk milliyeti kavramlarının dini değerlerle iç içe geçtiği ve yeni bir milliyetçilik türü olan dini-milliyetçilik yani Osmanlıcılık kavramının ortaya çıktığı görülmektedir. Bu milliyetçilik türünü seküler-milliyetçilikten ayıran temel husus ise, dinin ağırlığının milliyet kavramından daha fazla olmasıdır. Yani Osmanlıcılık kavramını; daha fazla dini değerlere sahip bir milliyetçilik türü olarak tanımlamamız mümkündür. Parti üyelerinin 2002-2016 yılları arasındaki söylemleri tarihi olaylara ve kişilere yapılan atıflarla beraber incelendiğinde; bunların bir kısmının kadim Türk tarihine, bir kısmının Selçuklu dönemine ait olduğu görülürken, kahır ekseriyetinin Osmanlı dönemine ait olduğu tespit edilmiştir. Bu Osmanlı özlemi, ilk bakışta tamamen dini bir bakış açısı olan ümmet birliği hedefi gibi algılanabilir. Fakat söz konusu söylemler detaylı analize tabi tutulduğunda; ortaya ümmet birliğinin ancak ve ancak tarihte Osmanlı'nın yaptığı gibi Türklerin liderliğinde bir ümmet birliği hedefi olduğu ortaya çıkmıştır. Söz konusu söylemlerde dini temalar/atıflarla birlikte ve çoğunlukla eşzamanlı olarak ihmal edilemeyecek ölçüde, açık veya ima yoluyla Türk milliyeti ve Türklerin liderliği kavramlarına verilen önem gözlenmiştir. Yapılan söylem analizleri neticesinde; Türk milliyeti kavramının dindarlığın ve ümmet birliği hedefinin içine sızdığı tespit edilmiştir. Bu iç içe geçmenin, yani Türklük kavramının dindarlıkla birleşmesinin temel sebebinin, 1970'lerde ortaya çıkan Türk-İslam Sentezi yaklaşımının Türkiye'deki muhafazakâr kesimce, dolayısı ile Adalet ve Kalkınma Partisi üyeleri tarafından da, benimsenmesi olduğu değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlıcılık, Milliyetçilik, Söylem, Seküler-Milliyetçilik, Türk-İslam Sentezi

[235] Yeditepe Üniversitesi.

DUYGUSAL ZEKA YETKİNLİK ÖLÇEĞİ GELİŞTİRME ÇALIŞMASI[236]

Dr. Öğretim Üyesi Oğuzhan KIRDÖK[237]

Özet

Bu çalışmanın amacı modern çalışma hayatında başarının belirlenmesinde önemli bir ölçüt olan yetkinliğin bir boyutu olarak duygusal zeka yetkinliğini ölçmeye yönelik bir psikolojik ölçme aracı geliştirmektir. Araştırmanın çalışma grubunu farklı bölümlerde öğrenim gören toplam 620 üniversite öğrencisi oluşturmuştur.

Yetkinlik bilgi, beceriler, yetenekler, motivasyon, inançlar, değerler ve ilgilerin bir karışımı ya da bir isteki yüksek performans ile birlesen bilgi, beceri, yetenek ve özelliklerdir. Duygusal zeka ise "kendimizin ve başkasının hislerini tanıma, kendimizi motive etme, içimizdeki ve ilişkilerimizdeki duyguları iyi yönetme yetisidir. Goleman duygusal zekayı (1) öz bilinç, (2) öz yönetim, (3) motivasyon, (4) empati ve (5) ilişkilerde ustalık olarak beş boyutta tanımlamaktadır.

Araştırma verileri, SPSS 20 ve AMOS 22 istatistik programları kullanılarak, ortalama, standart sapma, pearson momentler çarpımı, chronbach alfa, açımlayıcı aktör analizi ve aoğrulayıcı faktör analizi ile değerlendirilmiştir.

Ölçme aracını geliştirmek amacıyla ilgili literatür incelenerek, madde havuzu oluşturulmuş, madde havuzundaki ifadelerin yeterliği ilgili uzmanlar tarafından değerlendirilmiş, yapı geçerliliği incelenmiştir. Ortaya çıkan beş faktörlü yapının, içtutarlık katsayıları ve madde-toplam puan korelasyon katsayıları hesaplanmıştır.

Çalışma sonucunda Goleman'ın duygusal zeka kuramına dayalı beş faktörlü yetkinlik ölçeğinin, kapsam geçerliliği, yapı geçerliliği ve iç tutarlılığı ortaya konulmuştur.

Bu çalışma Çukurova Üniversite BAP birimi tarafından desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal zeka, Yetkinlik, Ölçek geliştirme, Üniversite öğrencileri

[236] "Bu araştırma EF2013BAP4 proje numarası ile Çukurova Üniversitesi BAP birimi tarafından desteklenmiştir."

[237] Çukurova Üniversitesi, Eğitim Bilimleri.

DUYGUSAL ZEKA İLE HOLLAND'IN KİŞİLİK TİPOLOJİSİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Dr. Öğretim Üyesi Oğuzhan KIRDÖK[238]
Demet TOPAL[239]

Özet

Holland'a göre meslek seçimi kişiliğin ifadesidir, ilgi envanterleri aynı zamanda kişilik envanterleridir. mesleki doyum, meslekte karar kılma ve başarılı olma bireyin kişiliği ile bulunduğu çevre arasındaki bağdaşıma bağlıdır. Duygusal zeka; bireyin duygularını fark edip tanıması, kontrol etmesi, hedefleri gerçekleştirmek amacıyla öz motivasyonunu sağlaması ve karşı tarafın duygularını anlayarak iyi ilişkiler geliştirmesiyle ilişkili, sosyal yetenek ve becerilerin bir bileşkesidir.

Bu araştırmada lise öğrencilerinin sahip olduğu duygusal zekalarının, Holland mesleki kişilik tipleri kuramı ile ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda öğrencilerin mesleki kişilik tipleri olan gerçekçi, araştırmacı, yaratıcı, sosyal, girişimci ve geleneksel tipleri ile duygusal zekanın bileşenleri olan duygusal farkındalık, duyguları yönetme, kendini motive etme, empati ve ilişki kontrolü alt boyutları arasında ilişki incelenmiştir.

Araştırmanın çalışma grubunu 348 lise öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama araçları olarak, Duygusal zeka ölçeği (Ergin, 2000) ve Mesleki ilgi envanteri (Atli ve Keldal, 2016) kullanılmıştır. Araştırma verileri, SPSS 20 istatistik programından yararlanılarak, Pearson Korelasyon analizi yapılarak incelenmiştir.

Araştırma sonucunda Duygusal zekanın alt boyutları ile en yüksek ilişkiyi Holland'ın mesleki kişilik tiplerinden Sosyal tipin gösterdiği, daha sonra, ilişki düzeyi açısından sırasıyla Geleneksel, Sanatçı ve Araştırıcı tiplerin ilişki gösterdiği bulunmuştur. Bulgular, Gerçekçi ve Girişimci tiplerin duygusal zekanın alt boyutlarıyla ilişki olmadığını göstermiştir. Bulgular literatür kapsamında değerlendirilmiştir

Anahtar kelimeler: Duygusal zeka, Holland kişilik tipolojisi, Lise öğrencileri, Mesleki kişilik

[238] Çukurova Üniversitesi, Eğitim Bilimleri.
[239] Adana İl Milli Eğitim Müdürlüğü.

MARKA KENT İMAJI ALGILAMALARI: HATAY İLİ ÖRNEĞİ

Öğr. Gör. Şükran ŞAHİN[240]

Özet

Söz konusu çalışmayla, Hatay Kent'ine gelen ziyaretçilerin, kent ile ilgili marka algılarının ölçülmesi ve elde edilen sonuçlarının pratikte yapılan çalışmalara yarar sağlaması amaçlanmaktadır. Çalışma da kullanılan ölçek, 2009 yılında tamamlanan "Marka Kent Ölçeğinde Edirne ve Yanbol" adlı proje çalışmasından yararlanılarak oluşturulmuştur. Uygulanan ankette, Kent'in marka bağlılığını, algılanan kalitesini, farkındalığını, imajını ve çağrışımlarını ölçmeye yönelik 38 adet soru ve demografik ölçüme yönelik 7 adet soru bulunmaktadır. Çalışma ampirik bir çalışma olup, 400 örneklem ile yüz yüze/derinlemesine görüşme tekniği ile veri toplanması planlanmış olup sonuçlar SPSS paket programı kullanılarak analiz edilecektir. Ulaşım ve zaman kısıtından dolayı, sadece yerli ziyaretçiler araştırma kapsamına alınmış olup, sonraki çalışmalarda yabancı misafirler de araştırma kapsamına alınarak çalışmanın kapsamı genişletilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hatay Marka Kent, Kent Bağlılığı, Marka İmajı,

[240] İstanbul Arel Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu.

OSMANLI TÜRKLERİNİN TASAVVUF KÜLTÜRÜYLE BESLENMESİNDE ÖNE ÇIKAN BAZI TÜRKÇE ESERLER

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Salim GÜVEN[241]

Özet

Tasavvufun Türk toplumunda her kesime hitap eden bir yönü bulunmaktadır. Geçmişte Anadolu ve Balkanlar'da yaşayan Türklerin ortak buluşma noktalarından birisi tasavvuf olmuştur. Öyle ki, Türklerde edebiyat başta olmak üzere güzel sanatların farklı dallarının gelişmesine mekân, imkân ve fikrî bakımdan en güçlü desteği tasavvuf sağlamıştır. Bu sebeple Türk İslam kültürünün beslendiği ana zemin tasavvuftur, denilebilir. Bugün bile avamından havassına, alevîsinden sünnîsine, sağcısından solcusuna ve müsliminden gayrimüslimine varıncaya kadar, Türkiye'de yaşayan halkı altında toplayabilecek şemsiyenin en geniş asgarî müştereğe sahip öğesi hala tasavvuftur. Tasavvufun Türk toplumunda böyle etkin bir özellik kazanması, Türklerin müslümanlaşmasında savaştan ziyade sevgi yolunu seçen sûfîlerin aktif rol üstlenmeleriyle başlamıştır. Arkasından da bu durum, tasavvuf kültürünü toplumun her kesimine aktaracak güçlü eserlerin meydana getirilmesiyle pekişmiştir.

Anadolu'da İbn Arabî (ö. 638/1240) ve Mevlânâ Celâleddîn Rûmî (ö. 672/1273) başta olmak üzere pek çok sûfî müellif, farklı dillerde akademik ve entelektüel seviyesi yüksek edebî eserler yazmıştır. Ancak geniş halk kitlelerinin tasavvuf kültürüyle buluşması, bunlardan daha çok Osmanlı Türkçesi ile yazılan eserler vasıtasıyla gerçekleşmiştir. Mevlidler, tarîkatnâmeler, velâyetnâmeler, menâkıbnâmeler, erkânnâmeler ya da buyruk benzeri eserler, tasavvuf kültürüyle halkın tanışmasını sağlayan örnek yazı türleridir. *Makālât*, *Vesîletü'n-necâ*t (Mevlid), *Dîvân-ı Yunus*, *Muhammediyye*, *Envâru'l-âşıkî*n, *Müzekki'n-nüfûs*, *Delâilü'l-hayrâ*t şerhi *Kara Dâvûd*, *Ahmediyye* ve *Mârifetnâme* isimli kitaplar, tasavvufun sistematik konularını öne çıkarak Osmanlı halkını etkileyen başlıca eserlerden bazılarıdır.

Bu tebliğin amacı Osmanlılarda geniş halk kesiminin tasavvuf kültürü ile beslenmesinde öne çıkan eserlerden bazılarını müellifleriyle birlikte kısaca tanıtmaktır. Bunun için konuyla ilgili pek çok eserin adı zikredilmiş, aralarından bazıları seçilerek müstakil başlıklar halinde ele alınmış, içerikleri hakkında kısa bilgiler verilerek topluma aktardıkları tasavvufi temalar belirtilmiştir. Detaya inmeden bu tür eserlerin tenkide uğradıkları yönlere temas edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkler, İslam, Tasavvuf, Tekke ve Tarikatlar, Kitap, Kültür.

[241] Pamukkale Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Tasavvuf Anabilim Dalı Öğretim Üyesi.

BAĞIMSIZLIK SONRASI KAZAKİSTAN'DA MİLLİ BİLİNCİN ARTIRILMASINDA AYTIS GELENEĞİNİN ROLÜ

Dr. Öğr. Üyesi Lazzat Urakova Yanç[242]

Özet

Halk Edebiyatının bir türü olan ve iki veya daha fazla akının (şairin) irticalen şiir söyleyerek yarışmasına dayanan aytıs, eskiden beri Kazaklar tarafından sevilmektedir. Daha önceleri sadece eğlence amaçlı düzenlenen aytıs etkinlikleri halkın aytısa büyük rağbeti görüldükçe Sovyetler zamanında hükümetin övülmesi, yürütülen siyasetin desteklenmesi yönünde kullanılmaya çalışılmıştır. Bağımsızlıktan sonra hızlı bir gelişme sürecine giren aytıslarda ülkedeki sosyal, siyasi, ekonomik ve kültürel olayların konu edildiğini görmekteyiz. Günümüz Kazakistan'da bayramlar ve yıldönümü kutlamaları vesilesiyle sıkça düzenlenen aytıs müsabakaları toplumdaki milli bilincin artırılmasında çok önemli yere sahiptir. Hatta hâlihazırda milli bilinci artıran en önemli ve en etkili faaliyetlerin başında devlet tarafından düzenlenen aytıs müsabakalarının geldiğini söylersek yanılmış olmayız. Kazakça'da aytıs söyleyen halk şairlerine aytıs akını, aytısker denmektedir.

Çalışmada günümüz aytıskerlerinin aytıs metinleri halkın milli bilincini artırma şekilleri bakımından incelenecektir.

Anahtar kelimeler: Kazakistan, Kazak halk edebiyatı, aytıs, aytısker, milli bilinç

[242] Akdeniz Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları bölümü.

NATO'S ENLARGEMENT AND GEORGIA'S CHANCES OF INTEGRATION INTO THE NORTH ATLANTIC TREATY ORGANIZATION

Professor Dr. Valeri Modebadze[243]

Abstract

Since gaining independence Georgia has chosen a pro-western path and decided to integrate into Euro-Atlantic structures. Although Georgia has made significant progress and has implemented a number of ambitious democratic reforms, there are still some factors that hinder its integration into the North Atlantic Alliance. Three main factors can be identified that prevent Georgia to join NATO. The main problem is the Russian factor. The more intensive the NATO-Georgia relationship becomes, the likelihood increases that Russia will launch new provocations against Georgia. Russia is making pressure on Georgia by occupying and annexing its territories. After the 2008 August War Russia has occupied 20 % of the territory of Georgia. This war has demonstrated that Kremlin still wants to draw back Georgia into Russia's orbit and that Moscow will always oppose Georgia's integration into Euro-Atlantic structures.

The second factor that hinders Georgia's integration into the North Atlantic Treaty Organization is the lack of unanimity among the member states of NATO with regards to the expansion of the North Atlantic Alliance. Member countries of the North Atlantic Treaty Organization have different opinions on this issue and it is difficult to achieve consensus among them. Although NATO declares that its door remains open to any European country, Western European countries, in contrast to the Eastern European countries, are not very favorably disposed towards NATO's eastward expansion. They believe that if NATO expands they will face new problems such as unresolved ethnic conflicts and wars.

The third factor that prevents Georgia's integration into NATO is incorrectly implemented reforms and fragile democratic institutions. Although Georgia has made some progress towards building democracy and has carried out multiple reforms, it still remains a hybrid regime. Many things have to be done to transform Georgia into Liberal democracy. Georgia is still in the process of transition to democracy and has not fully implemented such important reforms as judicial reform, public service reform, the establishment of rule of law and elimination of selective justice.

Key Words: NATO, Georgia, North Atlantic Treaty Organization, Integration, Democratic Reforms,

[243] International Caucasus University.

TAKASTAN KRİPTO PARAYA; PARANIN DEĞİŞİM SÜRECİ VE SERÜVENİ

Öğr. Gör. Hakan KARA[244]

Özet

Para zamanla şekiller değiştirerek o kadar temel bir güç haline geldi ki, para olmadan yaşayamıyor, hayatta kalamıyoruz. Para aynı zamanda insanı modernleştiriyor, çünkü daima en yeni teknoloji de bulunuyor.

Para, bilgi dövizine evrimleştiriliyor ve bilginin çok büyük bir değeri ve zenginliği ile bilgiye yaklaşıyor, yaklaştıkça da geleneksel bakımdan paraya daha az ihtiyaç duyuyoruz.

Bu gelişmeler ışığında paranın gittikçe görünmez hale geldiğini, Bilişim çağında teknolojiden, üretim tekniklerine; insanların yaşam tarzlarından, kişilerin düşünce yapısına her şeyin değiştiği, çağa ayak uydurduğu bu dönemde paranın zaman içerisindeki yolculuğu üzerine bir çalışma yapılmıştır.

Anahtar Kelimler: Takas, Kripto Para, Dijital Para, Para Evrimi, Para

[244] İstanbul Arel Üniversitesi, Menkul Kıymetler ve Sermaye Piyasası Bölümü.

الإعداد التربوي للإنسان ضمن مفهوم التربية في القرآن الكريم التربية القرآنية أنموذج

Dr. Öğretim Üyesi Refik Kasım[245]

الملخص

هدفت الدراسة إلى الكشف عن منهج القرآن الكريم حول مفهوم التربية القرآنية من خلال تتبع الآيات القرآنية المتعلقة والمتربطة بموضوع الدراسة، وقد استخدم الباحث اسلوب تحليل النص او الآية من ناحية التربية الدينية أو السلوكية من خلال تحليل النص القرآني بالتفسير، وقد أظهرت الدراسة الإعجاز التربوي الرباني في تعاليمه المشتملة على التربية الدينية والسلوكية، والتي أتصفت (الدراسة) بالشمولية الكلية والمنهج (القرآني) والأسلوب (الرباني) والهدف والتنوع التربوي (الأمر، النهي، المثل)، مع مراعاة الفروق الفردية والأسرية والمجتمعية (الكلية عامة)، لأنه ركز على الجانب الشخصي والتوعوي والسلوك الحضاري والاجتماعي بأسلوب راقي مقنع محافظ على أسس الحياة ومُلْزِم بحفظ الكرامة والمكانة الشخصية على المستوى الروحي(علاقته بربه) والشخصي (العلاقة الفردية) والاجتماعي (حقوق عامة) والديني (الآداب) وغيرها، مع العلم أن كل التعاليم والآداب القرآنية فيها اللين والرفق واللطف والخلق الكامل والمكمل وهي توحي في طياتها الأبعاد السلوكية المترتبة لاحقاً بين الفرد والأسرة الواحدة وبين الفرد والمجتمع وبين المجتمع والخلق عموماً، وقد أوصت الدراسة بصيغة مقترحة لتوظيف هذا المنهج (مفهوم التربية القرآنية) في مراحل التعليم عموماً (الثانوية والجامعة والدراسات العليا) من باب العلم والتذكير والذكري، بعيداً عن الأساليب القمعية (العنف والشدة والضرب) أو اللفظية (الجرح أو الإساءة أو الاحتقار) أو بالإشارات المعيبة (بأصابع الأيدي) أو بالكتابة (كالسب في الصحف والتدوين في الكتب المقالات) وكل هذه الموانع لها قيم وثواب منه (الله) اولاً، ولها مكانة سامية بين الخلق(عامة الناس) ولها أثر في التقليد والاتعاظ بصاحب هذه التربية والخلق النبيل.

المفاتيح: التربية، الخلق، القرآن، الأدب، الأسلوب.

[245] Arap Dili ve Belagati Anabilim Dalı, İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi) قاسم، رفيق قاسم، الولاء البراء في القرآن الكريم، رسالة دكتوراه، جامعة اتاتورك، كلية الإلهيات،

مفهوم التَّطابق في اللَّفظ الرّباني لقوله تعالى " السِّرَّ وأَخْفَى" دراسة تفسيريَّةٌ تحليلية.[246]

Dr. Öğretim Üyesi Refik Kasım[247]

الملخص

تطرقت هذه الدراسة إلى موضوع في غاية الأهمية من حيث الإيمان والعقيدة، للقول او النطق فهناك كما قال الله تعالى بأن هنالك ملكان "رقيب عتيد" يسجلان كل صغيرة وكبيرة، وهذا واضح من سياق اللَّفظ القرآني، ولكننا في هذه الدراسة حاولنا بالبحث والدراسة توضيح المعنى لكل من السر وأخفى من حيث اشتمالهما على معنيين "عقدي وإيماني" من خلال سرد المفهوم الكلي للكلمتين "السِّر وأخفى" وما تحملانه من معاني جمة، ومن مفاهيم إيمانية، في غاية الجمال والمعنى، كونها "الدراسة" تذكر المعنى والمفهوم والهدف والغاية، تمحوره آية واحدة "السر وأخفى" تحمل أسراراً كلية لمعاني عامة وخاصة، دينية وأخلاقية واجتماعية ونفسية وتربوية ويقينية وتغرس الخوف من الجليل وتذكر مراقبة الله تعالى لكل شيء.

المفاتيح: السر، أخفى، معنى، فهم، لفظ.

[246] طه:7/20.

[247] Arap Dili ve Belagati Anabilim Dalı, İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi قاسم، رفيق قاسم، الولاء البراء في القرآن الكريم، رسالة دكتوراه، جامعة اتاتورك، كلية الإلهيات،

KUR'ANDA VELÂ VE BERÂ

Dr. Öğretim Üyesi Refik Kasım[248]

Özet

"Kur'an'da Velayet ve Beraet", dinî inançların en belirginlerinden biridir. Günümüzdeki bazı radikal İslamî akımların çeşitli konularda yanlışa düştükleri bir vakıadır. Bunlardan bir kısmı "Velayet ve Beraetten" "tekfirciliğe" bir yol açmaya çalışmıştır. Bu aşırı-uç akımların yaptıkları; kâfir olarak gördükleri insanların öldürülmelerine ve sözle tenkitlerine dair fetva aramaktır. Onların davranışları hakikatte Allah'ın rıza ve maksadından çok uzak olup Yahudilerin Kur'an'ı ve İslam'ı bulandırmak gayesiyle yaptığı bir oyunudur, yalan ve iftiradır. Öldürme, hakaret etme, yaralama, tekfir, kâfir saydıkları Müslümanlarla savaşma, onların evlerini yok etme, yurtlarından kovma, ekin ve nesli bitirme gibi eylemlerine rağmen bir taraftan da kendilerinin en iyi dindar olduklarını, Kur'an'ı, şeriati ve onun yöntemini tatbik ettiklerini iddia etmeleri üzücü bir gerçektir. Hakikatte ise Kur'an ve şeriat bunlardan beridir. Burada şu hususu da belirtmeliyiz ki, İslam fıkhı İslam şeriatinden ayrı olmadığı gibi, İslam şeriati de İslam akidesinden bağımsız değildir. Fıkhın asıl kaynağı Kur'an ve onun tefsiridir. Aralarında bir ayrım söz konusu değildir.

Anahtar Kelimeler: Kur'an-ı Kerim, Velâ, Berâ

[248] Arap Dili ve Belagati Anabilim Dalı, İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi قاسم، رفيق قاسم، الولاء البراء في القرآن الكريم، رسالة دكتوراه، جامعة اتاتورك، كلية الإلهيات،

REFİK HALİT KARAY'IN COĞRAFYA BETİMLEMELERİNDE ANLATIM TEKNİKLERİ

Kubilay ÜNSAL[249]

Özet

Olay çevresinde gelişen anlatmaya bağlı edebi ürünlerin yapı unsurlarından birisi de mekândır. Mekânın en önemli işlevselliği hiç şüphesiz olayların geçtiği ortam olmasıdır. Ancak anlatı kahramanlarının fiziki ve ruhsal karakteristik özelliklerini çizmek, toplumun değerlerini ve algısını yansıtmak, olayın geçtiği atmosferin gerilimini ve yaşanan çatışmaları okuyucuya daha iyi sunabilmek için mekân tasvirlerine sıklıkla başvurulduğu görülür.

Gözlemlerine dayanarak kurguladığı gerçek mekânları tasvir etmede oldukça başarılı bir yazar olan Refik Halit Karay'ın eserlerinde mekânlar genellikle açık mekânlardır. Olay merkezli anlatılarında kahramanlar sürekli hareket halindedirler ve birbirinden farklı coğrafyalara seyahat etmektedirler. Bu durum yazarın gerçek yaşamındaki sürgün hayatıyla örtüştürülebilir. Karay'ın eserlerinde benimsediği realist ve natüralist yaklaşım onun mekâna bakış açısını da etkilemiştir. Diğer realistler gibi mekâna, olaylar için gerekli "fon" aracı olmanın ötesinde farklı işlevsel özelliklerin de yüklendiği görülür. Refik Halit Karay'ın, eserlerinde itibari âlem oluştururken, daha çok gerçek dünyaya ait mekânları ve coğrafyaları kendi muhayyilesinden geçirerek eserlerine yansıtmış bir yazardır. Bu durumun sonucu olarak yazar eserlerinde pek çok coğrafi mekâna amacına uygun işlevsel değerler kazandırmayı ustalıkla gerçekleştirmiştir.

Refik Halit Karay'ın romanlarında çok geniş bir coğrafyanın işlendiği görülür. Eserlerde geçen bu coğrafyaların kimisi eylem mekânları kimisi de hatırlanan, özlenen yerlerdir. Refik Halit Karay, sürgün, memleket, gurbet ve sıla gibi tarifi neredeyse imkânsız olabilecek soyut kavramlara yüklenen coğrafi mekân değerlerini okuyucunun muhayyilesinde canlandırmayı başarmış, okuyucuda yoğun bir duygusal iz bırakmayı başarabilmiştir. Okur kurmaca bir metin okuduğunu değil de Refik Halit Karay'ın anılarını okuyormuş hissine kapılır.

Refik Halit Karay mekân tercihlerinde birbirinden farklı pek çok anlatım tekniğine başvurur. Betimleme, anlatma, gösterme, dalga hareketi, zoom (kaydırma), zihinsel betimleme, hareketli perspektif, dramatize edilmiş betimleme, montaj, geriye dönüş, diyalog, iç konuşma, bilinç akışı, duyular arası aktarım, içten dışa betimleme, dıştan içe betimleme gibi tekniklerle kurguladığı mekânlara işlevsellik kazandırır.

Anahtar Kelimeler: Refik Halit Karay, coğrafya, betimleme

[249] Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, (MEB personeli).

DURUMSAL BENLİK SAYGISININ KOMPULSİF TÜKETİM ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Dr. Tülay Korkmaz Devrani [250]

Özet

Kompulsif satın alma yapan tüketicilerde ani, dürtüsel, takıntılı ve kontrol edilemeyen bir satın alma eğilimi vardır; satın alma öncesinde ve satın alma sırasında sonuçlar üzerine düşünmezler (Rao, 2003). Kompulsif satın alma eğilimi olan tüketiciler satın alım öncesinde yoğun bir istek duymakta, satın alma sırasında keyif almakta ve satın alma sonrasında ise utanç ve pişmanlık hissetmektedirler (Kearney ve Stevens, 2012: 236). Tüketicilerde yarattığı olumsuz sonuçlar nedeniyle kompulsif satın alma artan bir ilgiyle araştırılmaya devam edilmektedir. Bireylerin çocukluk ya da ergenlik dönemlerinde yaşadıkları deneyimlere dayanan bağımlılık düzeyindeki bazı davranışlar kendilerini yetersiz hissettikleri ya da düşük benlik saygısına sahip oldukları durumlarda ortaya çıkar (Faber 1992). Düşük benlik saygısının kompulsif satın alma olasılığını arttırdığını gösteren çalışmalar bulunmaktadır (d'Astous ve diğ., 1990; Faber ve O'Guinn 1989; O'Guinn ve Faber 1989; Sche ve diğ., 1990). Ancak daha önce kompulsif tüketim ile benlik saygısı arasındaki ilişkiyi araştıran çalışmaların büyük çoğunluğunda benlik-saygısını durağan olarak ele alan yaklaşım benimsenmiştir. Oysaki, bazı durumsal faktörlerin benlik-değerlemesinde değişimlere neden olduğunu belirten araştırmacılar da bulunmaktadır (Baumgardner,ve diğ.,1989; Heatherton ve Polivy, 1991). Çok fazla dışsal uyarıcıya maruz kalan tüketicilerin anlık olarak da kendilerini farklı kişilerle karşılaştırması durumundan dolayı düşük benlik saygısı kompulsif satın almaya neden olabilir. Bu çalışmada anlık benlik saygısının kompulsif satın alma üzerindeki etkisi incelenecektir. Benlik saygısı değişkeninin oluşan üç alt boyutunun (Performans, Sosyal ve Görünüm) kompulsif tüketim üzerindeki etkisini test etmek amacıyla yapılan regresyon analizinde en önemli etkinin sosyal boyut tarafından yaratıldığı görünmüştür ($p<.05$). Görünüme bağlı benlik saygısı .10 anlamlılık düzeyinde bir etki gösterirken performansa dayalı benlik saygısının kompulsif tüketim üzerinde etkisi bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Kompulsif Tüketim, Durumsal Benlik Saygısı, Sosyal, Performans, Görünüm

[250] Başkent Üniversitesi.

SOVYET DİL POLİTİKASI UYGULAMALARININ GÜNÜMÜZDEKİ KIRGIZ TÜRKÇESİNE YANSIMALARI

Assis. Prof. Kıyal Kamchybekova ABDIRAIM [251]

Özet

Sovyet ihtilali her ne kadar eşitlik, özgürlük ve halkların kardeşliği sloganları eşliğinde gerçekleşmişse de, daha sonraki Sovyet ideolojisi ve uygulamaları, bölgedeki Türk Dünyası için dilsel ve kültürel yönden birçok olumsuz etkiler yaratmıştır. Özellikle de halkı yönetmek ve yönlendirmek amaçlı yapılan çalışmalar, bölgedeki millî dillere olumsuz yönde etkilerini göstermiştir. Belli bir toplumun kültürel belleğini oluşturan millî dillerin siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda kullanımı giderek daralmıştır. Buna karşılık "uluslararası dil" olarak öne sürülen Rus dilinin itibarı her geçen gün yüceltilmiş ve kullanımı yaygınlaştırılmıştır. Bu tarihî süreçte millî dillere karşı yapılan olumsuz uygulamalar günümüzde de etkilerini sürdürmektedir. Örneğin, Kırgız Cumhuriyeti'nin devlet dili olan Kırgız Türkçesinin 'sembolik bir devlet dili' konumuna sürüklenmesi, her alanda sağlıklı bir gelişme gösterememesi, devlet dili olarak işlevlerini tam donanımlı olarak sürdürememesi gibi sorunların temelini Sovyet dönemi dil politikası uygulamaları oluşturmaktadır. Öncelikle bu tür sorunların nedenleri tespit edilmedikçe, etkin çözüm yollarını belirlemek zordur.

Bu çalışmada bağımsızlık sonrası Kırgız Türkçesinde yaşanan sorunlardan hareketle, Sovyet dönemi uygulamalarının millî diller üzerindeki günümüze kadar uzanan etkileri ortaya konulacak. Ayrıca bu çalışma, Kırgız Türkçesi gibi Sovyet dönemi sürecinde derinden etkilenen ve günümüzde sancılı dönem geçirmekte olan millî dillerin geleceği için doğru adımların atılmasına katkı sağlamak amacıyla ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sovyet dil politikası, dil planlaması, Kırgız Türkçesi, resmi dil

[251] Dicle University, Education Faculty.

THE IMPORTANCE OF GREEN ECONOMY IN A SUSTAINABLE DEVELOPMENT APPROACH

Maksut ABDIRAIMOV[252]

Abstarct

The gloubal ıssues recently such as climate change, the use of limited resources and poverty have been globally important agenda items of countries and international organizations. The crisis which starting with the inclusion of environmental problems to chronic socio-economic problems have been strived to find the solution firstly in the light of the concepts of "sustainable development" and then "green economy". Actually, the approaches of sustainable development and green economy which complement each other come across as not only economic but also interdisciplinary concept concerning every aspect of our life. In this context, the aim of this study is to explore the concept of the green economy in the framework of the sustainable development. Primarily, the assumptions of classic and neo-classic economists which concerned with the approach adopted in the green economy are exmined. Then, by moving from the definition of green economy the green-collar jobs will be characterized and invesigated its expected potential effects over employment. Finally, the importance of some sectors (energy, construction and food and agriculture) related to green economy in terms of sustainable development was studied. This study contributes to research and literature in the field of the green economy. The extremely importance of the green economy for habitable world need to examine more deeply.

Key Words: global crisis, green economy, green jobs, renewable energy, green construction, sustainable agriculture

[252] IBU, Faculty of Economics and Social Sciences, Phd Student.

MANAS DESTANINDAKİ ETNONİMLER

Kutbu Nadirbaeva Ozubekovna[253]

Özet

Küreselleşme koşullarında yeni teknolojiler, eğitimin yeni usulleri ortaya çıkarak onların sayesinde genç nesle eğitim-öğretim yapılmaktadır. Onun yanı sıra her ulus kendine ait değerlerini koruma ve onları genç nesle öğretme ve terbiye verme amacı doğru yönde geliyor olduğunu herkes biliyor. Kırgız halkının milli kültürel zenginliklerinden biri, ünlü mirasımız olarak korunan, eşsiz ‘’Manas’’ destanı yüzyıllardır varlığını sürdürmüştür. Bizim, pedagogların, Kırgız nesline birçok tarihsel, kültürel ve edebi miraslarımızı öğretmek, okutmak ve bu zenginlikleri aktarmak boynumuzun borcudur. Kırgız halkı Manas doğana kadar bir sürü zalim ve zulmü yaşamıştır. Ala Dağdan kovularak, dünyanın dürt köşesine dağılmıştır. Zor durumda gün geçiren Kırgız halkı yok olma korkuncundayken onların şansına Manas doğar. Ünlü destanda “Кулаалы таптап куш кылдым, курама жыйып журт кылдым”, diye boşuna söylenmemiştir. İşte bu parçalanan Kırgız halkını birleştirip gerekirse akraba ve akraba olmayan ulusları Ala Dağa getirmiştir. ‘’Manas’’ destanında birçok boy, soy, halk adlarıyla karşılaşmak mümkündür. Bahadır Manas ondan fazla boyu bir araya getirip, halk birliğini, iradesini oluşturur ve onlara Ala Dağın kucağında özgür yaşama olanağını sunmuştur. Kültürel değerlerimizden biri, destanda yer alan boy, soy, ulus adlarının ortaya çıkma tarihine bakarak, tek tek incelemeye çalıştık. ‘’Manas’’ destanında Kırgız halkının birliğinde yer alan Kıpçak, Teyit, Kıtay, Kalmak, Moğol, Kıdırşaa, Nogoy, Cediğer, Kazak, Bagış gibi bir sürü boyların Kırgızlara katılması, aynı iradenin altında yaşaması Manas’ın halk önderi olduğundan haber vermektedir.

Anahtar Kelimeler: Manas destanı, etnopedagoji, ortak ideoloji, milli değerler, etnos, etnik grup, antroponim.

[253] Kırgızistan, Jalal-Abad State University.

SEMIOTICS IN KYRGYZ CULTURE

Bermet Temirkulova[254]
Gulmira Satybaldieva[255]

Abstract

This paper deals semiotics, the science of signs and symbols. Semiotics of culture and language in linguistics. The semantical meanings of the concept "fire" in Kyrgyz culture. Semiotics focuses our attention on how people generate meanings--in their use of language, in their behavior (body language, dress, facial expression, and so on), and in creative story of all kinds. Everyone tries to make sense of human behavior, in our everyday lives, in the novels we read, in the films and television shows we see, in the concerts we attend, in sports events we watch or participate in--humans are meaning-generating and meaning-interpreting animals, whatever else we are. We are always sending messages and always receiving and interpreting the messages others send us. What semiotics and semiology do is provide us with more refined and sophisticated ways of interpreting these messages-and of sending them. In particular, they provide us with methods of analyzing texts in cultures and cultures as texts.

Key words: semiotics, culture, semantics, fire, sign, symbol, society, customs, traditions, nature.

[254] Researcher of Jalal-Abad State University, Kyrgyzstan.

[255] PhD, Associate professor of Jalal-Abad State University, Jalal-Abad,Kyrgyzstan.

PECULIARITIES OF EPIC "MANAS" IN RESEARCHING

Gulmira Satybaldieva[256]

Guljamal Ryskulova[257]

Abstract

This paper is devoted to the researchers of folk languages, which nowadays is very actual due to the rapid progress of science. This paper is presented about history of the epic, creation period of epic core, skills of teller, their importance, and peculiarities of the epic "Manas". The researcher has tried to show the importance of the folklore in nowadays.

Key words: The epic "Manas", research, folk language, tellers, skill, peculiarity, culture, tradition, manaschi, dastanchi.

[256] Associate professor of Jalal-Abad State University, Jalal-Abad,Kyrgyzstan.

[257] Associate professor of Jalal-Abad State University, Jalal-Abad,Kyrgyzstan.

1916'DAKİ TÜRKISTAN BÖLGESİNDEKİ MİLLİ İSTİKLAL AYAKLANMASI

(Jetisu ve Sırderya bölgeleri (illerine) göre)

Gulnar KOZGAMBAEVA[258]

Özet

Rusya'nın Dünya Emperyalist savaşına katılması, Türkistan bölgesindeki Türk halkları için ağır bir darbe oldu, Alınan vergi miktarı arttı. Türkistan bölgesindeki halklar, "bağış toplama", zorla devlet kredisine yazdırılma ve savaş vergisi gibi 10 yakın her türlü vergi ve harç ödemeye tabi tutuldu. Halka yönelik "gönüllü tasarruf" adlı vergi uygulaması getirildi ve toplandı. Vergi adı altında yapılan soygun, savaşın durumuna göre "gönüllü tasarruf" bahanesiyle onlarca milyon Som tutarında hayvan ve çeşitli ürünler emekçilerden (halktan) zorla alındı.

Halk tarafından tüketilen tüketim ürünlerinin fiyatları aniden yükseldi ve vergi arttı, yaşam standartları düştü, geçim zorlaştı. Ülke zor durumdayken Haziran 1916'da zaten zor durumda olan, geçim sıkıntısı yaşayan halkın en ağır işlerde çalıştırmak üzere işe alınması yönünde karar çıktı. Karara karşı çıkan halk iktidara karşı ayaklandı.

Türkistan coğrafyasında yaşayan Türk halklarının güçlü kuvvetli, işe yarayan erkekleri en ağır işlerde çalıştırılmak üzere başka yerlere götürülmelerinden dolayı pek çok aile bakımından sorumlu olan kişilerden oldu, bölgede açlık ve kıtlık hakim oldu. Bu tür nedenlerden dolayı 1916'da Türkistan coğrafyasındaki Türk halklarının milli istiklal ayaklanması başlamış oldu. Makaleyi yazarken çeşitli bilimsel yazılar, makaleler, dergiler, bilimsel araştırma çalışmaları ve arşiv belgelerinden yararlanıldı. Makalede karşılaştırılmalı analiz, araştırma, sonuç çıkarma yöntemleri kullanıldı.

Anahtar Kelimeler: Sömürü politikası, Vergi, Savaş, Milli istiklal ayaklanması, Karar.

[258] Assoc. Prof. Dr., Al-Farabi Kazak Milli Üniversitesi, Tarih, Arkeoloji ve Etnoloji Fakültesi, Almaty/Kazakistan

Сүйлөө процессине эмоционалдык чыңалуунун таасир этиши Влияние эмоционального напряжения на процесс речи

Рыскулова Гүлжамал Уметкуловна [259]
Сатыбалдиева Гулмира Абдуллаевна[260]

Аннотация

Адамдын ар кандай психологиялык абалынын курчушунан келип чыккан эмоционалдык чыңалуунун сүйлөө кебибизге таасир этишин, бул учурдагы тилдик каражаттардын колдонулушун, чыңалуу учурундагы психологиялык абалдагы сүйлөө менен эмоциянын проблемаларын лингвистикалык өңүттөн кароо макалабыздын негизги максаттарынын бири болуп саналат. Эмоция адамдардын психикалык ишмердүүлүгүн жана жүрүм-турумун регуляциялоочу ички механизм болуп саналат. Сырткы чөйрөнүн биз үчүн пайдалуу болгон таасирлеринен оң эмоциялар жаралгандыктан, биз аларды сактап калууга аракеттенебиз. Түзүлгөн жагымдуу, жагымсыз жагдайдын адамга кескин таасир этишинен же узак убакытка созулушунан улам, адамдын ички психологиялык абалы эмоционалдык жактан чыңалып жүрүп отурат. Эмоционалдык чыңалуу бир эле учурда адамдын мүнөзүнө да таасир эткендиктен, анын ошол абалдагы ички баш-аламан ой жүгүртүүсүн билдирүүдө, сүйлөшүү учурунда бир нече кыйынчылыктардын жаралышына алып келет. Ар кандай кырдаалга карата түзүлгөн жагдайдагы психологиялык абалдын көпкө созулушу же анын таасирдүүлүгү жан дүйнөбүздө эмоционалдык чыңалуунун жаралышына себеп болуп, ал чыңалуу сүйлөө процессине өз деңгээлинде таасир этет. Макалада эмоционалдык чыңалуу учурундагы адамдын абалы жана эмоция маселесине арналган иликтөөлөрдөгү айтылган пикирлер салыштырылып, эмоционалдык чыңалуудагы адам абалы, чыңалуунун сүйлөө процессине таасир эткен учурлары талдоого алынды. Организмге таасир эткен жагымсыз таасирден дүүлүгүү пайда болуп, анын натыйжасында нерв булчуңдарынын чыңалышынан күчтүү сезимдеги психологиялык абал келип чыгат. Мындай жагдайдагы адамдын абалынын кесикин өзгөрүшү сүйлөшүү процессине да өз таасирин тийгизип, адам ички абалын сыртка билдирүүдө эмоцияга ылайык таасирдүү тилдик каражаттарды тандап пайдаланат. Аталган бул макалада эмоционалдык чыңалуунун сүйлөө процессине таасир эткен учурлары жөнүндө сөз болуп, ага ылайык тилдик каражаттарынын колдонулушу кыргыз эл жазуучусу У.Абдукаимовдун “Майдан" романынан алынган мисалдар менен талданат.

Ачкыч сөздөр: Эмоция, эмоционалдык абал, эмоционалдык чыңалуу, сүйлөө процесс, тилдик каражаттар, лингвистика, психолингвистика, таасир этүү, кабыл алуу, түшүнүү, сезим.

[259] Assoc. Prof. Dr. Jalal-Abad State University, Kyrgyzstan.
[260] Assoc. Prof. Dr. Jalal-Abad State University, Kyrgyzstan.

Роль изобразительного искусства в формировании и развитии личности школьника

Дуйшаевая Айымкан Кушановна [261]

Аннотация

В данной статье рассматривается становление и воспитание эстетических суждений и вкуса. Исходным моментом является развитие у ребенка эстетического восприятия окружающих предметов и явлений действительности. Вот почему одним из основных факторов эст с. Комсомол, Сузакского района, Жалал-Абадской областиетического восприятия учащихся средствами изобразительного искусства является развитие у них способности к эмоционально-эстетическому восприятию изображаемых в альбоме и наблюдаемых в жизни, в произведениях живописи, графики явлений, событий. Учебный предмет изобразительное искусство служит эффективным средством познания действительности и одновременно помогает развитию и формированию зрительных восприятий, воображения, пространственных представлений, памяти, чувств и других психических процессов. Знания, умения и навыки находят широкое применение как на других уроках, так и в дальнейшей трудовой деятельности. Умение рисовать, зрительно представлять различные объекты необходимо во многих профессиях.

Ключевые слова: изобразительное искусство, нравственное, трудовое воспитание учащихся, художественное изображение, композиция, живопись, светотень,

[261] Учитель ИЗО, СОШ «Аль-Фауз», с. Комсомол, Сузакского района, Жалал-Абадской области.

Глобализация и средства массовой информации

Ажимаматова Наристе Жаныбековна[262]

Аннотация

Статья посвящена процессу глобализации. В ней определяются возможности средств массовой коммуникации в условиях, трансформируются все сферы жизни общества, выявляются особенности работы СМИ в условиях глобализации. Предложен анализ СМИ, появившихся благодаря новым информационным технологиям. Средства массовой информации и глобализация оказывают влияние друг на друга.

Ключевые слова: глобализация, медиа продукт, медиа-пространство, мобильная коммуникация, сотовая журналистика, средства текст, типологизация, фотография.

[262] Kırgizistan, Jalal-Abad State University.

Мектептерде класттан тышкаркы окутуу

Көчөрова Гүлүмкан Осмоновна[263]

Долуева Заригүл Давлеталыевна[264]

Аннотациясы

Окуучулар ийримдерде кеп ишмердүүлүгүнүн бир түрүн аткаруу максатында кептик саякатка таанышуу, байкоо үчүн музейлерге, көргөзмөлөргө, тарыхый жерлерге, кооз жаратылышка, китепканаларга, басмакана, үн алгы жана сыналгыкөрүү жайларына,завод-фабрика жана өндүрүштүк ишканаларга жана башка жактарга барышат. Экскурциянын жыйынтыгында тиешелүү лексикалык таяныч сөздөрдүн маанилерин тактоо менен баяндама, дилбаяндын тексттерин даярдашат. Тексттердин тиби, стили аныкталат. Мындай кептик экскурсияны атайын пландын негизинде уюштуруу менен окуучулардын таанып-билүүчүлүгү, тармактар боюнча сөз байлыгы өсөт.

Окуучулардын коммуникативдик фактыларды өз алдынча иштей билүүгө жетишүүсү менен билгичтиктин, чыгармачылыктын, ишмердүүлүктүн жана өркүндөөнүн натыйжаларын билдире алат. Кеп өстүрүү иштериндеги өз алдынча ой жүгүртө алуусу жана ар кандай тапшырманы эркин иштей алуусу-бул анын негизги максаты.

Негизги сөздөр: ийрим, экскурция, жөндөмдүү, чечкиндүү, таланттуу,чыгармачылык, ишмердүүлүк, баяндама, дилбаян.

[263] Assoc. Prof. Dr., Jalal-Abad State University, Kyrgyzstan.
[264] Assoc. Prof. Dr., Bishkek Humatities University, Kyrgyzstan.

Адам абалын билдирген сезимдин изилдениши Исследование выражения чувства состояния человека

Рыскулова Гүлжамал Уметкуловна[265]
Бүбүсара Жакыпбаева[266]

Аннотация

Адам баласы жаралгандан кошо келе жаткан сезүү-туюубуз психологияда, философияда, логикада, лингвистикада, физиологияда илимий иликтөөнү жаратып келген актуалдуу темалардан болуп келе жатат. Бүгүнкү күндөгү адам таануу проблемасынын да негизги маселесинин бири адамдын сезүүсү, кабыл алуусу болуп эсептелет. Макаладаа ушул темага кайрылып психолингвистикалык илик жүргүзүүгө аракеттендик. Сезимге таасир эткен нерселерди туюу, анализдөө менен түшүнүк пайда болот. Курчап турган сырткы дүйнөнү таанып-үйрөнүүдө биздин сезүү-туюуларыбыз зор мүмкүнчүлүктөргө жол ачат. Ал эми ошол таасир этүүчү нерсе козгогуч болуп саналат да, ошого жараша адамдын түрдүү сезимдери келип чыгат. Сырткы дүйнөнү сезүү туюусуз, адамдардын ортосундагы муктаждыкты орундатууну элестетүү абдан кыйын. Ар кандай таасирлерден улам жаралган адам баласындагы мына ушундай түрдүү сезимдердин болушу, адамдын аң-сезимдүү ой жүгүртүүсүнө түрткү болгон негизги факторлордон болгон деген түшүнүктү айтсак болот. Сезимдер гана адамды ар кандай абалда болууга алып келип, турмуш муктаждыгы менен ал сезимдерди таанып билүүгө, аларды атоого, аларды эстеп калууга, тажрыйба топтоого өбөлгөлөрдү жаратып отурган.

Макалада адам абалын билдирген сезимдердин түрдүү илимдерде изилдениши, ар кандай көз караштагы иликтөөлөр талданып, акырында тема боюнча негизги жыйынтыктар берилет.

Ачкыч сөздөр: сезим, кабыл алуу, таасир этүү, түшүнүк, мамиле, тилдик каражат, сүйлөшүү процесси, муктаждык, психологиялык абал, психологиялык жагдай.

[265] Assoc. Prof. Dr., Jalal-Abad State University, Kyrgyzstan.
[266] Lecturer, Jalal-Abad State University, Kyrgyzstan.

Дидактикалык чыгармаларга лингвостилистикалык илик

Ажыбаева Замира Абдыкалыковна[267]

Аннотация

Илимий макала кыргыз эл оозеки чыгармачылыгындагы дидактикалык жанрдын өзгөчөлүгү, түрлөрү, табияты, мазмуну, мааниси, аткарылышы жөнүндөгү маалыматтарга арналды. Улуттук калориттин бийик үлгүлөрү сакталган дидактикалык чыгармалардын адам турмушундагы орду, анын таалим-тарбиялык маанисинен сырткары да этика-эстетикалык таасирине баа берилди. Лингвистикада дидактикалык чыгармалардын тексттик түзүлүшнүдөгү стилдик факторлору жана анын өзгөчөлкүтөрү жөнүндө сөз болду. Мындай тексттердин функционалдык-прагматикалык табияты, логика-коммуникативдик, маанилик-структуралык тзүлүшү жагынан көркөм стилдин башка жанрларынан айырмачылыгы көрсөтүлдү жана тилдик каражаттардын колдонулушуна анализ жасалды.

Түйүндүү сөздөр: Кыргыз эл оозеки чыгармалары, элдин тарыхы, дидактикалык жанр, философиялык көз караштар, элдик маданият,элдик психология, улуттук маданият, улуттук дух, афоризмдер, терме ырлары.

[267] Assoc. Prof. Dr. Jalal-Abad State University, Kyrgyzstan.

Пути развития предпринимательства в современных условиях Кыргызстана

Осмонова Айнура Шермаматовна[268]
Акжолова Мейманбу Жолдошевна[269]

Аннотация

Рассмотрены задачи маркетинговой стратегии, и отмечены пути продвижения товара, построенные на потребительской психологии. Компании, способные поставить на повестку дня стратегические задачи по удовлетворению покупательского спроса за рубежом, имеют больше шансов на успех закрепиться в том или ином сегменте внешнего рынка. Тщательное планирование бизнеса и упорное продвижение в сторону намеченной цели, безусловно, дадут свой экономический эффект. Один из основных каналов продвижения информации – это интернет, он не имеет границ. Благодаря ему радикальные изменения в области информационных технологий в передаче данных и доступности информации на международном уровне, способствуют появлению бизнес-информации в международной торговле. Главной проблемой, сдерживающей сегодня развитие предпринимательства, по данным многочисленных социологических исследований и опросов предпринимателей, является несовершенство законодательства и финансово-кредитных механизмов. Кроме того, бизнес ориентируется преимущественно на обслуживание населения, поэтому его трудности во многом связаны и с низким платежеспособным спросом населения.

Ключевые слова: информации, маркетинговой стратегии, информационных технологий, бизнес.

[268] Депутат ЖК КР.
[269]Преподаватель, Кафедра «Экономическое образование» Жалал-Абадский государственный университет.

Т. Касымбековдун “Сынгаи кылыч» романындагы адам мүнөзүн көрсөткөн фразеологизмдердин стилистикалык коннатациясы

Гүлүмкан Көчөрова[270]

Аннотация

Конкреттүү чыгармалардагы фразеологизмдердин стилистикасы, стилистикалык коннатациясы изилдөөгө алынбай жүрөт. Экинчиден, адам мүнөзүн, сапатын ачууда антропоквалификативдик фразеологизмдердин мааниси өтө чоң. Үчүнчүдөн, кыргыз сүрөткерлеринен кааармандардын мүнөзүн ачууда Т.Касымбеков, Ч.Айтматов, К.Осмоналиевдер өз чыгармаларын фразеологизмдердин стилистикалык коннатациясын абдан сарамжалдуу, ыктуу пайдаланышкан. Төртүнчүдөн, фразеологизмдерди бул багытта изилдөө кыргыз тилинин өнүгүшүнө, практикалык жагына өз таасирин тийгизет. Макала ушул маселелерди эске алуу менен жазылды.
«Сынган кылыч» романында бири-бирине окшобогон тарыхый инсандардын образдары берилген. Макалада образдарды ачууда жазуучунун колдонгон фразеологизмдердин семантика-стилистикалык, функционалдык-стилистикалык жагы өтө эле ар түрдүү. Макаланын мазмунун мына ушул маселелер түзөт.

Негизги сөздөр: фразеологизм, адам мүнөзү, образдуулук, эмоционалдуу-экспресивдүүлүк, коннотация, улуттук колорит, антропоквалификативдик фразеологизмдер, элдик менталитет.

[270] Assoc. Prof., Jalal-Abad State University, Kyrgyzstan.